

دفترچه سؤال

سال یازدهم ریاضی ۱۴ شهریور ۱۴۰۴

تعداد کل سؤالات جهت پاسخ گویی: ۷۰ سؤال نگاه به گذشته (اجباری) + ۶۰ سؤال نگاه به آینده (انتخابی)
مدت پاسخ گویی به آزمون: ۹۵ دقیقه سؤالات نگاه به گذشته (اجباری) + ۸۵ دقیقه سؤالات نگاه به آینده (انتخابی)

عنوان	نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه (دفترچه سؤال)	وقت پیشنهادی (دقیقه)	
نگاه به گذشته (اجباری)	ریاضی (۱)	۲۰	۱-۲۰	۳-۴	۳۰	
	هندسه (۱)	۱۰	۲۱-۳۰	۵-۶	۱۵	
	فیزیک (۱)	طراحی	۱۰	۳۱-۴۰	۷-۹	۳۰
		آشنا	۱۰	۴۱-۵۰		
	شیمی (۱)	۲۰	۵۱-۷۰	۱۰-۱۳	۲۰	
مجموع		۷۰	۱-۷۰	۳-۱۳	۹۵	
نگاه به آینده (انتخابی)	حسابان (۱)	۱۰	۷۱-۸۰	۱۴-۱۵	۱۵	
	هندسه (۲)	طراحی	۱۰	۸۱-۹۰	۱۶-۱۸	۳۰
		آشنا	۱۰	۹۱-۱۰۰		
	فیزیک (۲)	طراحی	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۹-۲۱	۳۰
		آشنا	۱۰	۱۱۱-۱۲۰		
شیمی (۲)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۲۲-۲۳	۱۰		
مجموع		۶۰	۷۱-۱۳۰	۱۴-۲۳	۸۵	
جمع کل		۱۳۰	۱-۱۳۰	۳-۲۳	۱۸۰	

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۳

۳۰ دقیقه

ریاضی (۱)

تابع (انواع تابع)

شمارش، بدون شمردن
صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۴۰

ریاضی (۱) - نگاه به گذشته

۱- اگر $x^2 + 4 = f(x) + f(-x)$ باشد، آنگاه مقدار $\frac{1}{f(4)}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{17}$ (۲) $\frac{1}{7}$

(۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{16}$

۲- توابع $f(x) = x^2$ و $g(x) = |x|$ با دامنه $x \in [-2, 3]$ مفروض‌اند. با انتقال این دو تابع، دو تابع جدید $h(x) = x^2 + 2x - 5$ و

$k(x) = |x - 1| + 2$ حاصل می‌شوند، اشتراک برد دو تابع h و k کدام است؟

(۱) $[-6, 5]$ (۲) $[-2, 3]$ (۳) $[4, 5]$ (۴) $[2, 3]$

۳- اگر $f(x) = \frac{x^2 + bx^2 - cx + a + 1}{x^2 + 2x + 2}$ تابعی همانی باشد، حاصل $\frac{ac}{b}$ کدام است؟

(۱) -1 (۲) 1 (۳) 3 (۴) -4

۴- اگر برد تابع $f(x) = \begin{cases} (x+3)^2, & x \leq -1 \\ -|x|-1, & -1 < x \leq 2 \end{cases}$ به صورت $[a, b] \cup [c, +\infty)$ باشد، $a+b+c$ کدام است؟

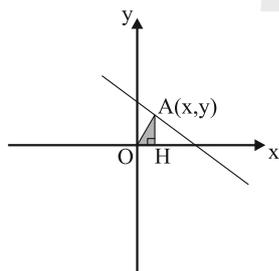
(۱) -5 (۲) -4 (۳) -3 (۴) -6

۵- نمودار تابع $f(x) = -x^2 + 4x - 3$ را ابتدا یک واحد به سمت پایین و ۲ واحد به سمت راست انتقال می‌دهیم، اگر نمودار حاصل فقط در

بازه (a, b) بالای خط $2x + y = 0$ باشد، آنگاه $\frac{b}{a-1}$ کدام است؟

(۱) $\frac{14}{7}$ (۲) $\frac{2}{7}$ (۳) 8 (۴) $\frac{3}{7}$

۶- در شکل زیر، نقطه $A(x, y)$ در ناحیه اول مختصات روی خط $2x + 3y = 6$ قرار دارد. مساحت مثلث قائم‌الزاویه OAH بر حسب طول

نقطه A کدام است؟

(۱) $\frac{3x - x^2}{3}$ (۲) $\frac{-x^2 + 2x}{2}$

(۳) $\frac{x^2 - 3x}{3}$ (۴) $\frac{x^2 - 2x}{2}$

۷- نمودار تابع ثابت $f(x) = b$ حداکثر در دو نقطه، نمودار تابع $y = \begin{cases} x^2, & |x| \leq 1 \\ 2 - |x|, & |x| > 1 \end{cases}$ را قطع می‌کند، حدود b کدام است؟

(۱) $\mathbb{R} - (0, 1]$ (۲) $(0, 1]$ (۳) $\mathbb{R} - [0, 1)$ (۴) $[0, 1)$

۸- اگر برد تابع $f(x) = \begin{cases} (a-2)x + 6, & x \geq 1 \\ -2a, & x < 1 \end{cases}$ ، تنها دارای ۲ عضو بوده و تابع $g = \{(b, f(2)), (3, c+1), (d, f(0)-1)\}$ یک تابع

همانی باشد، حاصل $a+b+c+d$ کدام است؟

(۱) 5 (۲) 6 (۳) 3 (۴) 1

محل انجام محاسبات

۹- صادق می‌خواهد با ۵ نفر از دوستانش آبمیوه سفارش دهد. از هر کدام از آبمیوه‌های آب‌پرتقال، آب‌سیب و آب‌هویج، ۵ لیوان موجود است.

صادق و دوستانش به چند طریق می‌توانند آبمیوه سفارش دهند؟

- (۱) ۷۲۹ (۲) ۲۱۶ (۳) ۷۲۶ (۴) ۲۱۳

۱۰- اگر $P(n, 3) = 6P(n, 1)$ باشد، آنگاه n کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۱۱- مساحت محدود به نمودار تابع $y_1 = |x - 3| - 2$ و خط $y_2 = 1$ چند واحد مربع است؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۵ (۳) ۱۰ (۴) ۹

۱۲- در چند حالت به سه سؤال چهارگزینه‌ای و چهار سؤال سه‌گزینه‌ای می‌توان پاسخ داد، به طوری که بتوان سوالات را بدون پاسخ نیز گذاشت؟

- (۱) $5^3 \times 4^5$ (۲) $3^5 \times 4^4$ (۳) $4^3 \times 5^4$ (۴) $5^3 \times 4^4$

۱۳- یک کتاب ریاضی و یک کتاب فیزیک را به همراه ۸ کتاب متمایز در یک ردیف به چند طریق می‌توان کنار هم قرار داد به طوری که بین کتاب ریاضی و کتاب فیزیک فقط یک کتاب قرار گیرد؟

- (۱) ۸! (۲) $8! \times 16$ (۳) ۱۰! (۴) $10! \times 2!$

۱۴- به کمک ارقام صفر تا ۵، چند عدد سه رقمی مضرب ۳ با ارقام غیر تکراری می‌توان ساخت؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۵۴ (۳) ۶۰ (۴) ۸۴

۱۵- چند عدد ۴ رقمی وجود دارد که فقط ۲ رقم آن تکراری باشد؟

- (۱) ۷۳۲۴ (۲) ۳۸۸۸ (۳) ۳۶۷۲ (۴) ۷۳۳۸

۱۶- رمز یک گاوصندوق، یک عدد زوج سه رقمی با ارقام غیر تکراری از ارقام $\{0, 2, 3, 5, 9\}$ است. اگر بخواهیم به صورت تصادفی، رمز را وارد کرده

و گاوصندوق را باز کنیم و وارد کردن هر رمز ۵ ثانیه طول بکشد، برای باز کردن این گاوصندوق، حداکثر چند دقیقه لازم است؟

- (۱) ۱/۵ (۲) ۱/۷۵ (۳) ۲ (۴) ۲/۵

۱۷- با توجه به شکل زیر، چند چهارضلعی می‌توان ایجاد کرد، به طوری که رأس‌های چهارضلعی، روی نقاط داده شده باشند؟

- (۱) ۹۹ (۲) ۸۷ (۳) ۷۸ (۴) ۱۲۶

۱۸- در کلاسی ۱۱ صندلی در یک ردیف وجود دارد. ۶ دانش‌آموز به چند طریق می‌توانند روی صندلی‌ها بنشینند، به طوری که هیچ دو دانش‌آموزی، کنار هم نباشند؟

- (۱) $2 \times 5!$ (۲) ۷! (۳) ۵! (۴) ۶!

۱۹- با حروف کلمه Coronavirus چند کلمه ۴ حرفی با حروف متمایز می‌توان نوشت به طوری که با حرف صدادار شروع و با حرف صدادار تمام شود؟

- (۱) ۳۶۰ (۲) ۵۰۴ (۳) ۷۲۰ (۴) ۸۶۴

۲۰- با حروف کلمه «جهانگرد» و بدون تکرار حروف، چند کلمه ۷ حرفی می‌توان نوشت به طوری که با حرف «گ» شروع شده و حرف «ن» دقیقاً

در وسط باشد؟

- (۱) $4! \times 2!$ (۲) $\frac{7!}{2}$ (۳) $\frac{6!}{6}$ (۴) $5! \times 2!$

محل انجام محاسبات

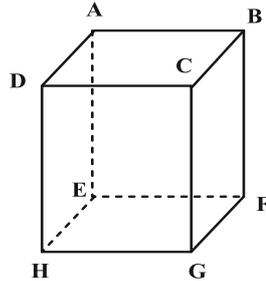
۱۵ دقیقه

هندسه (۱) - نگاه به گذشته

هندسه (۱)

چندضلعی‌ها (مساحت و کاربردهای آن)
تجسم فضایی (خط، نقطه و صفحه تا انتهای حالت‌های مختلف دو صفحه)
صفحه‌های ۶۵ تا ۸۲

۲۱- اگر تعداد یال‌هایی که در مکعب شکل زیر با یال AB ، متقاطع، موازی و متناظر باشند را به ترتیب با m ، n و p

p نمایش دهیم، آنگاه حاصل $m - n + p$ کدام است؟

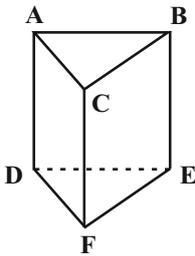
۳ (۱)

۴ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

۲۲- در منشور قائم شکل زیر، اگر L خط دلخواهی در صفحه گذرنده از نقاط A ، B و C باشد، وضعیت نسبی خط L و یال FC کدام نمی‌تواند

باشد؟

(۱) متناظر

(۲) موازی

(۳) متقاطع

(۴) عمود

۲۳- اگر یکی از ساق‌های دوزنقه‌ای بر صفحه P منطبق باشد، ساق دیگر دوزنقه کدام یک از وضعیت‌های زیر را نمی‌تواند داشته باشد؟

(۲) متقاطع با صفحه

(۱) منطبق بر صفحه

(۴) هر سه حالت امکان‌پذیر است.

(۳) موازی با صفحه

۲۴- در مثلث متساوی‌الساقین ABC ($AB = AC$)، $\hat{A} = 45^\circ$ است. اگر مجموع فواصل هر نقطه دلخواه واقع بر قاعده این مثلث از دو ساق

آن برابر $3\sqrt{2}$ باشد، $AB + AC$ کدام است؟

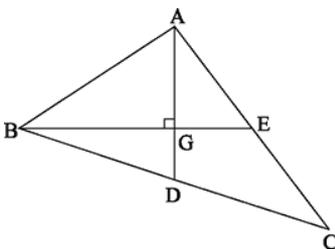
۱۲ (۲)

۱۶ (۱)

۱۰ (۴)

۱۴ (۳)

۲۵- در شکل زیر، G نقطه هم‌رسی میانه‌های مثلث ABC است. اگر $AD \perp BE$ ، $EC = 5$ و $GD = 2$ باشد، طول BE کدام است؟

۹ (۱)

۱۲ (۲)

۸ (۳)

۶ (۴)

محل انجام محاسبات

۲۶- در یک چندضلعی شبکه‌ای، مجموع تعداد نقاط درونی و مرزی، دو برابر مساحت چندضلعی است. حداقل مساحت این چندضلعی کدام است؟

۲/۵ (۱)

۳ (۲)

۳/۵ (۳)

۴ (۴)

۲۷- اگر تعداد نقاط مرزی و درونی یک چندضلعی شبکه‌ای به ترتیب ۴ و ۳ برابر شود، چند ضلعی شبکه‌ای دیگری به دست می‌آید که مساحت آن

۴ برابر چندضلعی اولیه است. حداقل مساحت چندضلعی شبکه‌ای اولیه کدام است؟

۳ (۱)

۳/۵ (۲)

۴ (۳)

۴/۵ (۴)

۲۸- دو صفحه P و Q متقاطعند و خط d با صفحه P موازی است. وضعیت خط d نسبت به صفحه Q کدام است؟

(۱) خط d با صفحه Q موازی است

(۲) خط d به تمامی در صفحه Q قرار دارد

(۳) خط d با صفحه Q متقاطع است

(۴) هر سه حالت امکان پذیر است

۲۹- کدام یک از گزاره‌های زیر همواره درست است؟

(۱) هر گاه خطی یکی از دو خط موازی را قطع کند، دیگری را نیز قطع می‌کند.

(۲) از یک نقطه خارج یک صفحه، بی‌شمار صفحه می‌توان بر صفحه مفروض عمود رسم کرد

(۳) هرگاه خطی با یکی از دو خط متنافر، موازی باشد، با خط دیگر متنافر است.

(۴) از هر نقطه غیر واقع بر یک خط، تنها یک خط متنافر با آن خط می‌گذرد.

۳۰- دو خط متنافر d و d' و نقطه A غیر واقع بر دو خط مفروض‌اند. از نقطه A چند صفحه می‌گذرد که با هر دو خط d و d' موازی

باشد؟

۱ (۱)

۲ (۲)

هیچ (۳)

بی‌شمار (۴)

محل انجام محاسبات

۳۰ دقیقه

فیزیک (۱) - نگاه به گذشته

فیزیک (۱)

دما و گرما

فصل ۴

صفحه‌های ۸۳ تا ۱۲۶

۳۱- در چه دمایی برحسب فارنهایت دماسنج‌های درجه‌بندی شده برحسب سلسیوس و فارنهایت یک عدد را نشان می‌دهند؟

(۱) ۶۰- (۲) ۴۰۰-

(۳) ۱۴۰- (۴) ۴۰-

۳۲- صفحه فلزی دایره‌ای شکل به قطر d و به ضریب انبساط طولی α در اختیار داریم. اگر دمای این صفحه را به‌طور یکنواخت به اندازه $\Delta\theta$ افزایش دهیم، نسبت درصد تغییرات محیط صفحه دایره‌ای به درصد تغییرات مساحت آن کدام است؟ (α در این محدوده دمایی ثابت فرض شود.)

(۱) ۱ (۲) $\frac{1}{2}$

(۳) ۲ (۴) $\frac{1}{4}$

۳۳- طول دو میله توپر فلزی که اختلاف ضریب انبساط طولی آن‌ها $7 \times 10^{-6} K^{-1}$ است، در دمای $10^\circ C$ برابر با $100m$ می‌باشد. در چه دمایی برحسب درجه سلسیوس، اختلاف طول آن‌ها $7cm$ می‌شود؟ (ضریب انبساط طولی دو میله ثابت فرض شود.)

(۱) ۱۱۰ (۲) ۱۰۰

(۳) ۹۰ (۴) ۱۲۰

۳۴- اگر دمای مقداری گلیسرین را $20^\circ C$ افزایش دهیم، چگالی آن برابر با ρ_2 و اگر از همان حالت اولیه دمای آن را $40^\circ C$ افزایش دهیم،

چگالی آن برابر با ρ_2' می‌شود. اگر تغییر حالتی رخ نداده باشد، حاصل $\frac{\rho_2'}{\rho_2}$ کدام است؟ ($\beta = 0.5 \times 10^{-3} K^{-1}$)

(۱) $\frac{101}{103}$ (۲) $\frac{103}{101}$

(۳) $\frac{98}{99}$ (۴) $\frac{99}{98}$

۳۵- چند کیلوگرم آب $70^\circ C$ را با $20kg$ آب $10^\circ C$ مخلوط کنیم تا آب $50^\circ C$ حاصل شود؟ (اتلاف انرژی نداریم.)

(۱) ۲۰ (۲) ۴۰

(۳) ۶۰ (۴) ۸۰

۳۶- در ظرف عایقی، $80g$ آب با دمای $60^\circ C$ وجود دارد. حداکثر چند گرم یخ با دمای صفر درجه سلسیوس را می‌توانیم به ظرف اضافه کنیم

تا تمام یخ ذوب شود؟ ($c_{آب} = 4200 \frac{J}{kg \cdot ^\circ C}$ و $L_F = 336000 \frac{J}{kg}$)

(۱) ۴۰۰ (۲) ۸۰۰

(۳) ۶۰۰ (۴) ۱۲۰۰

۳۷- نمودار تغییرات دما برحسب زمان جسمی جامد که درون یک گرمکن با توان ثابت قرار دارد، مطابق شکل زیر است. گرمای نهان ذوب این

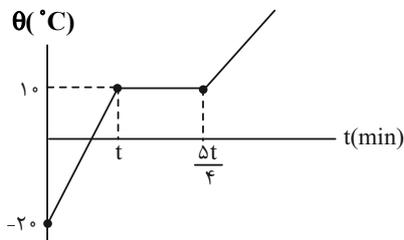
جسم در SI، چند برابر گرمای ویژه جسم در حالت جامد برحسب یکای SI آن است؟ (اتلاف انرژی نداریم.)

(۱) $\frac{2}{5}$

(۲) $\frac{7}{5}$

(۳) ۵

(۴) ۱۰

محل انجام محاسبات

۴۴- ۸۰ درصد حجم یک ظرف به گنجایش ۲ لیتر را از مایعی با ضریب انبساط حجمی $(^{\circ}\text{C})^{-1} \times 10^{-3} \times 6$ پر می‌کنیم. اگر دمای ظرف و مایع

هم‌دمای آن را 6°C افزایش دهیم، 32cm^3 مایع از ظرف سرریز می‌شود. ضریب انبساط طولی ظرف در SI کدام است؟

(۱) 4×10^{-4} (۲) 6×10^{-4}

(۳) $1/2 \times 10^{-3}$ (۴) $1/8 \times 10^{-3}$

۴۵- به دو جسم هم حجم A و B گرمای مساوی داده‌ایم. اگر گرمای ویژه A دو برابر گرمای ویژه B و همچنین چگالی A دو برابر چگالی B باشد، تغییر دمای جسم A چند برابر تغییر دمای جسم B است؟

(۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$

(۳) ۱ (۴) ۴

۴۶- ۸۰ گرم آب با دمای 2°C را به همراه ۲۰ گرم آب با دمای 8°C درون ظرف فلزی عایق 300 گرمی با دمای 32°C می‌ریزیم. دمای

تبادل چند درجه سلسیوس است؟ $(c_{\text{آب}} = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}$ و $c_{\text{ظرف}} = 400 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}$)

(۱) ۵۰ (۲) ۴۲

(۳) ۴۰ (۴) ۳۲

۴۷- به مقداری یخ با دمای صفر درجه سلسیوس گرما می‌دهیم تا تبدیل به آب 20 درجه سلسیوس شود. چند درصد گرمای داده شده، صرف

ذوب یخ شده است؟ $(L_F = 336 \frac{\text{J}}{\text{g}}$, $c_{\text{آب}} = 4/2 \frac{\text{J}}{\text{g} \cdot ^{\circ}\text{C}}$)

(۱) ۵۵ (۲) ۶۰

(۳) ۷۵ (۴) ۸۰

۴۸- کدامیک از گزینه‌های زیر، نمونه‌ای از انتقال گرما به روش همرفت واداشته است؟

(۱) گرم شدن هوای داخل اتاق به وسیله رادیاتور شوفاژ (۲) انتقال گرما از مرکز خورشید به سطح آن

(۳) گرم و سرد شدن بخش‌های مختلف بدن بر اثر گردش جریان خون (۴) جریان‌های باد ساحلی

۴۹- حجم گازی آرمانی در دمای 400K و فشار 80cmHg برابر $1/5$ لیتر است. حجم همین مقدار گاز در دمای 27°C و فشار 60cmHg

چند لیتر است؟

(۱) ۱ (۲) $1/5$

(۳) ۲ (۴) $2/5$

۵۰- مخزنی به حجم ۵ لیتر حاوی گاز کامل اکسیژن در فشار 10^5Pa و دمای 27°C است. جرم گاز موجود در مخزن چند گرم

است؟ $(M_{O_2} = 32 \frac{\text{g}}{\text{mol}}$ و $R = 8 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}}$)

(۱) $\frac{10}{3}$ (۲) $\frac{5}{3}$

(۳) $\frac{5}{24}$ (۴) $\frac{20}{3}$

۲۰ دقیقه

شیمی (۱) - نگاه به گذشته

شیمی (۱)

رد پای گازها در زندگی + آب،
آهنگ زندگی

(از ابتدای شیمی سبز، راهی برای
محافظت از هواکره تا انتهای
غلظت مولی (مولار))
صفحه‌های ۷۰ تا ۱۰۰

۵۱- کدام مورد در ارتباط با سوخت سبز نادرست است؟

- (۱) در ساختار خود افزون بر اتم‌های هیدروژن و کربن، اتم اکسیژن نیز دارد.
- (۲) از پسماندهای گیاهانی مانند شاخ و برگ گیاه سویا، نیشکر و دانه‌های روغنی به دست می‌آید.
- (۳) اتانول و روغن‌های گیاهی نمونه‌هایی از این نوع سوخت‌ها هستند.
- (۴) اثر مخربی روی محیط زیست ندارند، چون در سوختن آنها گاز کربن دی‌اکسید تولید نمی‌شود.

۵۲- کدام موارد از عبارتهای زیر درست هستند؟

(آ) اوزون یکی از مهم‌ترین ایزوتوپ‌های عنصر اکسیژن است.

(ب) با گرم کردن مخلوطی از دگرشکل‌های عنصر اکسیژن در حالت مایع، مولکول‌های سبک‌تر، سریعتر به گاز تبدیل می‌شوند.

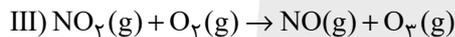
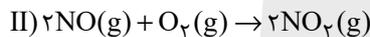
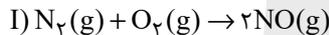
(پ) نسبت شمار جفت الکترون‌های پیوندی اوزون به اکسیژن با نسبت ضریب استوکیومتری اکسیژن به اوزون در واکنش تبدیل اوزون به اکسیژن، برابر است.

(ت) مولکول‌های اوزون موجود در نزدیکترین لایه هواکره به سطح زمین، مانع از ورود بخش عمده‌ای از تابش فرابنفش خورشید به سطح زمین شده و نقش محافظتی دارند.

(۱) «ب» و «ت» (۲) «آ» و «ت» (۳) «ب» و «پ» (۴) «آ» و «پ»

۵۳- با توجه به واکنش‌های زیر می‌توان گفت علت رنگ قهوه‌ای روشن در هوای آلوده کلان‌شهرها، وقوع واکنش ..... است؛ و در انجام واکنش

..... رعدوبرق دخالت دارد. همچنین واکنش ..... محصولی تولید می‌کند که به عنوان آلاینده سبب سوزش چشمان و آسیب دیدن

ریه‌ها می‌شود. (گزینه‌ها از راست به چپ خوانده شود.)

(۲) I, II و III

(۱) I, II و III

(۴) I, II و III

(۳) I و III, II

۵۴- کدام گزینه درست است؟

(۱) ماده به حالت گاز و مایع، حجم و شکل معینی ندارد و کل فضای هر ظرفی را اشغال می‌کند.

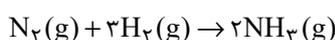
(۲) با افزایش فشار گاز در دمای ثابت، به دلیل کاهش فاصله بین مولکول‌ها، تراکم گاز افزایش و حجم آن کاهش می‌یابد.

(۳) به دلیل ارتباط معکوس بین حجم گاز و دما، با قرار دادن بادکنک‌های پر شده از هوا درون نیتروژن مایع، حجم آن‌ها به شدت کاهش می‌یابد.

(۴) در دما و فشار یکسان، یک مول از گازهای چند اتمی به دلیل بزرگ‌تر بودن اندازه مولکول، حجم بیشتری از گازهای تک‌اتمی دارند.

۵۵- مخلوطی از گازهای هیدروژن و نیتروژن در اختیار داریم. اگر این مخلوط را وارد یک محفظه در بسته کرده و واکنش تا اتمام هیدروژن موجود

پیش رود، جرم گاز نیتروژن موجود ۲۵ درصد کاهش می‌یابد. در مخلوط باقی‌مانده، گاز نیتروژن چند درصد حجمی مخلوط را تشکیل

می‌دهد؟ ($\text{H} = 1$, $\text{N} = 14$: g.mol^{-1})

(۲) ۴۰

(۱) ۶۶/۷

(۴) ۶۰

(۳) ۳۳/۳

محل انجام محاسبات

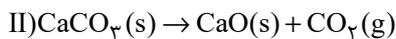
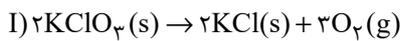

۵۶- کدام گزینه به درستی بیان شده است؟ ($Ar = 40, O = 16, N = 14: g.mol^{-1}$)

- (۱) چگالی دومین گازی که در فرایند تقطیر جزء به جزء هوای مایع از آن جدا می‌شود، در شرایط STP به تقریب $1/79$ گرم بر لیتر است.
- (۲) در دمای یکسان، اگر دو نمونه از آلوتروپ‌های اکسیژن با شمار پیوندهای اشتراکی و حجم‌های برابر داشته باشیم؛ نمونه‌ای که فشار بیشتری دارد، واکنش‌پذیری بیشتری دارد.
- (۳) زیروند عنصر اکسیژن در فرمول شیمیایی دو مورد از ترکیبات «منگنز (II) اکسید، بوکسیت، دی نیتروژن تتراکسید، سیلیس، سدیم اکسید» برابر با ۲ است.
- (۴) بین درصد بازتابش پرتوهای فروسرخ گسیل شده از سطح زمین توسط گازهای گلخانه‌ای و میانگین جهانی سطح آب‌های آزاد، رابطه معکوس وجود دارد.

۵۷- مخلوطی به جرم ۳۴۵ گرم از پتاسیم کلرات و کلسیم کربنات را در ظرف در باز حرارت می‌دهیم تا مطابق واکنش‌های زیر، تجزیه شوند. اگر پس از پایان واکنش‌ها، 160 لیتر گاز تولید شود، نسبت مقدار تغییر جرم مواد در واکنش II به واکنش I به تقریب کدام است؟ (حجم مولی

گازها در شرایط واکنش $40 L.mol^{-1}$ است.) ($C = 12, O = 16, Cl = 35.5, K = 39, Ca = 40: g.mol^{-1}$)

(۲) $0/82$

(۱) $0/46$

(۴) 82

(۳) 46

۵۸- جرم اتم‌های کربن موجود در یک نمونه گاز کربن دی‌اکسید، برابر با جرم اتم‌های کربن موجود در $11/7$ گرم بنزن (C_6H_6) است. اگر نیمی از این نمونه را با کلسیم اکسید و نیمی دیگر را با منیزیم اکسید تبدیل به مواد معدنی کنیم، جرم جامدهای تولید شده در مجموع برابر

چند گرم است؟ ($Ca = 40, Mg = 24, O = 16, C = 12, H = 1: g.mol^{-1}$)

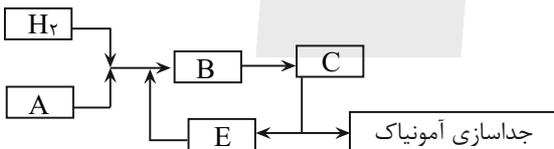
(۲) $165/6$

(۱) 92

(۴) $82/8$

(۳) $110/4$

۵۹- با توجه به شکل زیر که مربوط به تولید آمونیاک در صنعت به روش هابر است، کدام گزینه درست است؟

- (۱) گاز A نسبت به آمونیاک دشوارتر به حالت مایع تبدیل می‌شود.
- (۲) در مرحله B یک کاتالیزگر وجود دارد که در گروه ۶ جدول تناوبی قرار دارد.
- (۳) در مرحله C باید دما را تا حدود 250 کلوین کاهش داد.
- (۴) در مرحله E گازهای H_2 و N_2 به صورت مایع هستند.

۶۰- کدام گزینه درست است؟

- (۱) آب اقیانوس‌ها و دریاها مخلوطی همگن از نمک‌های مختلف است و با ورود مواد گوناگون از سنگ‌کره به آن، مقدار این نمک‌ها پیوسته افزایش می‌یابد.
- (۲) به دلیل یکسان بودن ماهیت شیمیایی و شکل فیزیکی اجزای سازنده چهار بخش کره زمین، مواد گوناگون بین آن‌ها مبادله می‌شود.
- (۳) در یک نمونه 100 گرمی از آب دریا، پس از تبخیر کامل آب، بیشترین مقدار مواد جامد یونی برجای مانده ترکیبات کلردار است.
- (۴) از کل آب موجود در زمین، تنها $2/8$ درصد آن، منابع غیر اقیانوسی هستند که بخش عمده آن، آب‌های زیرزمینی است.

محل انجام محاسبات

۶۱- کدام موارد از عبارتهای زیر درست هستند؟

الف) برای تبدیل کربن دی‌اکسید به مواد معدنی، کربن دی‌اکسید تولید شده در نیروگاه‌ها و مراکز صنعتی را با منیزیم کربنات یا کلسیم کربنات واکنش می‌دهند.

ب) هنگام تابش پرتو فرابنفش به مولکول اوزون، پیوندهای اشتراکی میان همه اتم‌های آن می‌شکند.

ج) آمونیوم سولفات، نوعی کود شیمیایی است که عنصرهایی از گروه‌های ۱۵ و ۱۶ را در اختیار گیاه قرار می‌دهد.

د) حل‌شونده جزئی از محلول است که در حلال حل می‌شود و شمار مول‌های آن کمتر است.

۱) الف) و ج)   ۲) الف) و ب)   ۳) ب) و د)   ۴) ج) و د)

۶۲- کدام گزینه صحیح است؟

۱) اگر کره زمین را مسطح در نظر بگیریم، آب همه سطح آن را تا ارتفاع ۲ متر می‌پوشاند.

۲) حلال جزئی از محلول است که حل‌شونده را در خود حل می‌کند و جرم بیشتری دارد.

۳) از انحلال هر واحد آمونیوم سولفات در آب ۳ واحد یون تولید می‌شود و نسبت تعداد اتم‌ها به تعداد عناصر آن برابر ۳/۷۵ است.

۴) اگر در ۴ کیلوگرم از یک نمونه آب دریا، غلظت یون منیزیم برابر با ۱۱۲ppm باشد، می‌توان گفت ۴۴۸ گرم از این یون در این نمونه آب دریا وجود دارد.

۶۳- کدام گزینه عبارت داده شده را به درستی تکمیل می‌کند؟ (گزینه‌ها به ترتیب از راست به چپ خوانده شوند).

«شمار اتم‌های به‌کار رفته در فرمول شیمیایی .....، ..... برابر مول الکترون مبادله شده ضمن تشکیل یک مول ..... است.»

۱) روی کربنات، ۴، لیتیم هیدروکسید   ۲) آلومینیم سولفات، ۱، گالیم کربنات

۳) آمونیوم سولفات، ۵، آلومینیم فسفات   ۴) منیزیم نیترات، ۶، آمونیوم فسفات

۶۴- کدام گزینه نادرست است؟ ($O = ۱۶$ ، $N = ۱۴$ ، $H = ۱$: $g \cdot mol^{-1}$)

۱) از افزودن مقداری از محلول نقره نیترات به محلول سدیم کلرید، غلظت همه یون‌ها تغییر می‌کند.

۲) در هر واحد آهن (II) سولفات، شمار اتم‌ها سه برابر تعداد عنصرها می‌باشد.

۳) در محلول آبی ضد یخ، حالت فیزیکی محلول مانند رنگ آن در سرتاسر آن یکنواخت است.

۴) در ۲۰ گرم از محلول ۴ درصد جرمی آمونیوم نیترات، ۰/۱ مول یون نیترات یافت می‌شود.

۶۵- مخزنی به ابعاد ۲۰، ۳۰ و ۴۰ سانتی‌متر در اختیار داریم. اگر یک سوم این مخزن را از آب پر کرده و ۳۹۶ گرم آمونیوم سولفات در آن حل کنیم، غلظت کاتیون در محلول حاصل برحسب ppm کدام است؟ (چگالی آب را $۱g \cdot cm^{-3}$ در نظر بگیرید).

($S = ۳۲$ ، $O = ۱۶$ ، $N = ۱۴$ ، $H = ۱$: $g \cdot mol^{-1}$)

۱) $۱/۳۵ \times ۱۰^۲$ ۲) $۱/۳۵ \times ۱۰^۴$

۳) $۱/۳۵ \times ۱۰^۴$ ۴) $۱/۳۵ \times ۱۰^۲$

۱) $۱/۳۵ \times ۱۰^۲$ ۲) $۱/۳۵ \times ۱۰^۴$

۳) $۱/۳۵ \times ۱۰^۴$ ۴) $۱/۳۵ \times ۱۰^۲$

محل انجام محاسبات

۶۶- واکنش یون منیزیم با یون هیدروکسید یکی از مراحل روش صنعتی استخراج منیزیم از آب دریا است. در صورتی که غلظت $Mg^{2+}(aq)$ در آب دریا ۱۸۰ppm باشد، برای تهیه ۸۷۰ گرم رسوب $Mg(OH)_2(s)$ چند تن آب دریا مورد نیاز است؟

($Mg = 24, O = 16, H = 1: g.mol^{-1}$)

- ۱ (۱) ۲ (۲)
۳ (۳) ۴ (۴)

۶۷- مخلوطی به جرم ۴۵/۶ گرم از دو نمک AB و CB_2 را در مقداری آب مقطر حل کرده و به حجم ۴ لیتر می‌رسانیم. اگر غلظت یون B^- در محلول حاصل برابر با $0.15 mol.L^{-1}$ باشد، نسبت جرم CB_2 حل شده به AB حل شده برابر با کدام است؟

($B^- = 62, C^{2+} = 24, A^+ = 18: g.mol^{-1}$) (A, B و C نمادهای فرضی‌اند.)

- ۱ (۱) ۰/۵۴ (۲) ۱۲/۴ (۳) ۱/۸۵ (۴) ۲ (۴)

۶۸- اگر ۴۰ میلی‌لیتر محلول NaCl با غلظت ۰/۰۰۷۵ مولار با ۲۰ میلی‌لیتر محلول KCl با غلظت ۰/۰۰۵ مولار مخلوط شود، غلظت Cl^- در محلول حاصل تقریباً چند ppm است؟ (چگالی محلول‌ها را تقریباً $1 g.mL^{-1}$ در نظر بگیرید.)

($Na = 23, K = 39, Cl = 35.5: g.mol^{-1}$)

- ۱ (۱) ۴۷۳/۳ (۲) ۲۳۶/۷ (۳) ۳۵۵ (۴) ۷۱۰ (۳)

۶۹- ۲۵ میلی‌لیتر محلول نیتریک‌اسید (HNO_3) را با آب مقطر تا حجم ۲ لیتر رقیق کردیم. اگر ۲۰ mL از این محلول رقیق شده بتواند با

۱۲۸ میلی‌گرم مس طبق معادله زیر واکنش دهد، غلظت محلول نیتریک‌اسید اولیه چند مولار بوده است؟ ($Cu = 64 \frac{g}{mol}$)

- ۱ (۱) ۶/۴ (۲) ۳/۲ (۳) ۰/۶۴ (۴) ۰/۳۲

۷۰- ۷۵۰ گرم محلول ۱۲/۸ درصد جرمی مولکول AB با چگالی ۱/۲۵ گرم بر میلی‌لیتر موجود است. با اضافه کردن ۴۸۰ گرم محلول

دیگری از AB با چگالی ۱/۲ گرم بر میلی‌لیتر، غلظت مولی محلول اول، ۲ مول بر لیتر کاهش می‌یابد. درصد جرمی مولکول AB در

محلول اضافه شده چند درصد است؟ ($AB = 20: g.mol^{-1}$)

- ۱ (۱) ۵ (۲) ۱۰ (۳) ۱۵ (۴) ۲۰

محل انجام محاسبات

۱۵ دقیقه

حسابان (۱)

جبر و معادله (کل فصل ۱)

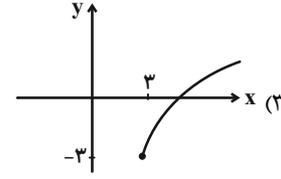
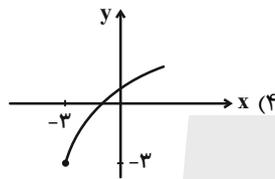
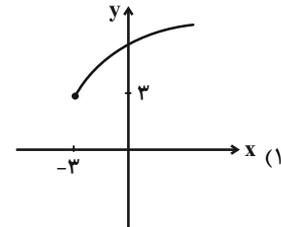
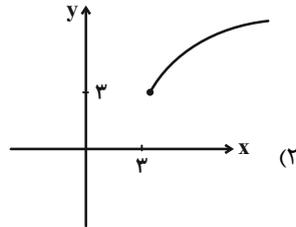
تابع (از ابتدای فصل تا انتهای

معادلات و توابع)

صفحه‌های ۱ تا ۴۹

حسابان (۱) - نگاه به آینده

۷۱- نمودار تقریبی تابع $f(x) = \sqrt{x-3} + 3$ کدام است؟

۷۲- اگر فاصله نقطه $A(2, -1)$ از خط $2x + ay = 3$ برابر ۱ باشد، مقدار a کدام است؟

(۲) $-\frac{1}{2}$

(۱) $\frac{1}{2}$

(۴) $\frac{3}{2}$

(۳) $-\frac{3}{2}$

۷۳- شیر A استخری کاملاً خالی را به تنهایی ۱۵ ساعت زودتر از شیر B پر می‌کند. اگر هر دو شیر استخر را در ۱۸ ساعت پر کنند، شیر A در

چند ساعت به تنهایی استخر را پر می‌کند؟

(۲) ۴۵

(۱) ۳۰

(۴) ۶۰

(۳) ۱۵

۷۴- مجموع هشت جمله اول یک دنباله هندسی با جملات افزایشی برابر با 510 و مجموع چهار جمله اول آن برابر با 30 است. جمله اول این

دنباله کدام است؟

(۲) $\frac{3}{2}$

(۱) $\frac{5}{2}$

(۴) ۳

(۳) ۲

۷۵- کدام گزینه در مورد معادله $\sqrt{x-2} + \sqrt{3-x} = x-4$ درست است؟

(۲) فقط یک ریشه مثبت دارد.

(۱) یک ریشه مثبت و یک ریشه منفی دارد.

(۴) ریشه ندارد.

(۳) فقط یک ریشه منفی دارد.

محل انجام محاسبات

۷۶- مجموعه جواب معادله $|x-1| = |x-2|$ چگونه است؟

(۲) دارای یک جواب منفی

(۱) دارای یک جواب مثبت

(۴) دارای دو جواب مثبت

(۳) دارای یک جواب مثبت و یک جواب منفی

۷۷- چند تابع از مجموعه $A = \{1, 2, 3\}$ به مجموعه $B = \{3, 4, 5\}$ می‌توان تعریف کرد به طوری که به هیچ عضوی از A ، عضو برابرش

را نسبت ندهیم؟

(۲) ۸

(۱) ۲۷

(۴) ۱۸

(۳) ۹

۷۸- کدام زوج از توابع زیر با هم برابرند؟

(۲) $f(x) = \sqrt[6]{(x-2)^2}$, $g(x) = \sqrt[3]{x-2}$

(۱) $f(x) = \sqrt{x^2(x-1)}$, $g(x) = |x| \sqrt{x-1}$

(۴) $f(x) = \frac{x^2 - 3x + 2}{x^2 - 5x + 6}$, $g(x) = \frac{x-1}{x-3}$

(۳) $f(x) = \sqrt{x+2\sqrt{x-1}}$, $g(x) = \sqrt{x-1} + 1$

۷۹- در تابع f با دامنه $[-1, 4]$ و بُرد $[2, 6]$ ، هم‌دامنه کدام می‌تواند باشد؟

(۲) $[-1, 4]$

(۱) $[2, 4]$

(۴) $[-2, 5]$

(۳) $[0, 7]$

۸۰- در کدام یک از روابط زیر، y تابعی برحسب متغیر مستقل x است؟

(۲) $\frac{x}{y} + \frac{y}{x} = -2$

(۱) $|y-2| + 3 - x = 0$

(۴) $y^2 - 2y - 4x = 0$

(۳) $|x^2| = x$

محل انجام محاسبات

۳۰ دقیقه

هندسه (۲) - نگاه به آینده

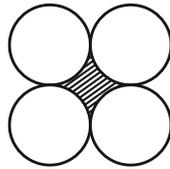
هندسه (۲)

دایره

(درس‌های اول و دوم)

صفحه‌های ۹ تا ۲۳

۸۱- چهار دایره با شعاع r مطابق شکل بر یکدیگر مماس بیرونی‌اند. اگر مساحت ناحیه هاشور خورده 16 باشد، r

کدام است؟ (عدد π را 3 در نظر بگیرید)

۲ (۲)

۴ (۱)

۸ (۴)

۳ (۳)

۸۲- دو دایره $C(O, R)$ و $C'(O', 2R)$ مفروض‌اند. اگر طول خط‌المركزین دو دایره برابر $\sqrt{10}$ و طول مماس مشترک خارجی دو دایره سه

برابر طول مماس مشترک داخلی آن‌ها باشد، R کدام است؟

$\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۱ (۴)

$\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳)

۸۳- دو دایره $C(O, 3m+7)$ و $C'(O', 1-m)$ با طول خط‌المركزین $OO' = 2$ مفروض‌اند. به ازای چند مقدار صحیح m ، این دو دایره

متداخل‌اند؟

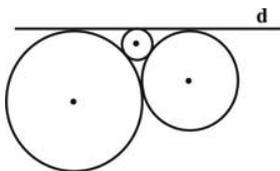
۱ (۲)

صفر (۱)

۳ (۴)

۲ (۳)

۸۴- مطابق شکل سه دایره به شعاع‌های $3, \frac{4}{3}, R$ دو به دو مماس خارج بوده و هر سه بر خط d مماس‌اند. اگر R شعاع کوچک‌ترین دایره نباشد،

مقدار آن کدام است؟

۱۲ (۲)

$\frac{25}{3}$ (۱)

۸ (۴)

$6\sqrt{2}$ (۳)

۸۵- دو دایره به شعاع‌های 2 و R مفروض‌اند. اگر طول خط‌المركزین آنها برابر 20 باشد و نسبت طول مماس مشترک داخلی به طول مماس

مشترک خارجی این دو دایره $\frac{3}{4}$ باشد آنگاه R چند است؟

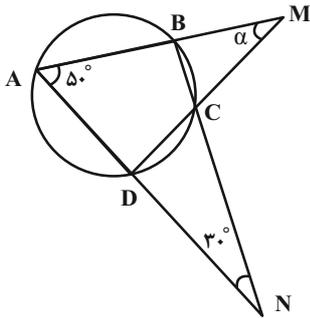
۱۴ (۲)

۱۵ (۱)

۱۲ (۴)

۱۶ (۳)

محل انجام محاسبات

۸۶- در شکل روبه‌رو، اندازه زاویه α برحسب درجه کدام است؟

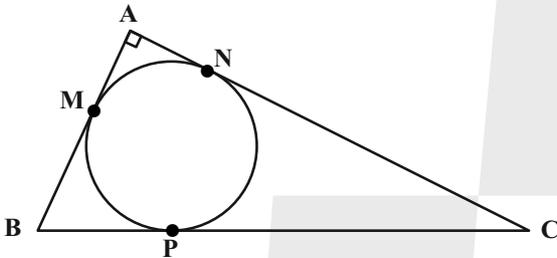
- (۱) ۵۰
- (۲) ۴۵
- (۳) ۴۰
- (۴) ۳۰

۸۷- اگر طول کمان روبه‌رو به زاویه مرکزی 30° در دایره $C(O, R)$ ، دو برابر طول کمان روبه‌رو به زاویه مرکزی 45° در دایره

$C'(O', R')$ باشد، مساحت دایره C چند برابر مساحت دایره C' است؟

- (۱) $\frac{9}{4}$
- (۲) ۴
- (۳) ۹
- (۴) ۳۶

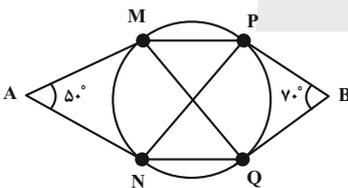
۸۸- در شکل زیر دایره بر اضلاع مثلث قائم‌الزاویه ABC در نقاط M, N, P مماس است. اگر $BP = 5$ و $CP = 12$ باشد، طول ضلع AB

کدام است؟

- (۱) ۷
- (۲) ۸
- (۳) ۹
- (۴) ۱۰

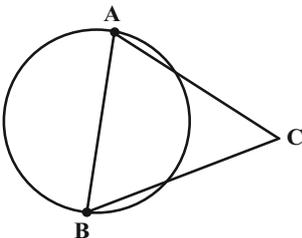
۸۹- در شکل زیر پاره‌خط‌های AM, AN, BP و BQ بر دایره مماس‌اند. اختلاف اندازه زاویه‌های $\widehat{MPN}$ و $\widehat{PMQ}$ چند درجه است؟

- (۱) ۵
- (۲) ۱۵
- (۳) ۱۰
- (۴) ۲۰

۹۰- در شکل روبه‌رو اگر مرکز دایره روی AB بوده و $AB = 13$ ، $AC = 15$ و $BC = 14$ باشد، طول مماس رسم شده از C بر دایره چقدر

است؟

- (۱) $3\sqrt{5}$
- (۲) $2\sqrt{11}$
- (۳) $3\sqrt{14}$
- (۴) ۶

محل انجام محاسبات

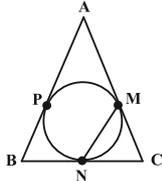
هندسه (۲) - سوالات آشنا

۹۱- اگر مرکز دایره $C(O, R)$ درون دایره $C'(O', R')$ قرار داشته باشد، آن گاه تعداد نقاط مشترک دو دایره کدام می تواند باشد؟

(۱) صفر (۲) ۱

(۳) ۲ (۴) هر سه حالت امکان پذیر است.

۹۲- در شکل زیر، دایره‌ای به مرکز O در نقاط M, N, P بر اضلاع مثلث متساوی الساقین ABC ($AB = AC$) مماس است.

اگر $\hat{A} = 40^\circ$ باشد، اندازه کمان کوچکتر $\widehat{MN}$ کدام است؟

(۱) 110° (۲) 100°

(۳) 120° (۴) 105°

۹۳- دو دایره متخارج که طول مماس مشترک‌های خارجی و داخلی آن‌ها به ترتیب $3\sqrt{7}$ و $\sqrt{15}$ واحد و طول خط‌المركزین آن‌ها ۸ واحد است مفروض‌اند. شعاع دایره بزرگ‌تر چند برابر شعاع دایره کوچک‌تر است؟

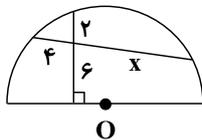
(۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۴) $\frac{6}{5}$

۹۴- اگر دو دایره $C(O, 3)$ و $C'(O', 4)$ دارای ۳ مماس مشترک باشند، طول مماس مشترک خارجی آن‌ها کدام است؟

(۱) $2\sqrt{3}$ (۲) $3\sqrt{2}$ (۳) $4\sqrt{3}$ (۴) $6\sqrt{2}$

۹۵- دو دایره $C(O, R)$ و $C'(O', R')$ مفروض‌اند. در کدام وضعیت نسبی این دو دایره، طول مماس مشترک خارجی این دو دایره از رابطه $TT' = 2\sqrt{RR'}$ به دست می‌آید؟

(۱) متخارج (۲) مماس خارج (۳) متقاطع (۴) مماس داخل

۹۶- در نیم‌دایره شکل مقابل، مقدار x کدام است؟ (O مرکز دایره است.)

(۱) ۳ (۲) ۴

(۳) ۷ (۴) ۸

۹۷- طول مماس مشترک داخلی دو دایره $C(O, 2)$ و $C'(O', 6)$ برابر با ۱۵ است. بیشترین فاصله نقاط این دو دایره از یکدیگر کدام است؟

(۱) ۱۹ (۲) ۲۱ (۳) ۲۳ (۴) ۲۵

۹۸- دو دایره $C(O, 1)$ و $C'(O', 7)$ مفروض‌اند. اگر $OO' = 10$ باشد، آن گاه نسبت طول مماس مشترک خارجی به مماس مشترک داخلی کدام است؟

(۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{4}{5}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{5}{4}$

۹۹- نقطه M خارج از دایره‌ای به مرکز O قرار دارد و کمترین و بیشترین فاصله نقطه M از نقاط واقع بر این دایره به ترتیب برابر ۲ و ۸ است. اگر از نقطه M ، مماس MT را بر این دایره رسم کنیم، طول کوتاه‌ترین ارتفاع مثلث OTM کدام است؟

(۱) $1/2$ (۲) $1/8$ (۳) $2/4$ (۴) $3/6$

۱۰۰- اگر طول کمان AB در دایره $C(O, 3)$ برابر π و طول کمان $A'B'$ در دایره $C'(O', 6)$ برابر $\frac{3\pi}{2}$ باشد، مساحت قطاع AOB چند برابر مساحت قطاع $A'O'B'$ است؟

(۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{2}{3}$

محل انجام محاسبات

۳۰ دقیقه

فیزیک (۲) - نگاه به آینده

فیزیک (۲)

الکتریسیته ساکن

(کل فصل ۱)

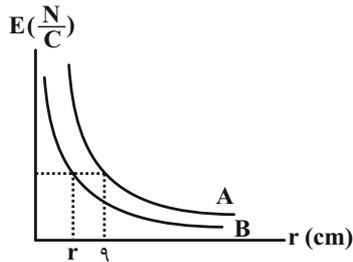
صفحه‌های ۱ تا ۴۴

۱۰۱- دو بار الکتریکی نقطه‌ای و مشابه q ، در فاصله 30 سانتی‌متری از هم قرار دارند و یکدیگر را با نیرویی به اندازه 0.1 N دفع می‌کنند. اگر به تعداد 1.25×10^{13} الکترون از یکی از بارها برداشته و به دیگری منتقل کنیم، به ترتیب اندازه نیروی بین آن‌ها در همان فاصله قبلی، چند نیوتون و از چه نوعی خواهد بود؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N.m}^2}{\text{C}^2}, e = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C})$$

- (۱) 0.1 ، جاذبه (۲) 0.3 ، دافعه (۳) 0.1 ، دافعه (۴) 0.3 ، جاذبه

۱۰۲- نمودار تغییرات اندازه میدان الکتریکی بر حسب فاصله برای دو بار الکتریکی نقطه‌ای q_A و q_B به صورت شکل زیر است.

اگر $|q_A| = \frac{25}{4} |q_B|$ باشد، r چند سانتی‌متر است؟

- (۱) $3/6$ (۲) $1/8$ (۳) 9 (۴) 5

۱۰۳- در کدام یک از موارد زیر، انرژی پتانسیل الکتریکی مجموعه افزایش می‌یابد؟

(الف) دو بار منفی به هم نزدیک شوند.

(ب) یک بار مثبت و یک بار منفی به هم نزدیک شوند.

(ج) بار الکتریکی مثبت در جهت خطوط میدان الکتریکی حرکت کند.

(د) بار الکتریکی منفی در جهت خطوط میدان الکتریکی حرکت کند.

- (۱) الف و د (۲) الف و ج (۳) الف، ب و د (۴) ب و ج

۱۰۴- اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه A و B برابر با $V_B - V_A = 200 \text{ V}$ است. اگر بار الکتریکی $q = +20 \text{ nC}$ از نقطه B به

نقطه A برود، انرژی پتانسیل الکتریکی آن چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) 400 میکروژول افزایش می‌یابد. (۲) 400 میکروژول کاهش می‌یابد.

(۳) 4 میکروژول کاهش می‌یابد. (۴) 4 میکروژول افزایش می‌یابد.

۱۰۵- دو کره رسانای باردار با بار هم‌نام به شعاع‌های r_1 و $r_2 = 5r_1$ دارای چگالی سطحی بار الکتریکی برابر هستند. برای آنکه بار دو کره برابر شود، چند

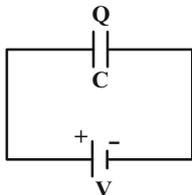
درصد از بار کره دارای بار بیشتر را باید به کره دیگر منتقل کنیم؟

(۱) 52 (۲) 60

(۳) 48 (۴) 40

۱۰۶- مطابق مدار شکل زیر، صفحه‌های خازنی را به پایانه‌های یک باتری با اختلاف پتانسیل 12 V وصل می‌کنیم. اگر بار خازن $24 \mu\text{C}$ شود،

ظرفیت خازن چند میکروفاراد است؟

(۱) 2 (۲) 2×10^{-6}

(۳) 4 (۴) 4×10^{-6}

محل انجام محاسبات

۱۰۷- در خازن تختی که به باتری متصل است، 200 nC بار ذخیره شده است. اگر خازن را از باتری جدا کنیم و سپس فاصله بین صفحات را از 20 mm به 10 mm کاهش دهیم، بزرگی میدان الکتریکی یکنواخت بین صفحات خازن چند نیوتون بر کولن تغییر می‌کند؟

(۱) ۱۰ (۲) ۲۰

(۳) ۳۰ (۴) تغییری نمی‌کند.

۱۰۸- دو سر خازن تختی به باتری 10° ولتی متصل است. با نزدیک کردن دو صفحه خازن به هم، ضخامت ماده دی‌الکتریک و در نتیجه فاصله بین صفحات خازن را به $\frac{1}{3}$ فاصله اولیه کاهش می‌دهیم. اگر با این کار، بار ذخیره شده در خازن $8 \mu\text{C}$ افزایش یابد، ظرفیت اولیه خازن چند میکروفاراد بوده است؟

(۱) $0/4$ (۲) $2/5$

(۳) $1/2$ (۴) $0/12$

۱۰۹- مدار یک فلاش عکاسی، انرژی را با ولتاژ 330 V ، در یک خازن $660 \mu\text{F}$ ذخیره می‌کند. اگر تقریباً تمام این انرژی در مدت 1 ms آزاد شود، توان متوسط خروجی فلاش تقریباً چند کیلووات است؟

(۱) ۳۶ (۲) ۷۲

(۳) 36×10^{-3} (۴) 72×10^{-3}

۱۱۰- ظرفیت خازنی 12 میکروفاراد و بار الکتریکی آن q است. اگر $+3 \text{ mC}$ بار الکتریکی از صفحه منفی به صفحه مثبت منتقل شود، انرژی ذخیره شده در خازن به اندازه 8 J زیاد می‌شود، بار q چند میلی‌کولن است؟

(۱) $15/25$ (۲) 65

(۳) 61 (۴) $30/5$

فیزیک (۲) - سوالات آشنا

۱۱۱- دو گلوله کوچک فلزی مشابه A و B به ترتیب دارای بارهای الکتریکی $q_A = 6 \mu\text{C}$ و $q_B = -2 \mu\text{C}$ در فاصله 6 سانتی‌متری از هم قرار دارند. اگر گلوله‌ها را به هم تماس داده و سپس در فاصله 2 سانتی‌متری از هم قرار دهیم، بزرگی نیروی الکتریکی بین آن‌ها نسبت به حالت

اول چگونه تغییر می‌کند؟ $(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N.m}^2}{\text{C}^2})$

(۱) 60 نیوتون کاهش می‌یابد. (۲) 60 نیوتون افزایش می‌یابد.

(۳) 90 نیوتون افزایش می‌یابد. (۴) 90 نیوتون کاهش می‌یابد.

۱۱۲- اگر فاصله از یک ذره باردار در یک راستا 30 cm افزایش یابد، اندازه میدان حاصل از آن 84 درصد کاهش می‌یابد. فاصله اولیه چند سانتی‌متر است؟

(۱) ۱۰ (۲) ۴۰

(۳) ۳۰ (۴) ۲۰

۱۱۳- مطابق شکل زیر، بار الکتریکی نقطه‌ای $q = -20 \mu\text{C}$ در میدان الکتریکی یکنواختی به بزرگی $5 \times 10^4 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ در مسیر $ABCD$ از نقطه A

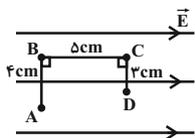
تا D جابه‌جا می‌شود. انرژی پتانسیل الکتریکی بار طی این جابه‌جایی چند میلی‌ژول و چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) 60 ، افزایش می‌یابد.

(۲) 60 ، کاهش می‌یابد.

(۳) 50 ، افزایش می‌یابد.

(۴) 50 ، کاهش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

۱۱۴- اگر انرژی پتانسیل الکتریکی بار q ، در نقاط A و B به ترتیب $U_A = 0/9mJ$ و $U_B = 1/2mJ$ و پتانسیل الکتریکی نقاط A و B به ترتیب $V_A = 90V$ و $V_B = 70V$ باشد، آنگاه q بر حسب میکروکولن کدام است؟

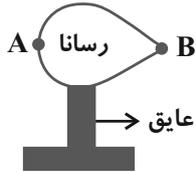
(۱) -۱۵

(۲) ۲۵

(۳) ۱۵

(۴) -۲۵

۱۱۵- در شکل زیر، یک رسانای نوک تیز روی پایه عایقی قرار دارد. اگر مقداری بار مثبت به این رسانا بدهیم، پس از ایجاد تعادل الکتروستاتیکی کدام عبارت نادرست است؟

(۱) میدان الکتریکی در داخل رسانا برابر با صفر است.

(۲) میدان الکتریکی در خارج رسانا و در حوالی نقطه B قوی‌تر از میدان الکتریکی در حوالی نقطه A است.

(۳) تراکم بار الکتریکی نقطه B بیش‌تر از نقطه A است.

(۴) پتانسیل الکتریکی نقطه B بیش‌تر از نقطه A است.

۱۱۶- اگر صفحه‌های یک خازن خالی را به پایانه‌های یک باتری با اختلاف پتانسیل $8V$ وصل کنیم، بار الکتریکی ذخیره شده نهایی در خازن $24\mu C$ می‌شود. حال اگر این خازن را به اختلاف پتانسیل $36V$ وصل کنیم، بار الکتریکی ذخیره شده در آن چند میکروکولن می‌شود؟ (خازن دچار فروشکست نمی‌شود.)

(۱) ۵۴

(۲) ۱۰۸

(۳) ۱۲

(۴) ۶

۱۱۷- اگر ولتاژ دو سر خازنی را 3 برابر کنیم، بار الکتریکی ذخیره شده روی صفحات آن $20nC$ افزایش می‌یابد. بار اولیه خازن چند نانوکولن بوده است؟ (پدیده فروشکست رخ نمی‌دهد.)

(۱) ۵

(۲) ۱۰

(۳) ۱۵

(۴) ۲۰

۱۱۸- خازنی با دی‌الکتریک هوا از دو صفحه موازی هر یک به مساحت مشترک $20cm^2$ و به فاصله $1mm$ از هم تشکیل شده است و اختلاف پتانسیل دو سر آن 300 ولت است. ظرفیت خازن بر حسب میکروفاراد و بار آن بر حسب میکروکولن به ترتیب از راست به چپ کدام

است؟ $(\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{C^2}{N.m^2})$

(۱) $1/8 \times 10^{-11}$ و $5/4 \times 10^{-9}$

(۲) $1/8 \times 10^{-5}$ و $5/4 \times 10^{-3}$

(۳) $1/8 \times 10^{-11}$ و $5/4 \times 10^{-3}$

(۴) $1/8 \times 10^{-5}$ و $5/4 \times 10^{-9}$

۱۱۹- ظرفیت خازنی $22\mu F$ است. اگر بار الکتریکی آن 20 درصد افزایش یابد، انرژی ذخیره شده در آن 16 میکروژول افزایش می‌یابد. بار اولیه آن چند میکروکولن است؟ (پدیده فروشکست رخ نمی‌دهد.)

(۱) ۲۰

(۲) ۴۰

(۳) 2×10^{-2}

(۴) 4×10^{-2}

۱۲۰- خازن تختی را پس از پُر شدن از مولد جدا می‌کنیم و دی‌الکتریک با ضریب 8 را بین صفحات آن قرار می‌دهیم. در این حالت انرژی ذخیره شده در خازن چند برابر می‌شود؟

(۱) ۸

(۲) $1/8$

(۳) $1/16$

(۴) ۱۶

۱۰ دقیقه

شیمی (۲) - نگاه به آینده

شیمی (۲)

قدر هدایای زمینی را بدانیم

(از ابتدای فصل تا انتهای

نام گذاری آلکانها)

صفحه‌های ۱ تا ۴۰

۱۲۱- با توجه به برآورد میزان تولید یا مصرف نسبی برخی مواد، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ترتیب میزان استخراج مواد به صورت «مواد معدنی < سوخت‌های فسیلی < فلزها» می‌باشد.
- (۲) مصرف مواد معدنی از مجموع مصرف مواد فلزی و سوخت‌های فسیلی کمتر است.
- (۳) با وجود استخراج سالانه میلیاردها تن مواد مختلف، جرم کل مواد در کره زمین تقریباً ثابت می‌ماند.
- (۴) پراکندگی منابع شیمیایی در کره زمین، دلیلی بر پیدایش تجارت جهانی است.

۱۲۲- کدام گزینه درست است؟

- (۱) مجموع عدد اتمی عناصر فلزی دوره سوم جدول دوره‌ای با عدد اتمی سومین گاز نجیب یکسان است.
- (۲) تفاوت عدد اتمی نخستین شبه‌فلز گروه ۱۴ با شمار عنصرهای دسته d جدول دوره‌ای برابر ۲۶ می‌باشد.
- (۳) بیشتر عنصرهای جدول دوره‌ای را عنصرهای فلزی اصلی تشکیل می‌دهند.
- (۴) در هر گروه از جدول دوره‌ای با افزایش $n + 1$ الکترون‌های ظرفیتی، شعاع اتمی کاهش می‌یابد.

۱۲۳- کاربرد اسکاندیم (Sc) چیست و آرایش الکترونی کاتیون پایدار این فلز مشابه کدام گاز نجیب است؟

- (۱) در وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه‌ها وجود دارد - آرگون (Ar)
- (۲) تولید یاقوت و زمرد مصنوعی - کریپتون (Kr)
- (۳) در معماری اسلامی برای پوشاندن گنبد و گلدسته - نئون (Ne)
- (۴) برای ساخت در و پنجره فلزی - آرگون (Ar)

۱۲۴- کدام یک از عبارتهای زیر درست است؟

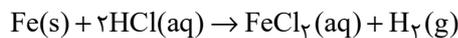
- (۱) برای استخراج آهن از ترکیبات حاوی این عنصر، برخلاف استخراج فلز روی از ترکیبات حاوی آن، می‌توان از فلز سدیم استفاده کرد.
- (۲) از میان فلزهای Na ، Cu و Zn در شرایط یکسان، اتم‌های روی تمایل بیشتری برای تبدیل شدن به کاتیون دارند.
- (۳) در رسوب سبز ایجاد شده طی واکنش یکی از کلریدهای آهن با محلول سدیم هیدروکسید، نسبت شمار عنصرها به شمار اتم‌ها برابر $6/10$ است.

(۴) در شرایط یکسان، استخراج نقره از ترکیبات حاوی این عنصر سخت‌تر از استخراج آهن از ترکیبات حاوی آن است.

۱۲۵- فلز آهن طبق واکنش زیر با محلول هیدروکلریک اسید واکنش می‌دهد. تیغهای فولادی به جرم 10 گرم با خلوص 95% را در مقدار کافی

محلول هیدروکلریک اسید می‌اندازیم. حجم گاز هیدروژن تولیدشده توسط دو دانش‌آموز در شرایط STP محاسبه شده است. کدام یک از دو

روش زیر و چرا درست است؟ ($Fe = 56 \text{ g.mol}^{-1}$)

(۱) روش: $L H_2 = 10 \text{ g Fe} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{56 \text{ g Fe}} \times \frac{1 \text{ mol H}_2}{1 \text{ mol Fe}} \times \frac{22.4 \text{ L H}_2}{1 \text{ mol H}_2}$

(۲) روش: $L H_2 = 9/5 \text{ g Fe} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{56 \text{ g Fe}} \times \frac{1 \text{ mol H}_2}{1 \text{ mol Fe}} \times \frac{22.4 \text{ L H}_2}{1 \text{ mol H}_2}$

(۱) روش (۲)- زیرا در محاسبه‌های استوکیومتری باید مقدار خالص واکنش‌دهنده‌ها را در نظر گرفت.

(۲) روش (۱)- زیرا در محاسبه‌های استوکیومتری باید مقدار خالص واکنش‌دهنده‌ها را در نظر گرفت.

(۳) روش (۱)- زیرا درصد خلوص در مقدار نهایی فرآورده تأثیری ندارد.

(۴) روش (۲)- زیرا درصد خلوص در مقدار نهایی فرآورده تأثیری ندارد.

محل انجام محاسبات

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۴ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

۳۰ دقیقه

* بر اساس جدول زیر به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

ح	س	پ	ک	ج
ع	د	ق	م	ز
ب	ل	ی	ر	ن
هـ	چ	و	ا	گ
ت	ص	ف	ش	خ

۲۵۱- با همه حروف به هم ریخته یکی از ردیف‌های جدول، نام پنج حرفی یک شهر بزرگ و مشهور ساخته می‌شود. این شهر در کدام کشور است؟

(۲) فرانسه

(۱) آلمان

(۴) اسپانیا

(۳) پرتغال

۲۵۲- با همه حروف به هم ریخته یکی از ستون‌های جدول، نام پنج حرفی یک کشور ساخته می‌شود. این کشور در کدام قاره است؟

(۲) اروپا

(۱) آسیا

(۴) امریکا

(۳) آفریقا

۲۵۳- کدام جمله زیر نادرستی نگارشی دارد؟

(۱) کامو با وجود جایگاه ارزشمندی که در ادبیات و فلسفه در فرانسه به دست آورده بود، از تکلف جمع‌های روشنفکری فرانسه منجر بود.

(۲) کامو، ریشه خود را در خاک شمال آفریقا، زادگاه پدری خود می‌دید.

(۳) البته پدر کامو در الجزایر کشته شده بود و خاطرات دوران نوجوانی او در خانه مادر بزرگ مستبدش، خاطرات شیرینی نبود.

(۴) آیا چگونه می‌توان گفت شخصیت ضد استبداد کامو از مبارزه جویی او با مادر بزرگش برخاسته است؟

۲۵۴- با کلمات به هم ریخته زیر - که البته با تعداد و جایگاه نادرست نقاط نوشته شده است - جمله‌ای درست و معنادار ساخته می‌شود. تعداد نقاط این

جمله کدام است؟

ثان، هشتم، پیداز، ذرؤغ، اژپاظاپ، پشدگی، مضپپ، می‌دهند، و، و، زا

(۲) ۲۵

(۱) ۲۴

(۴) ۲۷

(۳) ۲۶

۲۵۵- ابیات به هم ریخته زیر سازه یک حکایت است. کدام گزینه نسبت به دیگر گزینه‌ها، ترتیب منطقی تری برای ابیات معرفی می‌کند؟

(الف) با شتاب ابرهای نیمه شب می‌رفت و بود / پاک چون مه شسته روی دلربای خویش را

(ب) کاش بشناسد مرا آن بی‌وفا دختر، «امید»! / آه اگر بیگانه باشد آشنای خویش را

(ج) ناگهان در کوچه دیدم بی‌وفای خویش را / باز گم کردم ز شادی دست و پای خویش را

(د) تا به من نزدیک شد، گفتم: «سلام ای آشنا» / گفتم اما هیچ نشنیدم صدای خویش را

(۱) ج - الف - د - ب

(۲) الف - ب - د - ج

(۳) الف - د - ج - ب

(۴) د - ب - ج - الف

۲۵۶- «مریم و برادرش امیر با هم بر سر سال تولد پدرشان اختلاف نظر دارند. مریم می‌گوید پدرشان در سال ۱۳۲۰ به دنیا آمده است ولی امیر سال

تولد پدرش را سال ۱۳۱۸ می‌داند. بیمارستان محل تولد پدر امیر و مریم، اطلاعات سال ۱۳۱۸ را ندارد. در اطلاعات سال ۱۳۲۰ این بیمارستان نیز

نامی از پدر امیر و مریم نیست. پس می‌توان نتیجه گرفت پدر امیر و مریم در سال ۱۳۱۸ به دنیا آمده است.» استدلال فوق دقیقاً به شرطی درست

است که ...

(۱) پدر امیر و مریم از مادر امیر و مریم بزرگتر باشد.

(۲) از بین امیر و یا مریم، حداقل یکی، ادعای درستی درباره زمان تولد پدرشان داشته باشد.

(۳) مستندات سال ۱۳۱۸ بیمارستان محل تولد پدر امیر و مریم هرگز کشف نشود.

(۴) هیچ کدام از بستگان امیر و مریم نیز سال تولد پدر امیر و مریم را ندانند.

۲۵۷- کدام ضرب‌المثل هم‌معنای عبارت «شرف المکان بالمکین» است؟

(۱) تیمم باطل است آن‌جا که آب است.

(۲) بالا اونجاست که بزرگ نشسته باشه.

(۳) ز اسباب حجره درش مانده باقی

(۴) ز پیغمبری رفت و نجار شد

۲۵۸- در یک جدول سودوکوی پنج در پنج، باید هر یک از عددهای طبیعی ۱ تا ۵ یک بار در هر ردیف و هر ستون تکرار شود. در جدول زیر، حاصل ضرب

دو عدد جایگزین علامت‌های $\bullet$ و $\circ$ چند است؟

۲				
		۴	۳	
۵		$\circ$		
$\bullet$				۲
	۱	۵		

(۱) ۵

(۲) ۶

(۳) ۸

(۴) ۲۰

* در سه پرسش بعدی اگر «الف» بزرگ‌تر از «ب» بود گزینه «۱» و اگر «ب» بزرگ‌تر از «الف» بود گزینه «۲» را انتخاب کنید. اگر دو داده مساوی بودند، گزینه «۳» پاسخ است و اگر امکان مقایسه بین دو داده وجود نداشت، گزینه «۴».

۲۵۹- قیمت یک مجسمه را ابتدا $\frac{3}{4}$ برابر کردیم و سپس صد هزار تومان به آن افزودیم. قیمت یک تابلو را نیز ابتدا $\frac{4}{3}$ برابر کردیم و سپس صد هزار تومان از آن کاستیم. قیمت تابلو و مجسمه با هم برابر شد.

الف) قیمت اولیه تابلو

ب) قیمت اولیه مجسمه

۲۶۰- وقتی پنج لیتر ماده «الف» و سه لیتر ماده «ب» به محلول حاصل از این دو افزودیم، نسبت حجمی این دو در کل محلول تغییر نکرد. می‌دانیم دو ماده با هم در نمی‌آمیزند و تبدیل نمی‌شوند.

الف) نسبت ماده «الف» به کل محلول در ابتدا

ب) نسبت ماده «ب» به کل محلول در ابتدا

۲۶۱- هشت سال پیش سن علی دو برابر سن مجید بود. اکنون سن علی دو برابر سن حسن است.

الف) اختلاف سن مجید و حسن

ب) اختلاف سن علی و مجید

۲۶۲- با چهار رقم ۰، ۱، ۲ و ۳، چند عدد سه‌رقمی می‌توان ساخت به شکلی که اولاً فرد باشد، درثانی تکرار ارقام مجاز باشد، ثالثاً عدد بر سه بخشپذیر باشد؟

۷ (۲)

۶ (۱)

۹ (۴)

۸ (۳)

* در سه سؤال بعدی، عدد جایگزین علامت سؤال الگو را بیابید.

۸, ۱۲, ۱۰, ۸, ۵, ۲, ۳, ۶, ۶, ۲۴, ۸, ?

۲۶۳-

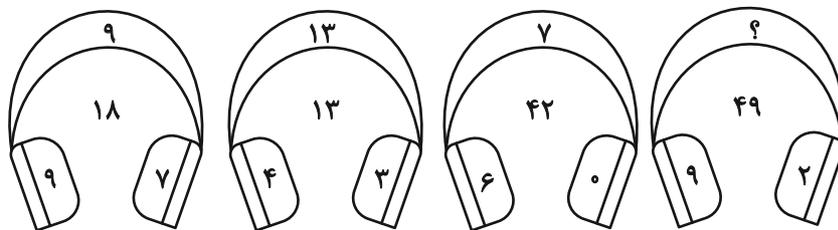
۱۲ (۲)

۴ (۱)

۲۸ (۴)

۲۰ (۳)

۲۶۴-

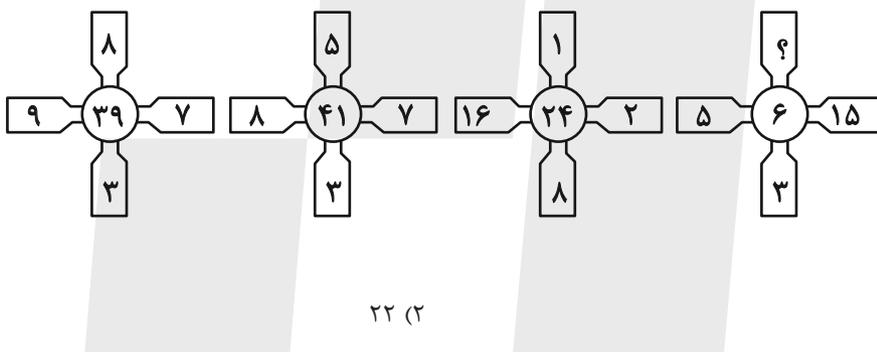
۶ (۲)

۵ (۱)

۸ (۴)

۷ (۳)

۲۶۵-

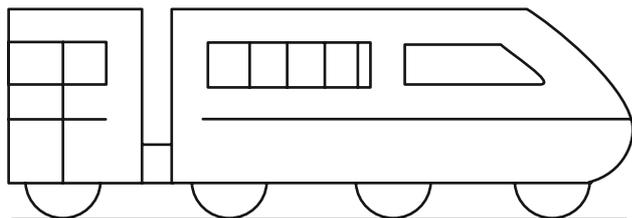
۲۲ (۲)

۲۱ (۱)

۲۴ (۴)

۲۳ (۳)

۲۶۶- در شکل زیر چند مستطیل هست؟

۲۲ (۱)

۲۳ (۲)

۲۴ (۳)

۲۵ (۴)

۲۶۷- در کدگذاری زیر، کدام شکل ممکن است به جای علامت سؤال قرار گیرد؟

ف	ش	ز	پ	ت	ق	؟
DC	DB	DB	AC	AB	DB	AC

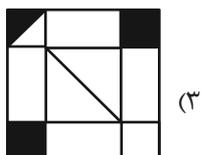
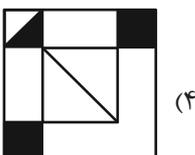
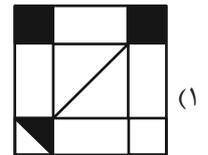
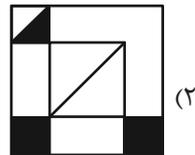
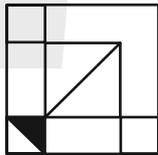
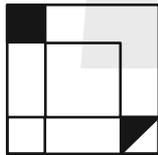
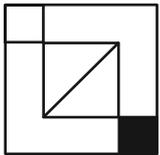
ج (۲)

ج (۱)

خ (۴)

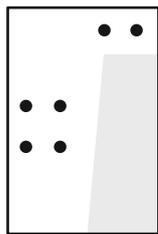
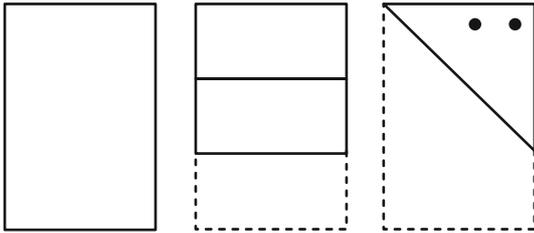
خ (۳)

۲۶۸- با روی هم انداختن و سپس چرخاندن سه برگه شفاف زیر، کدام گزینه حاصل می شود؟

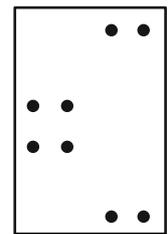

۲۶۹- برگه کاغذی را مطابق مراحل زیر تا و سوراخ کرده‌ایم. شکل باز شده به کدام گزینه شبیه‌تر خواهد بود؟ خط‌چین‌ها محدوده کاغذ اولیه

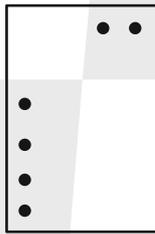
را نشان می‌دهند.

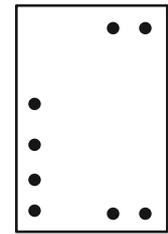
(۲)

(۱)

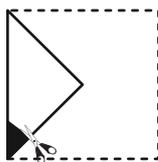
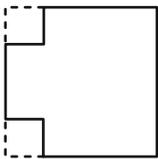

(۴)

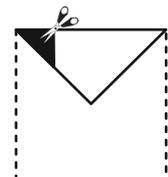

(۳)

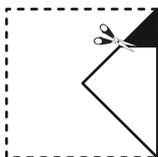
۲۷۰- برگه تا و بریده شده کدام گزینه را اگر باز کنیم، به شکل زیر می‌رسیم؟

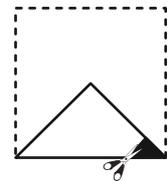
(۲)

(۱)

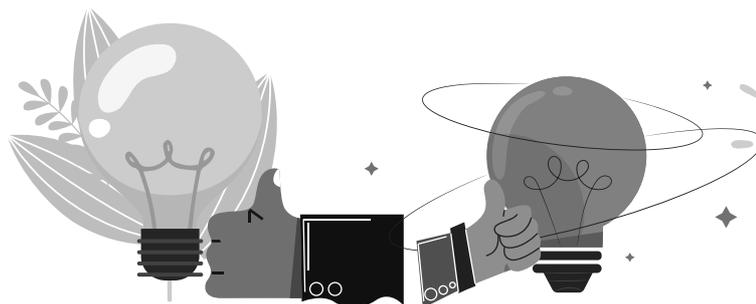
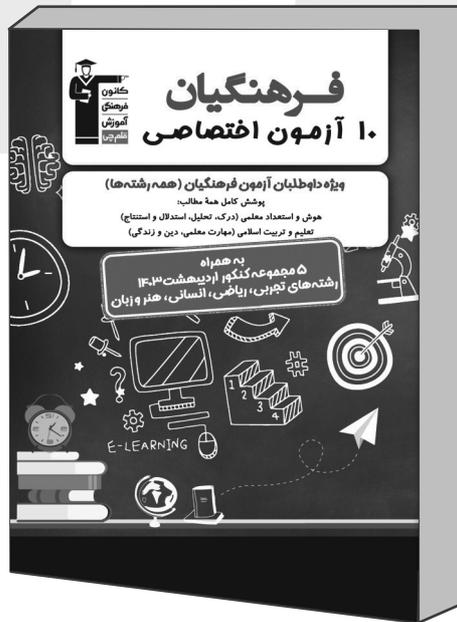
(۴)

(۳)

منابع مناسب هوش و استعداد

دوره دوم

پدید آورندگان آزمون ۱۴ شهریور

سال یازدهم ریاضی

طراحان

نام طراحان	نام درس
سیهر قنوتی - حمید علیزاده - مهدی حاجی نژادیان - احمد مهرابی - علی آزاد - کیان کریمی خراسانی - اسماعیل میرزایی - سجاد داوطلب - فرشاد حسن زاده - بهرام حلاج - مهدی ملارمضانی - مجتبی نادری - امیر وفائی - میثم بهرامی جویا - اکبر کلاهملکی - پدram نیکوکار - علی شهرابی - سعید عزیزی	ریاضی (۱) و حسابان (۱)
افشین خاصه خان - سهام مجیدی پور - امیرحسین ابومحبوب - رضا عباسی اصل - سیدمحمدرضا حسینی فرد - احمدرضا فلاح - افشین خاصه خان - فرزانه خاکپاش - مهرداد ملوندی - محمد خندان - محمدابراهیم تونده جانی - امیرحسین ابومحبوب - احمدرضا فلاح - امیرمحمد کریمی	هندسه (۱) و (۲)
غلامرضا محبی - شادمان ویسی - عبدالرضا امینی نسب - بابک اسلامی - حسین مخدومی - مصطفی کیانی - وحید مجدآبادی - زهره آقامحمدی - میلاد حسنی - شیرین میرزائیان - سینا صالحی - مهدی سلطانی - بهنام رستمی	فیزیک (۱) و (۲)
جواد سوری لکی - علی اصغر احمدیان - علی اسلامی - فرزین بوستانی - میلاد شیخ الاسلامی خیابوی - امیرحسین طیبی - مسعود جعفری - صادق دارابی - علیرضا بیانی - فرزین بوستانی - امیررضا خشکه بار - مسعود توکلیمان اکبری - میثم کیانی - عبدالرضا دادخواه - علی اصغر احمدیان - سیدعلی اشرفی دوست سلماسی - علی رضانی - مرتضی شیبانی - حامد صابری - متین هوشیار - محمد عظیمیان زواره - ایمان حسین نژاد - عباس هنرجو - محمدرضا جمشیدی - پیمان خواجوی مجد - هدی بهاری پور - رسول عابدینی زواره	شیمی (۱) و (۲)

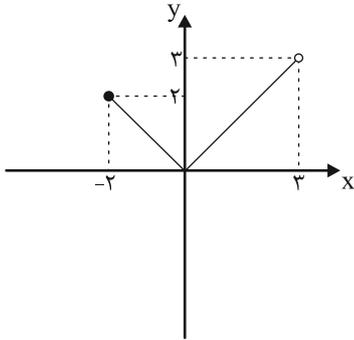
گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینشگر و مسئول درس	گروه ویراستاری	مسئول درس مستندسازی
ریاضی (۱) و حسابان (۱)	مهدی ملارمضانی	سیهر متولیان - مهدی بحر کاظمی گروه مستندسازی: معصومه صنعت کار - سجاد سلیمی	سمیه اسکندری
هندسه (۱) و (۲)	امیرمحمد کریمی	سیهر متولیان - سجاد محمدنژاد - مهدی بحر کاظمی گروه مستندسازی: معصومه صنعت کار - مهسا محمدنیا - سیداحسان میرزینلی	سجاد سلیمی
فیزیک (۱) و (۲)	سینا صالحی	حسین بصیر ترکمبور - بابک اسلامی گروه مستندسازی: سجاد بهارلویی - سیدکیان مکی	علیرضا همایون خواه
شیمی (۱) و (۲)	ایمان حسین نژاد	پویا رستگاری - احسان پنجه شاهی - آرش ظریف گروه مستندسازی: محسن دستجردی - عرفان قره مشک	سمیه اسکندری

گروه فنی و تولید

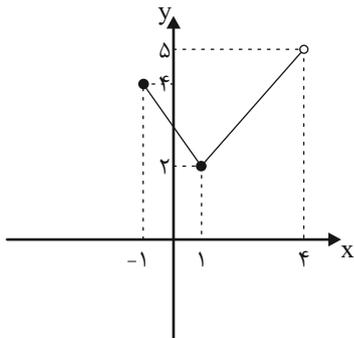
مدیر گروه	بابک اسلامی
مسئول دفترچه	لیلا نورانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر گروه: محیا اصغری / مسئول دفترچه: سجاد سلیمی
حروف نگاری و صفحه آرایی	فاطمه علی یاری
نظارت چاپ	حمید محمدی

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

$$k(x) = |x - 1| + 2$$

$g(x)$ را یک واحد به سمت راست و ۲ واحد به سمت بالا منتقل می‌کنیم:

$$\left. \begin{aligned} R_h &= [-6, 3) \\ R_k &= [2, 5) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{اشتراک بردها} = [2, 3)$$

(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

(سپهر قنوازی)

۳- گزینه «۲»

تابع همانی به صورت $y = x$ است، پس:

$$x^3 + bx^2 - cx + a + 1 = x(x^2 + 2x + 2)$$

$$\Rightarrow x^3 + bx^2 - cx + (a+1) = x^3 + 2x^2 + 2x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b=2 \\ c=-2 \\ a+1=0 \Rightarrow a=-1 \end{cases} \Rightarrow \frac{ac}{b} = 1$$

(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

(عمید علیزاده)

۴- گزینه «۲»

$$x \leq -1 \Rightarrow x+3 \leq 2 \Rightarrow 0 \leq (x+3)^2$$

$$-1 < x \leq 2 \Rightarrow 0 \leq |x| \leq 2 \Rightarrow -2 \leq -|x| \leq 0$$

$$\Rightarrow -3 \leq -|x| - 1 \leq -1$$

ریاضی (۱) - نگاه به گذشته

۱- گزینه «۱»

(سپهر قنوازی)

$$\begin{aligned} x=4: & 4f(4) + f(-4) = 20 \\ x=-4: & -4f(-4) + f(4) = 20 \end{aligned} \Rightarrow \begin{cases} 16f(4) + 4f(-4) = 80 \\ -4f(-4) + f(4) = 20 \end{cases}$$

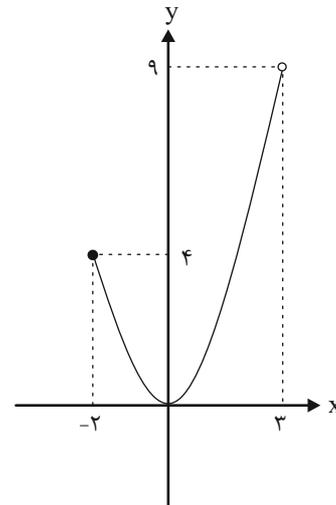
$$\Rightarrow 17f(4) = 100 \Rightarrow \frac{1}{f(4)} = 0.17$$

(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۳)

۲- گزینه «۴»

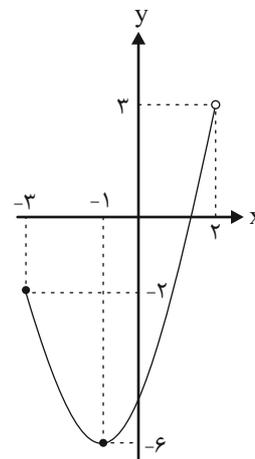
(عمید علیزاده)

$$f(x) = x^2, -2 \leq x < 3:$$

$$\Rightarrow h(x) = x^2 + 2x - 5 = (x+1)^2 - 6$$

$f(x)$ را یک واحد به سمت چپ و ۶ واحد به سمت پایین منتقل می‌کنیم تا $h(x)$ به دست آید:

$$g(x) = |x|, -2 \leq x < 3:$$

بنابراین خواهیم داشت:

$$[a, b] \cup [c, +\infty) = [-3, -1] \cup [0, +\infty) = \text{برد تابع}$$

$$\Rightarrow a + b + c = -4$$

(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۱۷)

۵- گزینه «۳»

(موری هابی نژادریان)

$$y_1 = -x^2 + 4x - 3 = -(x^2 - 4x) - 3 = -(x-2)^2 + 1$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{یک واحد به سمت پایین} \\ \text{۲ واحد به سمت راست}}} y_2 = -((x-2)-2)^2 + 1 - 1$$

$$= -(x-4)^2$$

برای اینکه نمودار تابع $y = -(x-4)^2$ بالای خط $y = -2x$ باشد، باید داشته باشیم:

$$-(x-4)^2 > -2x \Rightarrow (x-4)^2 - 2x < 0$$

$$\Rightarrow x^2 - 10x + 16 < 0 \Rightarrow (x-2)(x-8) < 0 \Rightarrow 2 < x < 8$$

$$\Rightarrow \frac{b}{a-1} = \frac{8}{2-1} = 8$$

(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۶- گزینه «۱»

(همید عزیزاده)

$$S_{\triangle OAH} = \frac{1}{2}xy = \frac{1}{2}x\left(\frac{6-2x}{3}\right) = \frac{1}{3}(3x - x^2)$$

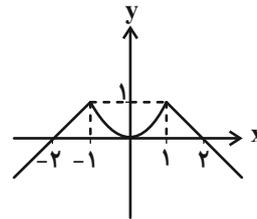
(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

۷- گزینه «۳»

(امیر موریایی)

ابتدا نمودار تابع y را رسم می‌کنیم:

$$y = \begin{cases} x^2, & |x| \leq 1 \\ 2-|x|, & |x| > 1 \end{cases}$$

با توجه به نمودار، اگر $b \in [0, 1)$ ، نمودار تابع ثابت $f(x) = b$ ، حداکثر در دو نقطه، نمودار تابع y را قطع می‌کند.

(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

۸- گزینه «۱»

(علی آزار)

با توجه به اینکه برد تابع f ، فقط دو عضو دارد، بایستی ضریب X در ضابطه اول، صفر شود:

$$a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

بنابراین:

$$f(x) = \begin{cases} 6, & x \geq 1 \\ -4, & x < 1 \end{cases}$$

همچنین g یک تابع همانی است پس:

$$b = f(2) = 6, \quad 3 = c + 1 \Rightarrow c = 2$$

$$d = f(0) - 1 = -4 - 1 = -5$$

$$\Rightarrow a + b + c + d = 2 + 6 + 2 - 5 = 5$$

(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

۹- گزینه «۳»

(کیان کریمی فراسانی)

اگر تعداد آبیوها محدود نبود، هر کدام از افراد، ۳ انتخاب می‌توانستند داشته باشند، اما با توجه به محدود بودن تعداد آبیوها، هر ۶ نفر نمی‌توانند از یک نوع آبیوه سفارش دهند، تعداد حالات مطلوب برابر است با:

$$3^6 - 3 = 729 - 3 = 726$$

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶)

۱۰- گزینه «۱»

(علی آزار)

$$P(n, 3) = 6P(n, 1) \Rightarrow \frac{n!}{(n-3)!} = 6 \frac{n!}{(n-1)!}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{(n-3)!} = \frac{6}{(n-1)(n-2)(n-3)!} \Rightarrow n^2 - 3n + 2 = 6$$

$$\Rightarrow n^2 - 3n - 4 = 0 \Rightarrow (n-4)(n+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 4 \\ n = -1 \end{cases}$$

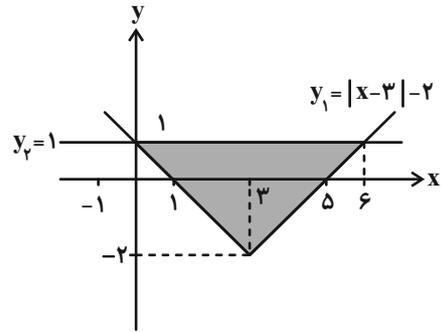
(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن - صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲)

۱۱- گزینه «۴»

(عمید علیزاده)

با انتقال نمودار تابع $y = |x|$ به اندازه ۳ واحد به سمت راست و ۲ واحد به سمت پایین، نمودار $y_1 = |x - 3| - 2$ به دست می‌آید:

$$S = \frac{1}{2}(1 - (-2)) \times (6 - 0) = \frac{1}{2} \times 3 \times 6 = 9$$

(ریاضی ۱- تابع - صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۷)

۱۲- گزینه «۴»

(امیر مهربانی)

برای هر سوال چهارگزینه‌ای، ۵ حالت و برای هر سوال سه‌گزینه‌ای، ۴ حالت داریم. (می‌توانیم به سوالات پاسخ ندهیم) پس در کل خواهیم داشت:

$$\text{تعداد کل حالت‌ها} = 5^3 \times 4^4$$

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶)

۱۳- گزینه «۲»

(اسماعیل میرزایی)

فرض می‌کنیم سه کتاب ریاضی، فیزیک و کتاب دیگر در یک دسته قرار می‌گیرند.

یک کتاب را نیز باید از بین ۸ کتاب دیگر انتخاب کنیم که به ۸ حالت امکان‌پذیر است.

داریم:

$$8 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 8 \times 8!$$

از طرفی باید جایگشت دو کتاب ریاضی و فیزیک را نیز در نظر بگیریم.

$$\text{تعداد کل حالت‌ها} = 8 \times 2! \times 8! = 8 \times 2 \times 8! = 16 \times 8!$$

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن - صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲)

۱۴- گزینه «۱»

(سیار داوطلب)

سه رقم متمایز باید طوری انتخاب شود که عدد حاصل، مضرب ۳ باشد، یعنی مجموع ارقام بایستی بر ۳ بخش‌پذیر باشند. حالت‌های زیر را داریم:

$$(1) \text{ مجموع ارقام } 3 \text{ شود: } \{0, 1, 2\} \Rightarrow 2 \times 2 \times 1 = 4$$

(۲) مجموع ارقام ۶ شود:

$$\{0, 1, 5\}, \{0, 2, 4\}, \{1, 2, 3\} \Rightarrow 2 \times 2 \times 1 + 2 \times 2 \times 1 + 3 \times 2 \times 1 = 14$$

(۳) مجموع ارقام ۹ شود:

$$\{0, 4, 5\}, \{1, 3, 5\}, \{2, 3, 4\} \Rightarrow 2 \times 2 \times 1 + 3 \times 2 \times 1 + 3 \times 2 \times 1 = 16$$

$$(4) \text{ مجموع ارقام } 12 \text{ شود: } \{3, 4, 5\} \Rightarrow 3 \times 2 \times 1 = 6$$

بنابراین در کل ۴۰ حالت داریم.

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶)

۱۵- گزینه «۲»

(فرشاد حسن‌زاده)

اولاً: رقم هزارگان نمی‌تواند صفر باشد.

ثانیاً: دو حالت زیر را بررسی می‌کنیم:

الف) رقم هزارگان با یکی از سه رقم سمت راست یکی باشد:

$$(9 \times 1 \times 9 \times 8) \times 3 = 648 \times 3$$

ب) دو رقم یکسان از بین سه رقم سمت راست باشد:

$$(9 \times 9 \times 1 \times 8) \times 3 = 648 \times 3$$

بنابراین تعداد کل حالات برابر است با:

$$3 \times (648 + 648) = 3 \times 1296 = 3888$$

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

۱۶- گزینه «۲»

(عمید علیزاده)

$$\frac{4}{-} \times \frac{3}{-} \times \frac{1}{\{0\}} = 12$$

$$\Rightarrow \text{تعداد کل حالات} = 9 + 12 = 21$$

$$\frac{3}{-} \times \frac{3}{-} \times \frac{1}{\{2\}} = 9$$

$$\min = \frac{105}{60} \min = 1/75 \min = 21 \times 5 = 105 \text{ s} = \text{حداکثر مدت زمان لازم}$$

(ریاضی ۱- شمارش، برون شمردن - صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۲)

۱۷- گزینه «۱»

(علی آزار)

$$\binom{9}{4}$$

تعداد کل انتخاب ۴ نقطه از نقاط داده شده برابر است با:

حال باید حالت‌های غیرقابل قبول را حذف کنیم:

$$\binom{4}{3} \binom{5}{1} + \binom{4}{4} = 21$$

الف) انتخاب ۳ یا ۴ نقطه از ردیف اول:

$$\binom{3}{3} \binom{6}{1} = 6$$

ب) انتخاب ۳ نقطه از ردیف سوم:

بنابراین:

$$99 = 126 - 21 - 6 = \binom{9}{4} - 21 - 6 = \text{تعداد حالات مطلوب}$$

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن- صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۴۰)

۱۸- گزینه «۴»

(امیر معرابی)

اگر محل نشستن دانش‌آموزان را با X نشان دهیم، آنگاه:

$$\underline{X} \quad \underline{X} \quad \underline{X} \quad \underline{X} \quad \underline{X} \quad \underline{X}$$

۶! = تعداد حالات

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن- صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۳)

۱۹- گزینه «۲»

(بورا علاج)

از آنجاییکه حروف باید متمایز باشند، از حروف تکراری صرف نظر می‌کنیم،

یعنی داریم:

$$c, o, r, n, a, v, i, u, s$$

که حروف صدادار شامل $\boxed{o, a, i, u}$ می‌باشد، پس داریم:

$$\frac{4}{\text{صدادار}} \times \frac{7}{\text{صدادار}} \times \frac{6}{\text{صدادار}} \times \frac{3}{\text{صدادار}} = 504$$

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن- صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۶)

۲۰- گزینه «۳»

(علی آزار)

$$\frac{1}{n} \frac{2}{g} \frac{3}{g} \frac{4}{g} \frac{5}{g} \frac{1}{g} = 5!$$

$$\text{گزینه «۳»} \Rightarrow \frac{6!}{6} = \frac{6 \times 5!}{6} = 5!$$

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن- صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲)

هندسه (۱) - نگاه به گذشته

۲۱- گزینه ۳

(افشین قاصه‌فان)

یال‌های متقاطع با AB عبارتند از AD, AE, BC و BF، پس $m = 4$ است.

یال‌های موازی با AB عبارتند از DC, EF, HG، پس $n = 3$ است.

یال‌های متناظر با AB عبارتند از DH, CG, EH و FG، پس $p = 4$ است.

$$m - n + p = 4 - 3 + 4 = 5$$

بنابراین داریم:

(هنر سه ۱- تبسم فضایی - صفحه‌های ۷۸ تا ۸۱)

۲۲- گزینه ۲

(افشین قاصه‌فان)

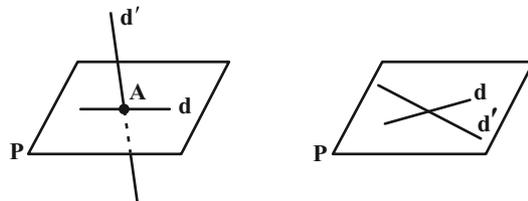
یال FC در نقطه C بر صفحه گذرنده از نقاط A, B و C عمود است، بنابراین خط دلخواه L در این صفحه نمی‌تواند با یال FC موازی باشد، چون می‌دانیم اگر یکی از دو خط موازی بر صفحه‌ای عمود باشد، دیگری نیز بر آن صفحه عمود است، یعنی خط L باید بر صفحه گذرنده از نقاط A, B و C عمود باشد که مخالف فرض است.

(هنر سه ۱- تبسم فضایی - صفحه‌های ۷۸ تا ۸۱)

۲۳- گزینه ۳

(سوا ۳ میبری پور)

ساق‌های یک دوزنقه همواره متقاطع هستند. اگر یکی از دو خط متقاطع d و d' به تمامی در صفحه P قرار داشته باشد، آن‌گاه خط دیگر یا کاملاً درون صفحه P قرار دارد و یا با صفحه P متقاطع است ولی نمی‌تواند با صفحه P موازی باشد. (چون یکی از خط‌های صفحه P را قطع کرده است).

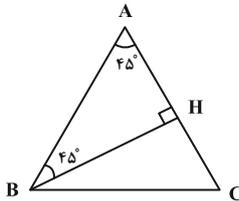

(هنر سه ۱- تبسم فضایی - صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

۲۴- گزینه ۲

(امیر حسین ابومحبوب)

مجموع فواصل هر نقطه دلخواه واقع بر قاعده یک مثلث متساوی‌الساقین از دو ساق مثلث برابر طول ارتفاع وارد بر ساق است.

اگر ارتفاع وارد بر ساق AC را مطابق شکل رسم کنیم، آن‌گاه مثلث ABH، مثلث قائم‌الزاویه متساوی‌الساقین است و در نتیجه داریم:

$$\Delta ABH: AB^2 = AH^2 + BH^2 = (3\sqrt{2})^2 + (3\sqrt{2})^2 = 36$$

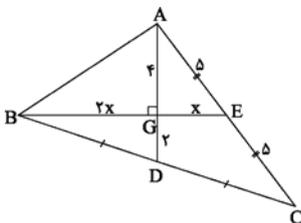
$$\Rightarrow AB = AC = 6 \Rightarrow AB + AC = 12$$

(هنر سه ۱- پندرضلعی‌ها - صفحه ۶۸)

۲۵- گزینه ۱

(رضا عباسی اصل)

با توجه به این‌که میانه‌های هر مثلث همدیگر را به نسبت ۱ به ۲ قطع می‌کنند، داریم:

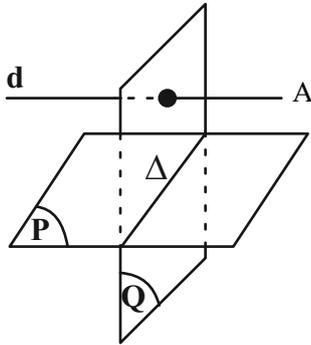
$$AG = 2GD = 4$$

$$BG = 2GE = 2x$$

$$\Delta AGE: GE^2 = AE^2 - AG^2 \Rightarrow x^2 = 25 - 16$$

$$\Rightarrow x = 3 \Rightarrow BE = 3 \times 2 = 6$$

(هنر سه ۱- پندرضلعی‌ها - صفحه ۶۷)

(هنر سه ۱- تقسیم فضایی- صفحه‌های ۷۸ تا ۸۲)

۲۶- گزینه «۱»

(سیرمهمرضا حسینی فرر)

با توجه به فرمول پیک برای چندضلعی‌های شبکه‌ای داریم:

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow \frac{b+i}{2} = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow i = 2$$

حداقل تعداد نقاط مرزی یک چندضلعی شبکه‌ای برابر ۳ است، پس داریم:

$$S_{\min} = \frac{3}{2} + 2 - 1 = \frac{5}{2} = 2 \frac{1}{2}$$

(هنر سه ۱- چندضلعی‌ها- صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

۲۷- گزینه «۲»

(امیرحسین ابومحبوب)

اگر b و i به ترتیب تعداد نقاط مرزی و درونی چندضلعی شبکه‌ای اولیه و S و S' به ترتیب مساحت‌های چندضلعی شبکه‌ای اولیه و ثانویه باشند، آنگاه طبق فرمول پیک داریم:

$$\frac{S'}{S} = 4 \Rightarrow \frac{\frac{4b}{2} + 3i - 1}{\frac{b}{2} + i - 1} = 4 \Rightarrow \frac{4b}{2} + 3i - 1 = 4 \left(\frac{b}{2} + i - 1 \right) = 2b + 4i - 4$$

$$\Rightarrow i = 3$$

حداقل تعداد نقاط مرزی یک چندضلعی شبکه‌ای برابر ۳ است، بنابراین داریم:

$$S = \frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow S_{\min} = \frac{3}{2} + 3 - 1 = 3 \frac{1}{2}$$

(هنر سه ۱- چندضلعی‌ها- صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

۲۸- گزینه «۴»

(امیرحسین ابومحبوب)

فرض کنید خط Δ فصل مشترک دو صفحه P و Q باشد. اگر خط d درون صفحه Q و موازی خط Δ باشد، آنگاه خط d موازی صفحه P است. اگر خط d خطی خارج از صفحه Q ولی موازی خط Δ باشد، آن گاه خط d با هر دو صفحه P و Q موازی است. همچنین مطابق شکل خط d می‌تواند صفحه Q را قطع کند و موازی صفحه P باشد، پس هر سه حالت گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» امکان پذیر است.

۲۹- گزینه «۲»

(رضا عباسی اصل)

گزینه «۱»: در یک صفحه، اگر خطی یکی از دو خط موازی را قطع کند، دیگری را نیز قطع می‌کند ولی این موضوع در فضا الزاماً برقرار نیست.

گزینه «۲»: از هر نقطه خارج یک صفحه، می‌توان خطی بر آن صفحه عمود رسم کرد. هر صفحه شامل این خط بر صفحه مفروض عمود است، پس این گزاره همواره درست است.

گزینه «۳»: اگر خطی با یکی از دو خط متناظر، موازی باشد، می‌تواند با دیگری متقاطع یا متناظر باشد.

گزینه «۴»: از هر نقطه غیر واقع بر یک خط، بی‌شمار خط متناظر با آن خط می‌گذرد.

(هنر سه ۱- تقسیم فضایی- صفحه‌های ۷۸ تا ۸۲)

۳۰- گزینه «۱»

(امیررضا فلاح)

از نقطه A دو خط d_1 و d_2 را به موازات d رسم می‌کنیم به طوری که این دو خط با هم متقاطع باشند. هر صفحه شامل d_1 موازی d و هر صفحه شامل خط d_2 موازی d' است. می‌دانیم از دو خط متقاطع فقط یک صفحه می‌گذرد. پس فقط یک صفحه شامل خطوط d_1 و d_2 وجود دارد که با هر دو خط موازی باشد.

(هنر سه ۱- تقسیم فضایی- صفحه‌های ۷۸ تا ۸۲)

فیزیک (۱) - نگاه به گذشته

۳۱- گزینه «۴»

(غلامرضا ممینی)

با استفاده از رابطه بین مقیاس سلسیوس و مقیاس فارنهایت داریم:

$$F = \theta \rightarrow F = 32 + 1/8\theta$$

$$\Rightarrow -5/8F = 32 \Rightarrow F = -40^\circ F$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۳۲- گزینه «۲»

(شارمان ویسی)

طبق رابطه تغییرات طول بر اثر تغییر دما ($\Delta L = L_1 \alpha \Delta \theta$) و درصد

تغییرات طول $\frac{\Delta L}{L_1} \times 100 = \alpha \Delta \theta \times 100$ هم‌چنین رابطه محیط دایره

$P = 2\pi r$ می‌توانیم نتیجه بگیریم:

$$\Delta P = 2\pi \Delta r \rightarrow \Delta P = 2\pi r_1 \alpha \Delta \theta \rightarrow P_1 = 2\pi r_1$$

$$\frac{\Delta P}{P_1} \times 100 = \alpha \Delta \theta \times 100$$

یعنی درصد تغییرات محیط هم مانند طول است و برای درصد تغییرات مساحت آن داریم:

$$\Delta A = A_1 2\alpha \Delta \theta \Rightarrow \frac{\Delta A}{A_1} \times 100 = 2\alpha \Delta \theta \times 100$$

$$\frac{\text{درصد تغییرات محیط}}{\text{درصد تغییرات مساحت}} = \frac{\alpha \Delta \theta \times 100}{2\alpha \Delta \theta \times 100} = \frac{1}{2}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۸۷ تا ۹۴)

۳۳- گزینه «۱»

(عبدالرضا امینی نسب)

فرض می‌کنیم ضریب انبساط طولی میله (۱)، از ضریب انبساط طولی میله (۲) بیشتر باشد، بنابراین در اثر افزایش دما، میله (۱) بیشتر منبسط می‌شود و بنابراین داریم:

$$\Delta L_1 - \Delta L_2 = 7 \times 10^{-2} \Rightarrow \alpha_1 L_{01} \Delta \theta_1 - \alpha_2 L_{02} \Delta \theta_2 = 7 \times 10^{-2}$$

$$\frac{L_{01} = L_{02}}{\Delta \theta_1 = \Delta \theta_2} \rightarrow L_{01} \Delta \theta (\alpha_1 - \alpha_2) = 7 \times 10^{-2}$$

$$\alpha_1 - \alpha_2 = 7 \times 10^{-6} K^{-1} \rightarrow 100 \times \Delta \theta \times 7 \times 10^{-6} = 7 \times 10^{-2}$$

$$\Rightarrow \Delta \theta = 100 \Rightarrow \theta_2 - \theta_1 = 100$$

$$\theta_1 = 10^\circ C \rightarrow \theta_2 - 10 = 100 \Rightarrow \theta_2 = 110^\circ C$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۸۷ تا ۹۰)

۳۴- گزینه «۳»

(بابک اسلامی)

با استفاده از رابطه تغییر چگالی با تغییر دما داریم:

$$\rho_2 = \rho_1 (1 - \beta \Delta \theta) \Rightarrow \frac{\rho_2'}{\rho_2} = \frac{(1 - \beta \Delta \theta)'}{(1 - \beta \Delta \theta)}$$

$$\Rightarrow \frac{\rho_2'}{\rho_2} = \frac{(1 - 0/5 \times 10^{-3} \times 40)'}{(1 - 0/5 \times 10^{-3} \times 20)} \Rightarrow \frac{\rho_2'}{\rho_2} = \frac{98}{99}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۸۷ تا ۹۴)

۳۵- گزینه «۲»

(مسین مفرومی)

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow m_1 c (\theta_e - \theta_1) + m_2 c (\theta_e - \theta_2) = 0$$

$$\Rightarrow m_1 (50 - 70) + 20 \times (50 - 10) = 0$$

$$\Rightarrow -20 m_1 + 800 = 0 \Rightarrow m_1 = \frac{800}{20} = 40 \text{ kg}$$

روش دوم:

$$\theta_e = \frac{m_1 c_1 \theta_1 + m_2 c_2 \theta_2}{m_1 c_1 + m_2 c_2} \rightarrow \theta_e = \frac{m_1 \theta_1 + m_2 \theta_2}{m_1 + m_2}$$

$$\Rightarrow 50 = \frac{m_1 \times 70 + 20 \times 10}{m_1 + 20} \Rightarrow 50 m_1 + 1000 = 70 m_1 + 200$$

$$\Rightarrow 20 m_1 = 800 \Rightarrow m_1 = 40 \text{ kg}$$

(فیزیک ۱ - صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

۳۶- گزینه «۳»

(عبدالرضا امینی نسب)

آب $60^\circ C$ گرما از دست می‌دهد تا به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل شود، همچنین یخ صفر درجه سلسیوس نیز گرما دریافت می‌کند تا تمام به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل شود. بنابراین داریم:

$m_1 = ?$ $\theta_1 = 0$ یخ (۱) $L_F = 336000 \frac{J}{kg}$	$m_2 = 800g$ $\theta_2 = 60^\circ C$ آب (۲) $c_2 = 4200 \frac{J}{kg \cdot ^\circ C}$
---	--

ت) درست، تابش گرمایی از سطح هر جسم علاوه بر دما به مساحت، میزان صیقلی و رنگ سطح آن بستگی دارد. سطوح صاف و درخشان با رنگ‌های روشن تابش گرمایی کمتری دارند، در حالی که تابش گرمایی از سطوح تیره، ناصاف و مات بیشتر است.
بنابراین ۳ عبارت درست وجود دارد.

(فیزیک ۱- صفحه‌های III تا IIII)

۳۹- گزینه «۴»

(وفیر می‌آباری)

با توجه به قانون گازهای کامل داریم:

$$PV = nRT \Rightarrow 10^5 \times 144 \times 10^{-3} = n \times 8 \times (273 + 27)$$

$$\Rightarrow n = 6 \Rightarrow n_{O_2} + n_{H_2} = 6 \text{ mol}$$

$$n_{O_2} \times M_{O_2} + n_{H_2} \times M_{H_2} = 132 \text{ g}$$

$$\Rightarrow n_{O_2} \times 32 + (6 - n_{O_2}) \times 2 = 132 \Rightarrow n_{O_2} = 4 \text{ mol}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های IIII تا IIIII)

۴۰- گزینه «۲»

(عبدالرضا امینی نسب)

می‌دانیم رابطه قانون گازها به صورت زیر می‌باشد:

$$PV = nRT$$

از طرفی برای مقایسه حالت مقدار معینی از یک گاز کامل داریم:

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2}$$

در این رابطه، دما حتماً باید برحسب کلونین جای گذاری شود ولی فشارها و حجم‌ها باید یکای یکسانی داشته باشند.

$$\begin{cases} T_1 = 273 + 27 = 300 \text{ K} \\ T_2 = 273 + 127 = 400 \text{ K} \end{cases}, \quad \begin{cases} P_1 = 1 \text{ atm} \\ P_2 = 2 \text{ atm} \end{cases}$$

با جای گذاری داریم:

$$\frac{1 \times V_1}{300} = \frac{2 \times V_2}{400} \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{2}{3}$$

از طرفی می‌دانیم چگالی گاز با حجم آن نسبت عکس دارد. بنابراین:

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \frac{\rho_2}{\rho_1} = \frac{V_1}{V_2} = \frac{3}{2}$$

$$\rho_1 = 1/4 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \rightarrow \rho_2 = \frac{3}{2} \times 1/4 = 3/8 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های IIII تا IIIII)

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow m_1 L_F + m_2 c_2 \Delta \theta = 0$$

$$\Rightarrow m_1 \times 336000 + 0 / 8 \times 4200 \times (0 - 60) = 0$$

$$\Rightarrow m_1 = 0 / 6 \text{ kg} = 600 \text{ g}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۶)

۳۷- گزینه «۲»

(شارمان ویسی)

در مرحله اول، جسم جامد با دمای 20°C گرما می‌گیرد تا به نقطه ذوب، یعنی 10°C می‌رسد.

$$Q_1 = Pt_1 \Rightarrow Pt = mc(10 - (-20)) \quad (*)$$

$$Q_1 = mc\Delta\theta$$

در مرحله دوم، جسم در نقطه ذوب گرما می‌گیرد تا کاملاً ذوب شود. به عبارتی داریم:

$$Q_2 = Pt_2 \Rightarrow P\left(\frac{\Delta t}{4} - t\right) = mL_F \quad (**)$$

$$Q_2 = mL_F$$

اگر رابطه اول را بر رابطه دوم تقسیم کنیم:

$$\frac{P.t}{P \cdot \frac{1}{4}t} = \frac{m \times c \times 30}{mL_F} \Rightarrow 4 = \frac{30c}{L_F} \quad (*), (**)$$

$$\Rightarrow \frac{L_F}{c} = \frac{30}{4} = 7.5 \text{ K}$$

دقت کنید، توان گرمکن ثابت است.

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۶)

۳۸- گزینه «۳»

(مصطفی کیانی)

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

الف) نادرست، در هر فرایند انتقال گرما، ممکن است هر سه ساز و کار سانش، همرفت و تابش گرمایی دخالت داشته باشند.

ب) درست، در فلزات افزون بر ارتعاش‌های اتمی، الکترون‌های آزاد نیز در انتقال گرما نقش دارند و سهم الکترون‌های آزاد در سانش گرما بیشتر از اتم‌هاست.

پ) درست، انتقال گرما در مایعات و گازها که معمولاً رساناهای گرمایی خوبی نیستند، عمدتاً به روش همرفت، یعنی انتقال گرما با جابه‌جایی بخشی از خود ماده انجام می‌گیرند. این پدیده بر اثر کاهش چگالی شاره با افزایش دما صورت می‌گیرد.

فیزیک (۱) - سوالات آشنا

۴۱- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

دماسنج‌های گازی، مقاومت پلاتینی و تفسنج (پیرومتر) از دماسنج‌های معیار هستند. دماسنج ترموکوپل در ابتدا دماسنج معیار تلقی می‌شد، اما به دلیل دقت کمتر آن در مقایسه با سایر دماسنج‌ها، از دماسنج‌های معیار کنار گذاشته شد.

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۴۲- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

درصد افزایش طول از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\text{درصد افزایش طول} = \frac{\Delta L}{L_1} \times 100 = \frac{\alpha L_1 \Delta T}{L_1} \times 100$$

$$= \alpha \Delta T \times 100 \xrightarrow{\text{درصد افزایش طول} = 0.06, \Delta T = 5^\circ\text{C}}$$

$$0.06 = \alpha \times 5 \times 100 \Rightarrow \alpha = 1/2 \times 10^{-5} \frac{1}{\text{K}}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۸۷ تا ۹۲)

۴۳- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

ابتدا افزایش دمای قاب را بر حسب درجه سلسیوس به دست می‌آوریم:

$$\Delta F = \frac{9}{5} \Delta \theta \Rightarrow 180 = \frac{9}{5} \Delta \theta \Rightarrow \Delta \theta = 100^\circ\text{C}$$

اکنون مساحت اولیه قاب (A_1) را پیدا می‌کنیم:

$$A_1 = A_{\text{کل}} - A_{\text{قسمت خالی}} = (30 \times 20) - (25 \times 15) = 225 \text{ cm}^2$$

در نهایت طبق رابطه انبساط سطحی در اثر تغییر دما، داریم:

$$\Delta A = A_1 (\alpha) \Delta \theta$$

$$\Rightarrow \Delta A = 225 \times 2 \times 10^{-5} \times 100 = 0.45 \text{ cm}^2$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۸۷ تا ۹۴)

۴۴- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

ابتدا تغییر حجم مایع و ظرف را به دست می‌آوریم:

$$V_1 \text{ ظرف} = \gamma L = 2 \times 10^3 \text{ cm}^3, \Delta T = 60^\circ\text{C}, \beta = 6 \times 10^{-3} \frac{1}{^\circ\text{C}}$$

$$\Delta V \text{ ظرف} = \gamma \alpha V_1 \Delta T = 3 \alpha \times 2 \times 10^3 \times 60 = 36 \times 10^4 \alpha$$

$$V_1 \text{ مایع} = \frac{\lambda}{10} V_1 \text{ ظرف} = \frac{\lambda}{10} \times 2 \times 10^3 \text{ cm}^3 = 1600 \text{ cm}^3$$

$$\Delta V \text{ مایع} = \beta V_1 \Delta T = 6 \times 10^{-3} \times 1600 \times 60 = 576 \text{ cm}^3$$

با داشتن تغییر حجم ظرف و تغییر حجم مایع، حجم نهایی مایع و ظرف را می‌یابیم:

$$(V_2) \text{ مایع} = (V_1) \text{ مایع} + \Delta V \text{ مایع} = 1600 + 576 = 2176 \text{ cm}^3$$

$$(V_2) \text{ ظرف} = (V_1) \text{ ظرف} + (\Delta V) \text{ ظرف} = 2000 + 36 \times 10^4 \alpha$$

در آخر داریم:

$$(V_2) \text{ مایع} = (V_2) \text{ ظرف} + (V_2) \text{ شده}$$

$$2176 = 2000 + 36 \times 10^4 \alpha + 32 \Rightarrow \alpha = 4 \times 10^{-4} \frac{1}{\text{K}}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۸۷ تا ۹۴)

۴۵- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

با استفاده از رابطه گرما داریم:

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow \frac{Q_A}{Q_B} = \frac{m_A c_A \Delta\theta_A}{m_B c_B \Delta\theta_B}$$

$$\xrightarrow{m = \rho V} \frac{Q_A}{Q_B} = \frac{\rho_A V_A c_A \Delta\theta_A}{\rho_B V_B c_B \Delta\theta_B}$$

$$\xrightarrow{\frac{Q_A = Q_B, c_A = 2c_B}{V_A = V_B, \rho_A = 2\rho_B}} \Rightarrow 1 = \frac{2\rho_B \times V_B \times 2c_B \times \Delta\theta_A}{\rho_B \times V_B \times c_B \times \Delta\theta_B}$$

$$\Rightarrow 1 = \frac{4\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} \Rightarrow \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} = \frac{1}{4}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۹۴ تا ۱۰۱)

۴۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در همرفت واداشته، شاره به کمک یک تلمبه (طبیعی یا مصنوعی) به حرکت واداشته می‌شود تا با این حرکت، انتقال گرما صورت پذیرد. با این توضیحات، گرم و سرد شدن بخش‌های مختلف بدن بر اثر گردش جریان خون نمونه‌ای از انتقال گرما به روش همرفت واداشته است. (فیزیک ۱- صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵)

۴۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

با استفاده از قانون گازهای آرمانی حجم گاز را به دست می‌آوریم. دقت کنید، در رابطه مربوط به قانون گازهای آرمانی باید دما بر حسب کلوین و کمیت‌های هم‌جنس در دو طرف رابطه، یکای یکسانی داشته باشند.

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \quad T_1 = 400 \text{ K}, P_1 = 80 \text{ cmHg}, V_1 = 1/5 \text{ L} \\ T_2 = 27 + 273 = 300 \text{ K}, P_2 = 60 \text{ cmHg}$$

$$\frac{80 \times 1/5}{400} = \frac{60 \times V_2}{300} \Rightarrow V_2 = 1/5 \text{ L}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۳)

۵۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

چون V ، P و T معلوم‌اند، ابتدا با استفاده از قانون گازهای آرمانی، تعداد مول‌های گاز را به دست می‌آوریم و سپس با استفاده از رابطه $n = \frac{m}{M}$ جرم گاز را حساب می‌کنیم. دقت کنید، در هنگام استفاده از رابطه $PV = nRT$ ، باید V بر حسب m^3 ، P بر حسب Pa و T بر حسب کلوین (K) باشد.

$$PV = nRT \quad V = \Delta L = 5 \times 10^{-3} \text{ m}^3, P = 1.0^5 \text{ Pa} \\ T = 27 + 273 = 300 \text{ K}, R = 8 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}}$$

$$1.0^5 \times 5 \times 10^{-3} = n \times 8 \times 300 \Rightarrow n = \frac{500}{2400} \Rightarrow n = \frac{5}{24} \text{ mol}$$

$$n = \frac{m}{M} \quad M = 32 \frac{\text{g}}{\text{mol}} \quad n = \frac{5}{24} \text{ mol} \Rightarrow \frac{5}{24} = \frac{m}{32} \Rightarrow m = \frac{32 \times 5}{24}$$

$$\Rightarrow m = \frac{20}{3} \text{ g}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۲۳)

۴۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

برای محاسبه دمای تعادل (θ)، جمع جبری گرماهای مبادله شده بین اجسام را مساوی با صفر قرار می‌دهیم. بنابراین، داریم:

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0$$

$$\Rightarrow m_1 c_1 (\theta - \theta_1) + m_2 c_2 (\theta - \theta_2) + m_3 c_3 (\theta - \theta_3) = 0$$

$$m_1 = 80 \text{ g}, m_2 = 20 \text{ g}, m_3 = 30 \text{ g}, c_1 = c_2 = c_3 = 420 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}} \\ c_3 = 400 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}, \theta_1 = 20^\circ \text{C}, \theta_2 = 80^\circ \text{C}, \theta_3 = 32^\circ \text{C}$$

$$80 \times 420 \times (\theta - 20) + 20 \times 420 \times (\theta - 80) + 300 \times 400 \times (\theta - 32) = 0 \Rightarrow \theta = 32^\circ \text{C}$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۳)

۴۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

ابتدا مقدار گرمای لازم برای تبدیل یخ 0°C به آب 0°C را می‌یابیم:

$$L_F = 336 \frac{\text{J}}{\text{g}} \rightarrow Q_1 = mL_F \rightarrow Q_1 = 336m$$

اکنون مقدار گرمای لازم برای تبدیل آب 0°C به آب 20°C را پیدا می‌کنیم:

$$c_{\text{آب}} = 4/2 \frac{\text{J}}{\text{g}^\circ \text{C}} \rightarrow Q_2 = mc_{\text{آب}} \Delta \theta \rightarrow \Delta \theta = 20 - 0 = 20^\circ \text{C}$$

$$Q_2 = m \times 4/2 \times 20 = 84m$$

درصد گرمایی که صرف ذوب یخ شده است:

$$\frac{Q_1}{Q_1 + Q_2} \times 100 = \frac{336m}{336m + 84m} \times 100 = 80\%$$

(فیزیک ۱- صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۶)

شیمی (۱) - نگاه به گذشته

۵۱- گزینه «۴»

(پوار سوری لکی)

سوخت‌های سبز گاز کربن دی‌اکسید کمتری به ازای هیدروکربن‌های هم‌کربن خود تولید می‌کنند، نه اینکه گاز کربن دی‌اکسید تولید نکنند. (شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی - صفحه ۷۰)

۵۲- گزینه «۳»

(علی اصغر امیریان)

عبارت‌های «ب» و «پ» درست هستند. بررسی عبارت‌های نادرست: عبارت «آ»: اوزون یکی از مهم‌ترین آلوتروپ‌های عنصر اکسیژن است. عبارت «ت»: نزدیکترین لایهٔ هواکره به سطح زمین تروپوسفر است که مولکول‌های اوزون در این لایه آلاینده سمی و خطرناک به شمار می‌آیند. (شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

۵۳- گزینه «۱»

(علی اسلامی)

واکنش I که اکسیژن و نیتروژن با هم ترکیب شده‌اند، با کمک رعدوبرق انجام می‌شود. در واکنش II، فراوردهٔ نیتروژن دی‌اکسید به رنگ قهوه‌ای است که سبب رنگ قهوه‌ای هوای آلوده کلان‌شهرها می‌شود. واکنش III اوزون تروپوسفری تولید می‌کند که آلاینده‌ای سمی و خطرناک است که سبب سوزش چشمان و آسیب دیدن ریه‌ها می‌شود. (شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۵۴- گزینه «۲»

(فخرزین بوستانی)

بررسی گزینه‌ها:
گزینه «۱»: مایع‌ها متناسب با حجم‌های استفاده شده، بخشی از ظرف را اشغال می‌کنند. اگر درست به اندازهٔ حجم کل ظرف، مایع برداریم، در این صورت کل فضای ظرف را اشغال می‌کند. گازها کل فضای ظرف حاوی آن را اشغال می‌کنند.
گزینه «۲»: در دمای ثابت، با افزایش فشار گاز، مولکول‌های گاز به هم نزدیک‌تر می‌شوند و گاز متراکم‌تر شده و حجمش کاهش می‌یابد.
گزینه «۳»: حجم گاز و دمای آن ارتباط مستقیم دارند.
گزینه «۴»: در دما و فشار یکسان، یک مول از هر گازی (چند اتمی یا تک‌اتمی) حجم‌های یکسان و برابر دارند. (شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۶ تا ۷۹)

۵۵- گزینه «۴»

(میلاد شیخ‌الاسلامی قیابی)

مول هیدروژن مصرفی را $3X$ مول فرض می‌کنیم، در این حالت مول مصرفی نیتروژن برابر با X مول خواهد بود. (زیرا ضریب نیتروژن $\frac{1}{3}$ ضریب هیدروژن می‌باشد). در ادامه از روی مول مصرفی نیتروژن، جرم مصرفی آن را محاسبه می‌کنیم:

$$?gN_2 = x \text{ mol } N_2 \times \frac{28g N_2}{\text{mol } N_2} = 28xgN_2$$

با توجه به اطلاعات سوال با مصرف این مقدار نیتروژن، جرم نیتروژن اولیه به اندازهٔ ۲۵ درصد کاهش می‌یابد، پس جرم نیتروژن باقی‌مانده را بدست می‌آوریم:

$$\frac{N_2 \text{ مصرفی}}{N_2 \text{ اولیه}} = \frac{1}{4} \Rightarrow N_2 \text{ اولیه} = 4(N_2 \text{ مصرفی}) = 4 \times 28xg N_2$$

$$\Rightarrow N_2 = 84xg N_2 = N_2 \text{ مصرفی} - N_2 \text{ باقیمانده}$$

از طرفی می‌توان از روی مول هیدروژن مصرفی، مول آمونیاک تولیدی را بدست آورد:

$$? \text{ mol } NH_3 = 3x \text{ mol } H_2 \times \frac{2 \text{ mol } NH_3}{3 \text{ mol } H_2} = 2x \text{ mol } NH_3$$

برای محاسبهٔ درصد حجمی گاز نیتروژن در مخلوط نهایی نیاز است جرم باقی‌مانده آن را به مول تبدیل کنیم:

$$\text{mol } N_2 = \frac{84xgN_2}{28g \cdot \text{mol}^{-1}} = 3x \text{ mol } N_2$$

حال به محاسبهٔ درصد حجمی گاز نیتروژن باقی‌مانده می‌پردازیم:

$$N_2 \text{ درصد حجمی} = \frac{N_2 \text{ مول}}{N_2 \text{ مول} + NH_3 \text{ مول}} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{3x}{5x} \times 100 = 60\%$$

نکته آموزشی: در گازهایی که در شرایط یکسان قرار دارند، درصد حجمی و درصد مولی برابر هستند.

(شیمی ۱- ردپای گازها در زندگی - صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۵۶- گزینه «۱»

(امیر حسین طبیبی)

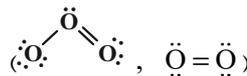
گزینه «۱»: ترتیب خروج گازها در اثر تقطیر جزء به جزء هوای مایع:

$$d_{Ar} = \frac{40}{22/4} \approx 1/79 \frac{g}{L}$$

جرم مولی: چگالی گاز
حجم مولی

گزینه «۲»: شمار پیوندهای اشتراکی آلوتروپهای اکسیژن: در O_2 ، ۲ پیوند اشتراکی و در O_3 ، ۳ پیوند اشتراکی داریم.

در صورت داشتن پیوند اشتراکی برابر، یعنی مول O_2 از مول O_3 بیشتر می‌باشد. در شرایط حجم و دمای ثابت، فشار یک نمونه گاز با مقدار مول آن رابطه مستقیم دارد؛ در نتیجه فشار O_2 از O_3 بیشتر است. واکنش پذیری O_3 از O_2 بیشتر است.

گزینه «۳»: فرمول شیمیایی ترکیبات داده شده به صورت « MnO »، Al_2O_3 ، N_2O_4 ، SiO_2 ، Na_2O است، پس فقط یک مورد دارای شرط گفته شده است.

گزینه «۴»: هر چه میزان بازتاب پرتوهای فروسرخ از سطح زمین توسط گازهای گلخانه‌ای بیشتر باشد، دمای زمین بیشتر افزایش می‌یابد و مساحت برف در نیمکره شمالی کاهش یافته و سطح آب‌های آزاد افزایش می‌یابد.

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸، ۶۶ تا ۶۹ و ۷۲ تا ۸۰)

۵۷- گزینه «۱»

(مسعود یغموری)

ابتدا فرض می‌کنیم که x مول $KClO_3$ و y مول $CaCO_3$ داریم. با توجه به جرم مولی این ترکیبها می‌توان نوشت:

$$122/5x + 100y = 345 \quad (1)$$

حال حجم گازهای تولید شده را در هریک از واکنشها محاسبه می‌کنیم:

$$I) ? LO_2 = x \text{ mol } KClO_3 \times \frac{3 \text{ mol } O_2}{2 \text{ mol } KClO_3} \times \frac{40 \text{ L } O_2}{1 \text{ mol } O_2}$$

$$= 60x LO_2$$

$$II) ? LCO_2 = y \text{ mol } CaCO_3 \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{1 \text{ mol } CaCO_3} \times \frac{40 LCO_2}{1 \text{ mol } CO_2}$$

$$= 40y LCO_2$$

بنابراین رابطه دیگری از حجم گازها به دست می‌آید:

$$60x + 40y = 160 \Rightarrow 3x + 2y = 8 \quad (2)$$

حال طبق رابطه (۱) و (۲) داریم:

$$\begin{cases} 122/5x + 100y = 345 \\ 3x + 2y = 8 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \text{ mol} \\ y = 1 \text{ mol} \end{cases}$$

از این رو مخلوط اولیه دارای ۲ مول $KClO_3$ (معادل ۲۴۵ گرم) و ۱ مول $CaCO_3$ (معادل ۱۰۰ گرم) داریم:

میزان کاهش جرم مواد در هر واکنش که به دلیل تولید گاز است را به دست می‌آوریم:

$$I) ? gO_2 = 2 \text{ mol } KClO_3 \times \frac{3 \text{ mol } O_2}{2 \text{ mol } KClO_3} \times \frac{32 \text{ g } O_2}{1 \text{ mol } O_2}$$

$$= 96g O_2$$

$$II) ? g CO_2 = 1 \text{ mol } CaCO_3 \times \frac{1 \text{ mol } CO_2}{1 \text{ mol } CaCO_3} \times \frac{44 \text{ g } CO_2}{1 \text{ mol } CO_2}$$

$$= 44g CO_2$$

در نهایت نسبت مقدار کاهش جرم مواد در واکنش II به واکنش I را حساب می‌کنیم:

$$\frac{\text{مقدار کاهش جرم مواد در واکنش II}}{\text{مقدار کاهش جرم مواد در واکنش I}} = \frac{44}{96} \approx 0/46$$

(شیمی ۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۵۸- گزینه «۴»

(صارق داریبی)

از آنجا که فقط درباره یک نوع عنصر (عنصر کربن)، در دو ماده جداگانه صحبت می‌کنیم، برابر بودن جرم این عنصر در این دو ماده، به معنای برابر بودن تعداد اتم‌ها یا تعداد مول‌های این عنصر در این دو ماده است. تعداد مول‌های کربن در ۱۱/۷ گرم بنزن (C_6H_6) برابر است با:

$$11/7g C_6H_6 \times \frac{1 \text{ mol } C_6H_6}{78g C_6H_6} \times \frac{6 \text{ mol } C}{1 \text{ mol } C_6H_6} = 0/9 \text{ mol } C$$

حال باید دید در چه مقدار گاز کربن دی‌اکسید، ۰/۹ مول اتم کربن وجود دارد.

۶۰- گزینه «۳»

(فهرزین بوستانی)

گزینه «۱»: جرم کل مواد حل شده در آب‌های کره زمین تقریباً ثابت است، پس باید به مقدار وارد شده از مواد گوناگون، همین مقدار ماده نیز از آب دریاها و اقیانوس‌ها خارج شوند.

گزینه «۲»: اجزای سازنده ۴ بخش کره از لحاظ شکل فیزیکی و نوع اجزای سازنده با هم فرق دارند، مثلاً آب‌کره از مولکول‌های کوچک آب و یون‌ها و ... و سنگ‌کره از مواد جامد مانند ماسه و نمک‌ها و ... تشکیل شده است.

گزینه «۳»: زیرا یون کلرید بیشترین مقدار را در بین یون‌های موجود در آب دریا دارد.

گزینه «۴»: منابع اقیانوسی ۹۷/۲ درصد است، پس ۲/۸٪ منابع غیراقیانوسی است که بخش عمده آن در کوه‌های یخ است.

(شیمی -۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۸۶ تا ۸۸)

۶۱- گزینه «۴»

(امیررضا فشکه‌بار)

عبارت‌های (ج) و (د) درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) با منیزیم اکسید و کلسیم اکسید واکنش می‌دهند و منیزیم کربنات و کلسیم کربنات تولید می‌شود.

(ب) پیوند اشتراکی میان دو تا از اتم‌های اکسیژن شکسته می‌شود، نه همه اکسیژن‌ها.

(ج) $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ ، عنصر نیتروژن از گروه ۱۵ و عنصر گوگرد از گروه ۱۶ را در اختیار گیاه قرار می‌دهد.

(د) مطابق متن کتاب درسی درست است.

(شیمی -۱- ترکیبی- صفحه‌های ۷۰، ۷۲ تا ۷۶ و ۸۹ تا ۹۴)

۶۲- گزینه «۳»

(مسعود تولکلیان‌اکبری)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: اگر کره زمین را مسطح در نظر بگیریم آب، همه سطح آن را تا ارتفاع بیش از ۲ کیلومتر می‌پوشاند.

گزینه «۲»: حلال جزئی از محلول است که حل‌شونده را در خود حل می‌کند و شمار مول‌های آن بیشتر است.

گزینه «۴»:

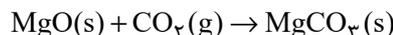
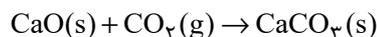
$$\text{ppm} = \frac{\text{جرم حل‌شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 10^6 \Rightarrow 112 = \frac{x \text{ g}}{4 \times 10^3 \text{ g}} \times 10^6$$

$$\rightarrow x = 448 \times 10^{-3} \text{ g}$$

(شیمی -۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه‌های ۸۶ و ۸۹ تا ۹۵)

$$? \text{ mol CO}_2 = \frac{0}{9} \text{ mol C} \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{1 \text{ mol C}} = \frac{0}{9} \text{ mol CO}_2$$

معادلات موازنه شده واکنش گاز کربن دی‌اکسید با کلسیم اکسید و منیزیم اکسید، برای تبدیل این گاز به مواد معدنی به صورت زیر است:

بنابراین ۴۵٪ مول گاز کربن دی‌اکسید با کلسیم اکسید و ۴۵٪ مول

دیگر از این گاز با منیزیم اکسید وارد واکنش می‌شود. با توجه به ضرایب

استوکیومتری مواد در معادلات موازنه شده واکنش‌های انجام شده، ۴۵٪

مول CaCO_3 و ۴۵٪ مول MgCO_3 به عنوان فراورده‌های این دو

واکنش تولید خواهند شد که در مجموع جرم تولیدی این مواد برابر است با:

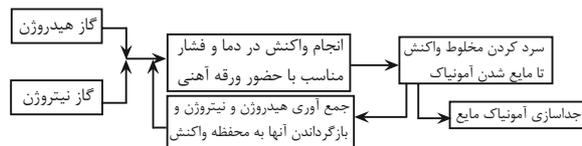
$$(\text{جرم مولی } \text{CaCO}_3 + \text{جرم مولی } \text{MgCO}_3) \times 45\%$$

$$= 0/45(84 + 100) = 82/8 \text{ g}$$

(شیمی -۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۷۰، ۷۹ و ۸۰)

۵۹- گزینه «۱»

(علیرضا بیانی)

با توجه به شکل، گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

گزینه «۱»: گاز A همان نیتروژن است که به علت نقطه جوش پایین‌تری

که نسبت به آمونیاک دارد، دشوارتر از آن مایع می‌شود.

گزینه «۲»: کاتالیزگر مرحله B آهن می‌باشد که در گروه ۸ جای دارد.

گزینه «۳»: نقطه جوش آمونیاک $(273 - 33 = 240 \text{ K})$ است که دما را

تا حدود 40°C سرد می‌کنند تا به حالت مایع درآید و جداسازی آن

امکان‌پذیر باشد.

گزینه «۴»: چون در این مرحله دما را 40°C کاهش داده‌ایم هر دو

به صورت گاز می‌باشند.

(شیمی -۱- رد پای گازها در زندگی- صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۶۵- گزینه «۴»

(علی اصغر امیریان)

ابتدا حجم مخزن را به دست می آوریم:

$$\text{حجم مخزن} = 20 \text{ cm} \times 30 \text{ cm} \times 40 \text{ cm} = 24000 \text{ cm}^3$$

از آنجا که یک سوم حجم این مخزن از آب پر شده در نتیجه 8000 cm^3 آب در این مخزن است که با توجه به چگالی آب بر حسب گرم خواهد شد:

$$8000 \text{ cm}^3 \text{H}_2\text{O} \times \frac{1 \text{ g H}_2\text{O}}{1 \text{ cm}^3 \text{H}_2\text{O}} = 8000 \text{ g H}_2\text{O}$$

جرم کاتیون (یون آمونیوم) موجود در این محلول برابر است با:

$$296 \text{ g}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 \times \frac{1 \text{ mol}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4}{132 \text{ g}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4} \times \frac{2 \text{ mol NH}_4^+}{1 \text{ mol}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4}$$

$$\times \frac{18 \text{ g NH}_4^+}{1 \text{ mol NH}_4^+} = 108 \text{ g NH}_4^+$$

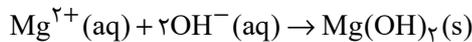
بنابراین غلظت یون آمونیوم بر حسب ppm برابر خواهد شد:

$$\text{ppm}_{\text{NH}_4^+} = \frac{108}{8 \times 10^3} \times 10^6 = 13500 \text{ یا } 1/35 \times 10^4$$

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه های ۹۴ و ۹۵)

۶۶- گزینه «۲»

(سید علی اشرفی دوست سلماسی)

$$87 \text{ g Mg}(\text{OH})_2 \times \frac{1 \text{ mol Mg}(\text{OH})_2}{58 \text{ g Mg}(\text{OH})_2} \times \frac{1 \text{ mol Mg}^{2+}}{1 \text{ mol Mg}(\text{OH})_2}$$

$$\times \frac{24 \text{ g Mg}^{2+}}{1 \text{ mol Mg}^{2+}} = 36 \text{ g Mg}^{2+}$$

$$18 \text{ ppm} = \frac{\text{g Mg}^{2+}}{\text{کل آب دریا}} \times 10^6 \Rightarrow 180 = \frac{360}{\text{کل آب دریا}} \times 10^6$$

$$\Rightarrow \text{آب دریا} = \frac{360 \times 10^6}{180} = 2 \times 10^6 \text{ g} = 2 \times 10^3 \text{ ton}$$

(شیمی ۱- آب آهنگ زندگی- صفحه های ۹۴، ۹۵ و ۹۸ تا ۱۰۰)

۶۷- گزینه «۳»

(میلاد شیخ الاسلامی فیاوی)

ابتدا از روی مولاریته و حجم محلول، کل مول یون های B^{-} را به دست می آوریم:

$$C_M = \frac{n(\text{mol})}{V(\text{L})} \Rightarrow 0/15 = \frac{x \text{ mol B}^{-}}{4 \text{ L}}$$

$$\Rightarrow x = 0/6$$

۶۳- گزینه «۳»

(میثم کیانی)

گزینه «۱»: ZnCO_3 تعداد اتم = ۵، ۵ برابر الکترون مبادله شده در

LiOH (۱ مول)

گزینه «۲»: $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$ تعداد اتم = ۱۷، ۲/۸ برابر الکترون

مبادله شده در $\text{Ga}_2(\text{CO}_3)_3$ (۶ مول)

گزینه «۳»: $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ تعداد اتم = ۱۵، ۵ برابر الکترون مبادله

شده در AlPO_4 (۳ مول)

گزینه «۴»: $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$ تعداد اتم = ۹، ۳ برابر الکترون مبادله

شده در $(\text{NH}_4)_3\text{PO}_4$ (۳ مول)

(شیمی ۱- آب، آهنگ زندگی- صفحه های ۸۹ تا ۹۲)

۶۴- گزینه «۲»

(عبدالرضا دارفواه)

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱»: از واکنش AgNO_3 با NaCl ، رسوب AgCl ته نشین

می شود، پس غلظت یون های Ag^{+} و Cl^{-} تغییر خواهد کرد. توجه

داشته باشید که در اثر اضافه کردن دو محلول به یکدیگر، شمار یون های

Na^{+} و NO_3^{-} تغییری نمی کند ولی چون حجم محلول نهایی تغییر

می کند، غلظت نهایی این دو یون نیز تغییر می کند.

گزینه «۲»: در هر واحد FeSO_4 ، سه عنصر و شش اتم مشاهده می شود.

گزینه «۳»: در محلول آبی ضدیخ، حالت فیزیکی در سرتاسر آن مایع و

ترکیب شیمیایی مانند رنگ، غلظت و ... در سرتاسر آن یکسان و یکنواخت

است.

گزینه «۴»:

$$\text{جرم حل شونده} = \frac{\text{جرم محلول}}{100} \times 100$$

$$\Rightarrow 4 = \frac{\text{جرم حل شونده}}{20} \times 100 = 0/8 \text{ g}$$

$$? \text{ mol NO}_3^{-} = 0/8 \text{ g NH}_4\text{NO}_3 \times \frac{1 \text{ mol NH}_4\text{NO}_3}{80 \text{ g NH}_4\text{NO}_3}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol NO}_3^{-}}{1 \text{ mol NH}_4\text{NO}_3} = 0/01 \text{ mol}$$

(شیمی ۱- آب آهنگ زندگی- صفحه های ۸۹ تا ۹۷)

۶۹- گزینه «۲»

(مرتضی شیبانی)

با افزودن آب مقطر، مول ماده حل‌شونده تغییر نمی‌کند.

$$128 \text{ mg(Cu)} \times \frac{1 \text{ mol Cu}}{64 \text{ g Cu}} \times \frac{1 \text{ mol HNO}_3}{4 \text{ mol Cu}} = 0.008 \text{ mol HNO}_3$$

$$\text{غلظت مولی HNO}_3 = \frac{\text{مول حل‌شونده}}{\text{لیتر محلول}} = \frac{0.008 \text{ mol}}{0.2 \text{ L}}$$

$$= 0.04 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

$$M_1 V_1 = M_2 V_2 \Rightarrow M_1 \times 25 = 0.04 \times 2000$$

$$\rightarrow M_1 = 3.2 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

(شیمی ۱- آب، آهنک زندگی- صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۷۰- گزینه «۱»

(حامد صابری)

ابتدا غلظت مولی محلول اولیه را محاسبه می‌کنیم:

$$? \text{ mol AB} = 75 \text{ g محلول} \times \frac{12/8 \text{ g AB}}{100 \text{ g محلول}} \times \frac{1 \text{ mol AB}}{2 \text{ g AB}}$$

$$= 4/8 \text{ mol AB}$$

$$? \text{ L محلول} = 75 \text{ g محلول} \times \frac{1 \text{ mL محلول}}{1/25 \text{ g محلول}} \times \frac{1 \text{ L}}{1000 \text{ mL}}$$

$$= 0.6 \text{ L محلول}$$

$$\Rightarrow \text{غلظت مولی} = \frac{4/8 \text{ mol}}{0.6 \text{ L}} = 8 \text{ mol.L}^{-1}$$

با اضافه کردن محلول جدید، غلظت مولی ۲ مولار کاهش می‌یابد، پس غلظت مولی جدید برابر ۶ مولار است:

$$48 \text{ g محلول} \times \frac{1 \text{ mL محلول}}{1/2 \text{ g محلول}} = 96 \text{ mL محلول}$$

$$\times \frac{1 \text{ L}}{1000 \text{ mL}} = 0.096 \text{ L محلول}$$

$$\text{مول اضافه شده} + \text{مول اولیه} = \text{مولار جدید} \times \text{حجم کل (L)} \Rightarrow 6 = \frac{4/8 + x}{0.6 + 0.096}$$

$$\Rightarrow x = 1/2 \text{ mol}$$

$$1/2 \text{ mol AB} \times \frac{2 \text{ g AB}}{1 \text{ mol AB}} = 1 \text{ g AB}$$

$$\Rightarrow \%W / W(\text{AB}) = \frac{1 \text{ g}}{48 \text{ g}} \times 100 = 2.08\%$$

(شیمی ۱- آب، آهنک زندگی- صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۰)

در ادامه فرض می‌کنیم X مول از یون B⁻ توسط CB_۲ و ۰/۶ - X مول نیز توسط AB تأمین شده است. سپس از روی مول یون B⁻ به جرم CB_۲ و AB رسیده و مجموع جرم این دو ماده را برابر با ۴۵/۶ گرم قرار می‌دهیم تا X به دست آید:

$$? \text{ g CB}_2 = x \text{ mol B}^- \times \frac{1 \text{ mol CB}_2}{2 \text{ mol B}^-}$$

$$\times \frac{148 \text{ g CB}_2}{1 \text{ mol CB}_2} = 74x \text{ g CB}_2$$

$$? \text{ g AB} = (0.6 - x) \text{ mol B}^- \times \frac{1 \text{ mol AB}}{1 \text{ mol B}^-}$$

$$\times \frac{80 \text{ g AB}}{1 \text{ mol AB}} = (48 - 80x) \text{ g AB}$$

$$(74x) \text{ g CB}_2 + (48 - 80x) \text{ g AB} = 45/6$$

$$\Rightarrow x = 0.4 \text{ mol}$$

حال با جای‌گذاری X در مقادیر به دست آمده در محاسبات قبلی، گرم AB و CB_۲ را محاسبه می‌کنیم:

$$\text{g CB}_2 = 74x = 74 \times 0.4 = 29.6 \text{ g CB}_2$$

$$\text{g AB} = 48 - 80x = 48 - (80 \times 0.4) = 16 \text{ g AB}$$

در نهایت نسبت جرم CB_۲ به AB را به دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{g CB}_2}{\text{g AB}} = \frac{29.6 \times 0.4}{16} = 1/85$$

(شیمی ۱- آب، آهنک زندگی- صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

۶۸- گزینه «۲»

(علی رضانی)

$$0.04 \text{ L محلول} \times \frac{0.0075 \text{ mol NaCl}}{1 \text{ L محلول}} \times \frac{1 \text{ mol Cl}^-}{1 \text{ mol NaCl}}$$

$$= 3 \times 10^{-4} \text{ mol Cl}^-$$

$$0.02 \text{ L} \times \frac{0.005 \text{ mol KCl}}{1 \text{ L}} \times \frac{1 \text{ mol Cl}^-}{1 \text{ mol KCl}}$$

$$= 10^{-4} \text{ mol Cl}^-$$

$$3 \times 10^{-4} + 10^{-4} = 4 \times 10^{-4} \text{ mol Cl}^-$$

$$d = \frac{m}{V} \Rightarrow 1 = \frac{m}{20 + 40} \Rightarrow m = 60 \text{ g}$$

$$4 \times 10^{-4} \text{ mol Cl}^- \times \frac{35.5 \text{ g Cl}^-}{1 \text{ mol Cl}^-} = 142 \times 10^{-4} \text{ g Cl}^-$$

$$\text{ppm} = \frac{142 \times 10^{-4}}{60} \times 10^6 = 2366.7$$

(شیمی ۱- آب، آهنک زندگی- صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۰)

۷۴- گزینه «۳»

(مجتبی نادری)

می‌دانیم مجموع n جمله اول یک دنباله هندسی (با شرط $q \neq 1$) از

رابطه $S_n = \frac{a_1(1-q^n)}{1-q}$ به دست می‌آید که در آن a_1 جمله اول و q قدرنسبت است. داریم:

$$\begin{cases} S_8 = \frac{a_1(1-q^8)}{1-q} = 510 \\ S_4 = \frac{a_1(1-q^4)}{1-q} = 30 \end{cases} \xrightarrow{\text{تقسیم}} \frac{S_8}{S_4} = \frac{1-q^8}{1-q^4} = \frac{510}{30} = 17$$

$$\Rightarrow \frac{1-q^8}{1-q^4} = 17 \Rightarrow \frac{(1-q^4)(1+q^4)}{1-q^4} = 17 \Rightarrow 1+q^4 = 17$$

$$\Rightarrow q^4 = 16 \Rightarrow q = \pm\sqrt[4]{16} = \pm 2$$

دنباله افزایشی است لذا $q = 2$ است.

$$S_4 = 30 \Rightarrow \frac{a_1(1-2^4)}{1-2} = 30 \Rightarrow -15a_1 = -30 \Rightarrow a_1 = 2$$

(مسابان ۱- جبر و معادله- صفحه‌های ۴ تا ۶)

۷۵- گزینه «۴»

(امیر وفانی)

با توجه به دامنه معادله، سه شرط زیر باید همزمان برقرار باشد:

$$\begin{cases} x-2 \geq 0 \Rightarrow x \geq 2 \\ 3-x \geq 0 \Rightarrow x \leq 3 \\ x-4 \geq 0 \Rightarrow x \geq 4 \end{cases}$$

اشتراک این سه شرط، تهی است، پس معادله ریشه ندارد.

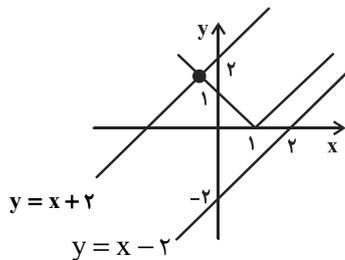
(مسابان ۱- جبر و معادله- صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۷۶- گزینه «۲»

(میثم بهرامی پویا)

$$|x-|x-1|| = 2 \Rightarrow x-|x-1| = \pm 2 \Rightarrow |x-1| = x \pm 2$$

نمودار توابع $y = x-2$ و $y = x+2$ ، $y = |x-1|$ را رسم می‌کنیم.

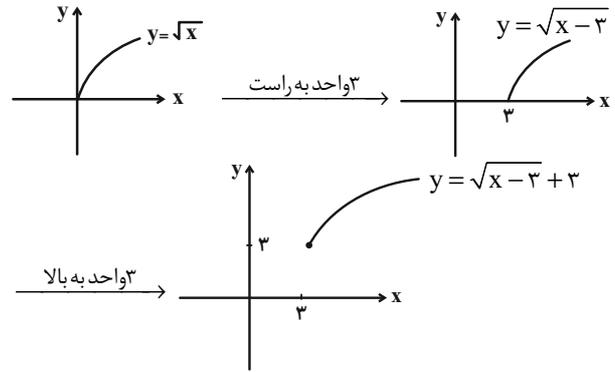

حسابان (۱) - نگاه به آینده

۷۱- گزینه «۲»

(موری ملارمشانی)

با توجه به ضابطه داده شده، داریم:

(مسابان ۱- تابع- مشابه کار در کلاس، صفحه ۴۶)

۷۲- گزینه «۳»

(موری ملارمشانی)

با توجه به فرمول فاصله نقطه از خط داریم:

$$2x + ay - 3 = 0$$

$$\frac{|2(2) + a(-1) - 3|}{\sqrt{4 + a^2}} = 1 \Rightarrow |1 - a| = \sqrt{4 + a^2}$$

$$\xrightarrow{\text{توان ۲}} 1 - 2a + a^2 = 4 + a^2$$

$$\Rightarrow 2a = -3 \Rightarrow a = \frac{-3}{2}$$

(مسابان ۱- جبر و معادله- مشابه به تمرین ۷، صفحه ۳۶)

۷۳- گزینه «۱»

(موری ملارمشانی)

با توجه به سؤال، داریم:

$$t_A = t_B - 15$$

$$\Rightarrow \frac{1}{t_A} + \frac{1}{t_B} = \frac{1}{18} \Rightarrow \frac{1}{t_B - 15} + \frac{1}{t_B} = \frac{1}{18}$$

$$\Rightarrow \frac{t_B + t_B - 15}{t_B^2 - 15t_B} = \frac{1}{18} \Rightarrow t_B^2 - 15t_B = 36t_B - 270$$

$$\Rightarrow t_B^2 - 51t_B + 270 = 0 \Rightarrow \begin{cases} t_B = 45 \text{ قق} \\ t_B = 6 \text{ غقق} \end{cases}$$

$$t_A = 45 - 15 = 30$$

(مسابان ۱- جبر و معادله- مشابه تمرین ۹، صفحه ۲۲)

۷۹- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

بُرد یک تابع، همواره زیرمجموعه هم‌دامنه آن است، پس در این جا باید:

$$\text{هم‌دامنه} \subseteq [2, 6]$$

تنها گزینه‌ای که این شرط را دارد، گزینه «۳» است.

(مسابان ۱- تابع - صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۸۰- گزینه «۲»

(سعید عزیزی)

$$\frac{x}{y} + \frac{y}{x} = -2 \Rightarrow \frac{x^2 + y^2}{xy} = -2 \xrightarrow{xy \neq 0} x^2 + y^2 = -2xy$$

$$\Rightarrow x^2 + y^2 + 2xy = 0 \Rightarrow (x + y)^2 = 0 \Rightarrow x + y = 0$$

$$\Rightarrow y = -x$$

به ازای هر X عضو دامنه، فقط و فقط یک مقدار برای Y داریم و این

یعنی Y تابعی برحسب متغیر X است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» $|y - 2| = x - 3$

به ازای $x = 4$ داریم:

$$|y - 2| = 4 - 3 \Rightarrow |y - 2| = 1 \Rightarrow y - 2 = \pm 1$$

$$\Rightarrow y = 3, y = 1$$

چون دو مقدار برای Y به دست می‌آید، پس این رابطه تابع نیست.

گزینه «۳»:

به ازای $x = 0$ ، بی‌شمار مقدار برای Y وجود دارد. بنابراین این رابطه تابع

نیست.

گزینه «۴» $y^2 - 2y = 4x$

به ازای یک x دلخواه، مثلاً $x = 0$ داریم:

$$y^2 - 2y = 0 \Rightarrow y(y - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} y = 0 \\ y = 2 \end{cases}$$

چون به ازای یک x دلخواه برای Y دو مقدار به دست می‌آید، پس این

رابطه هم تابع نیست.

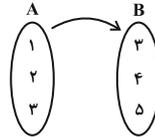
(مسابان ۱- تابع - صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

مطابق با نمودار، معادله داده شده دارای یک جواب منفی است.

(مسابان ۱- بفر و معارله - صفحه‌های ۲۳ تا ۲۸)

۷۷- گزینه «۴»

(اکبر کلاه‌ملکی)

برای عدد ۱ از مجموعه A ، سه انتخاب $\{3, 4, 5\}$ ، برای عدد ۲، سه

انتخاب $\{3, 4, 5\}$ و برای عدد ۳، دو انتخاب $\{4, 5\}$ را داریم. پس

$$3 \times 3 \times 2 = 18$$

طبق اصل ضرب داریم:

(مسابان ۱- تابع - صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۷۸- گزینه «۳»

(پدرا نیلوکار)

هر یک از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»:

$$0 \in D_f, 0 \notin D_g \Rightarrow D_f \neq D_g \Rightarrow \text{برابر نیستند}$$

گزینه «۲» $D_f = D_g = \mathbb{R}$

اما ضابطه‌ها با هم برابر نیستند چون حاصل تابع $f(x)$ همیشه نامنفی

است اما حاصل تابع $g(x)$ می‌تواند منفی باشد، در نتیجه نابرابرند.

گزینه «۳»:

$$f(x) = \sqrt{x + 2\sqrt{x-1}} = \sqrt{(\sqrt{x-1} + 1)^2} = \sqrt{x-1} + 1 = g(x)$$

$$\Rightarrow D_f = D_g = [1, +\infty)$$

در نتیجه دو تابع با هم مساوی هستند.

گزینه «۴»:

$$D_f = \mathbb{R} - \{2, 3\}, D_g = \mathbb{R} - \{3\}$$

چون دامنه‌ها یکسان نیستند در نتیجه دو تابع با هم برابر نیستند.

(مسابان ۱- تابع - صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

شرط متداخل بودن دو دایره C و C' آن است که $OO' < |R - R'|$ ، بنابراین داریم:

$$|R - R'| > OO' \Rightarrow |(3m + 7) - (1 - m)| > 2$$

$$\Rightarrow |4m + 6| > 2 \Rightarrow \begin{cases} 4m + 6 > 2 \Rightarrow 4m > -4 \\ \Rightarrow m > -1 \\ 4m + 6 < -2 \Rightarrow 4m < -8 \\ \Rightarrow m < -2 \end{cases} \quad (2)$$

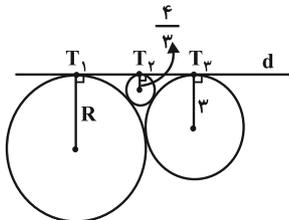
اشتراک جواب‌های (۱) و (۲) به صورت بازه $(-\frac{7}{3}, -2) \cup (-1, 1)$ است و در نتیجه تنها به ازای عدد صحیح $m = 0$ ، دو دایره متداخل‌اند.

(هنرسه ۲ - صفحه ۲۰)

گزینه «۲»

(مهردار ملونری)

مطابق شکل، برای دو دایره مماس خارج C_1 و C_2 به شعاع‌های R_1 و R_2 ، طول مماس مشترک خارجی برابر است با $TT' = 2\sqrt{R_1 R_2}$.

چون شعاع کوچک‌ترین دایره نیست، پس شعاع یکی از دو دایره کناری است. طبق نکته داریم:

$$T_1 T_2 = 2\sqrt{\frac{4R}{3}} = \frac{4\sqrt{3R}}{3}, \quad T_2 T_3 = 2\sqrt{3 \times \frac{4}{3}} = 4$$

$$T_1 T_3 = 2\sqrt{3R}$$

$$T_1 T_3 = T_1 T_2 + T_2 T_3 \Rightarrow 2\sqrt{3R} = \frac{4\sqrt{3R}}{3} + 4$$

$$\Rightarrow \sqrt{3R} \left(2 - \frac{4}{3}\right) = 4$$

$$\Rightarrow \frac{2}{3}\sqrt{3R} = 4 \Rightarrow \sqrt{3R} = 6 \Rightarrow 3R = 36 \Rightarrow R = 12$$

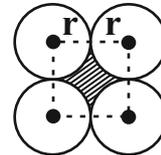
(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

هندسه (۲) - نگاه به آینده

۸۱ - گزینه «۱»

(افشین قاصدقانی)

برای محاسبه برحسب شعاع دایره، کافی است مساحت دایره‌ای به شعاع r را از مربعی به ضلع $2r$ کم کنیم. داریم:

$$S = (2r)^2 - \pi r^2 = (4 - \pi)r^2 \approx \frac{3}{4} r^2 = 16 \Rightarrow r = 4$$

(هنرسه ۲ - مشابه تمرین ۶ صفحه ۲۳)

۸۲ - گزینه «۴»

(فرزانه قاکپاشن)

$$\begin{aligned} \text{طول مماس مشترک داخلی} &= \sqrt{d^2 - (R + R')^2} \\ &= \sqrt{(\sqrt{10})^2 - (R + 2R)^2} = \sqrt{10 - 9R^2} \\ \text{طول مماس مشترک خارجی} &= \sqrt{d^2 - (R - R')^2} \\ &= \sqrt{(\sqrt{10})^2 - (R - 2R)^2} = \sqrt{10 - R^2} \end{aligned}$$

با توجه به فرض سؤال داریم:

$$\begin{aligned} \sqrt{10 - R^2} &= 3\sqrt{10 - 9R^2} \xrightarrow{\text{به توان ۲}} \\ 10 - R^2 &= 9(10 - 9R^2) \\ 10 - R^2 &= 90 - 81R^2 \Rightarrow 80R^2 = 80 \Rightarrow R^2 = 1 \Rightarrow R = 1 \end{aligned}$$

(هنرسه ۲ - صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۸۳ - گزینه «۲»

(فرزانه قاکپاشن)

شعاع هر دایره عددی مثبت است، بنابراین داریم:

$$\begin{cases} R > 0 \Rightarrow 3m + 7 > 0 \Rightarrow m > -\frac{7}{3} \\ R' > 0 \Rightarrow 1 - m > 0 \Rightarrow m < 1 \end{cases}$$

اشتراک $\rightarrow -\frac{7}{3} < m < 1 \quad (1)$

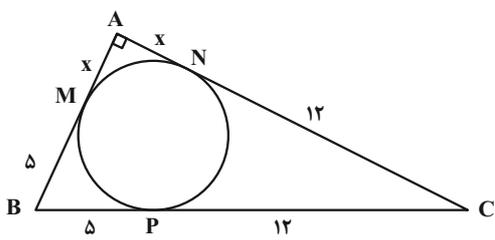
$$\Rightarrow \frac{S}{S'} = \frac{\pi R^2}{\pi R'^2} = \left(\frac{R}{R'}\right)^2 = 9$$

(هنر سه - ۲ مشابه کار در کلاس ۳ صفحه ۱۱۳)

گزینه «۲»

(امیررضا خلاج)

می‌دانیم طول مماس‌های رسم شده از یک نقطه بر دایره برابر یکدیگرند. اگر فرض کنیم $AM = x$ باشد، آنگاه $AN = AM = x$ ، $BM = BP = 5$ و $CN = CP = 12$ است و در نتیجه داریم:

$$\Delta ABC: AB^2 + AC^2 = BC^2$$

$$\Rightarrow (x+5)^2 + (x+12)^2 = 17^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 10x + 25 + x^2 + 24x + 144 = 289$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 34x - 120 = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 17x - 60 = 0$$

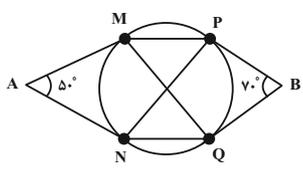
$$\Rightarrow (x+20)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -20 \text{ غق} \\ x = 3 \text{ قق} \end{cases}$$

$$AB = AM + BM = 3 + 5 = 8$$

(هنر سه - ۲ صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

گزینه «۳»

(امیرحسین ابومحبوب)

می‌دانیم طول مماس‌های رسم شده از یک نقطه خارج دایره بر آن دایره برابر یکدیگرند، پس دو مثلث AMN و BPQ متساوی‌الساقین هستند و داریم:

گزینه «۲»

طبق رابطه‌های مربوط به طول مماس مشترک‌های داخلی و خارجی داریم:

$$TT' = \sqrt{d^2 - (R + R')^2}$$

$$= \sqrt{20^2 - (R + 2)^2}$$

$$MM' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2}$$

$$= \sqrt{20^2 - (R - 2)^2}$$

$$\frac{TT'}{MM'} = \frac{3}{4} \Rightarrow \frac{\sqrt{20^2 - (R + 2)^2}}{\sqrt{20^2 - (R - 2)^2}} = \frac{3}{4}$$

$$\xrightarrow{\text{توان } 2} \frac{400 - (R + 2)^2}{400 - (R - 2)^2} = \frac{9}{16} \xrightarrow{R > 0} R = 14$$

(هنر سه - ۲ صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

گزینه «۱»

(معمربراهیم توزنده‌بانی)

$$\hat{A} = \frac{\widehat{BCD}}{2} = 50^\circ \Rightarrow \widehat{BCD} = 100^\circ$$

$$\Rightarrow \widehat{BAD} = 360^\circ - \widehat{BCD} = 360^\circ - 100^\circ = 260^\circ$$

$$\Rightarrow \widehat{BCD} = \frac{260^\circ}{2} = 130^\circ$$

$$\Delta AMD: \text{زاویه خارجی } \widehat{CDN} \Rightarrow \widehat{CDN} = \alpha + 50^\circ$$

$$\Delta CDN: \text{زاویه خارجی } \widehat{BCD} \Rightarrow \widehat{BCD} = \widehat{CDN} + \hat{N}$$

$$\Rightarrow 130^\circ = \alpha + 50^\circ + 30^\circ \Rightarrow \alpha = 50^\circ$$

(هنر سه - ۲ صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

گزینه «۳»

(امیرحسین ابومحبوب)

اگر طول کمان روبه‌رو به زاویه 30° در دایره C را با L و طول کمان روبه‌رو به زاویه 45° در دایره C' را با L' نمایش دهیم، آنگاه داریم:

$$\frac{L}{L'} = \frac{\frac{\pi R \times 30^\circ}{180^\circ}}{\frac{\pi R' \times 45^\circ}{180^\circ}} = \frac{R}{R'} \Rightarrow 2 = \frac{2R}{3R'} \Rightarrow \frac{R}{R'} = 3$$

$$\left. \begin{aligned} CH - BH &= \frac{56}{14} = 4 \\ CH + BH &= 14 \end{aligned} \right\} \Rightarrow CH = 9, BH = 5$$

حال طبق روابط طولی در دایره داریم:

$$CT^2 = CH \cdot CB = 9(9 + 5) = 9 \times 14 \Rightarrow CT = 3\sqrt{14}$$

(هندسه ۲ - صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

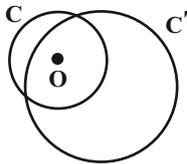
هندسه (۲) - سوالات آشنا

(کتاب اول)

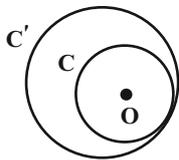
۹۱- گزینه «۴»

در هر یک از حالت‌های زیر، مرکز دایره C می‌تواند درون دایره C' قرار گیرد.

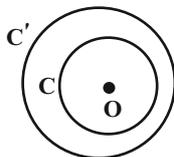
الف) متقاطع: دو دایره در دو نقطه مشترک هستند.

ب) مماس داخل: دو دایره در یک نقطه مشترک هستند.

پ) متداخل: دو دایره فاقد نقطه مشترک هستند.

توجه کنید که حالت بی‌شمار هم امکان‌پذیر است، در صورتی که دو دایره بر هم منطبق باشند.

(هندسه ۲ - صفحه ۲۰)

$$\begin{aligned} \Delta AMN : AM &= AN \\ \Rightarrow \widehat{AMN} &= \widehat{ANM} = \frac{180^\circ - 50^\circ}{2} = 65^\circ \end{aligned}$$

$$\widehat{AMN} = \frac{\widehat{MN}}{2} \Rightarrow \widehat{MN} = 130^\circ \quad (\text{زاویه ظلی})$$

$$\Delta BPQ : BP = BQ \Rightarrow \widehat{BPQ} = \widehat{BQP} = \frac{180^\circ - 70^\circ}{2} = 55^\circ$$

$$\widehat{BPQ} = \frac{\widehat{PQ}}{2} \Rightarrow \widehat{PQ} = 110^\circ \quad (\text{زاویه ظلی})$$

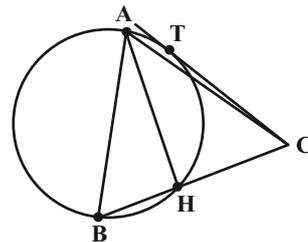
$$\left. \begin{aligned} \widehat{MPN} &= \frac{\widehat{MN}}{2} = 65^\circ \quad (\text{زاویه محاطی}) \\ \widehat{PMQ} &= \frac{\widehat{PQ}}{2} = 55^\circ \quad (\text{زاویه محاطی}) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \widehat{MPN} - \widehat{PMQ} = 10^\circ$$

(هندسه ۲ - مشابه تمرین ۳ صفحه ۱۷)

(امیرمهد کریمی)

۹۰- گزینه «۳»

A را به نقطه تلاقی دایره و خط BC وصل می‌کنیم و آن را H می‌نامیم.

AB قطر دایره است، پس: $\widehat{AHB} = 90^\circ$.

حال طبق فیثاغورس داریم:

$$\begin{aligned} AB^2 &= AH^2 + BH^2 \\ AC^2 &= AH^2 + CH^2 \\ \Rightarrow AC^2 - AB^2 &= \frac{CH^2 - BH^2}{14} \\ &= \frac{15^2 - 13^2}{56} \end{aligned}$$

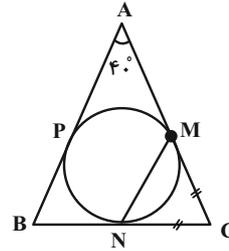
پس داریم:

۹۲- گزینه «۱»

(کتاب اول)

در مثلث متساوی الساقین ABC داریم:

$$\Delta ABC : \hat{A} = 40^\circ \Rightarrow \hat{B} = \hat{C} = 70^\circ$$

از نقطه C دایره، دو مماس رسم شده است، پس طول آن‌ها با هم برابر است و مثلث CMN متساوی الساقین است، پس داریم:

$$\Delta CMN : CM = CN \xrightarrow{\hat{C} = 70^\circ} \hat{CMN} = \hat{CNM} = 55^\circ$$

با توجه به اینکه $\widehat{CMN}$ زاویه ظلی است و برابر با نصف کمان $\widehat{MN}$ است، داریم:

$$\widehat{CMN} = \frac{\widehat{MN}}{2} = 55^\circ \Rightarrow \widehat{MN} = 110^\circ$$

(هندسه ۲- صفحه‌های ۱۱ تا ۱۵)

۹۳- گزینه «۲»

(کتاب اول)

طبق روابط طولی برای طول مماس مشترک داریم:

$$\text{طول مماس مشترک داخلی} = \sqrt{d^2 - (R + R')^2}$$

$$\Rightarrow \sqrt{15} = \sqrt{64 - (R + R')^2} \Rightarrow (R + R')^2 = 49$$

$$\Rightarrow R + R' = 7$$

$$\text{طول مماس مشترک خارجی} = \sqrt{d^2 - (R - R')^2}$$

$$\Rightarrow 3\sqrt{7} = \sqrt{64 - (R - R')^2} \Rightarrow (R - R')^2 = 1$$

$$\Rightarrow |R - R'| = 1$$

با فرض $R > R'$ داریم:

$$\begin{cases} R + R' = 7 \\ R - R' = 1 \end{cases} \Rightarrow R = 4, R' = 3 \Rightarrow \frac{R}{R'} = \frac{4}{3}$$

(هندسه ۲- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۹۴- گزینه «۳»

(کتاب اول)

دو دایره در صورتی سه مماس مشترک دارند که مماس بیرون باشند، (دو مماس مشترک خارجی و یک مماس مشترک داخلی) طول مماس مشترک خارجی دو دایره مماس بیرون از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{طول مماس مشترک خارجی} = 2\sqrt{R \times R'} = 2\sqrt{4 \times 3} = 4\sqrt{3}$$

(هندسه ۲- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۹۵- گزینه «۲»

(کتاب اول)

طول مماس مشترک خارجی دو دایره با شعاع‌های R و R' که طول خط‌المركزین آن‌ها برابر با d است، از رابطه

$$TT' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2}$$

به دست می‌آید، پس داریم:

$$TT' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2} = 2\sqrt{RR'}$$

$$\Rightarrow d^2 - (R^2 + R'^2 - 2RR') = 4RR'$$

$$\Rightarrow d^2 = R^2 + R'^2 + 2RR' = (R + R')^2 \Rightarrow d = R + R'$$

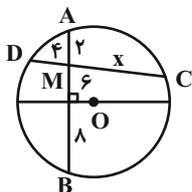
بنابراین دو دایره مماس خارج هستند.

(هندسه ۲- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۹۶- گزینه «۳»

(کتاب اول)

قطر عمود بر یک وتر، آن را نصف می‌کند و بنابر رابطه طولی وترهای متقاطع داریم:

$$AM \cdot BM = CM \cdot DM \Rightarrow 2 \times (6 + 8) = x \times 4 \Rightarrow x = 7$$

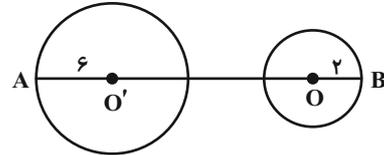
(هندسه ۲- صفحه‌های ۱۳ و ۱۸)

۹۷- گزینه «۴»

(کتاب اول)

اگر طول خط‌المركزین دو دایره را با d نمایش دهیم، آن‌گاه برای طول مماس مشترک داخلی دو دایره داریم:

$$TT' = \sqrt{d^2 - (R + R')^2} = 15 = \sqrt{d^2 - (2 + 6)^2}$$

$$\Rightarrow d^2 = 225 + 64 = 289 \Rightarrow d = 17$$

مطابق شکل بیشترین فاصله نقاط دو دایره برابر است با:

$$AB = AO' + \underbrace{OO'}_d + OB = 6 + (17) + 2 = 25$$

(هنر سه ۲- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۹۸- گزینه «۳»

(کتاب اول)

طبق روابط مماس مشترک داخلی و خارجی داریم:

$$\text{طول مماس مشترک خارجی} = \sqrt{OO'^2 - (R - R')^2}$$

$$= \sqrt{10^2 - (7 - 1)^2} = \sqrt{64} = 8$$

$$\text{طول مماس مشترک داخلی} = \sqrt{OO'^2 - (R + R')^2}$$

$$= \sqrt{10^2 - (7 + 1)^2} = \sqrt{36} = 6 \Rightarrow \frac{\text{طول مماس مشترک خارجی}}{\text{طول مماس مشترک داخلی}}$$

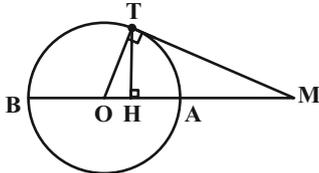
$$= \frac{8}{6} = \frac{4}{3}$$

(هنر سه ۲- صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۹۹- گزینه «۳»

(کتاب اول)

از نقطه M به مرکز دایره وصل کرده و امتداد می‌دهیم تا مطابق شکل دایره را در نقاط A و B قطع کند، اگر شعاع دایره را با R نمایش دهیم، داریم:

$$MA = 2 \quad MB = MA + 2R \rightarrow 8 = 2 + 2R$$

$$MB = 8$$

$$\Rightarrow R = 3, MO = MA + R = 5$$

طبق روابط طولی برای MT داریم:

$$MT^2 = MA \times MB = 2 \times 8 = 16 \Rightarrow MT = 4$$

$$\Delta \Rightarrow OTM : TH \times OM = OT \times MT \Rightarrow TH = \frac{3 \times 4}{5} = 2.4$$

با توجه به اینکه مثلث‌های OTH و THM قائم‌الزاویه هستند داریم که:

$$TH < OT, TH < TM$$

(هنر سه ۲- صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۰۰- گزینه «۳»

(کتاب اول)

اگر فرض کنیم، $\theta = \angle AOB$ و $\theta' = \angle A'O'B'$ (برحسب رادیان) آن‌گاه داریم:

$$\text{طول کمان } AB = R\theta \rightarrow \pi = 3 \times \theta \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{3}$$

$$\text{طول کمان } A'B' = R'\theta' \rightarrow \frac{3\pi}{2} = 6 \times \theta' \Rightarrow \theta' = \frac{\pi}{4}$$

$$\frac{S_{AOB}}{S_{A'O'B'}} = \frac{\frac{1}{2} \theta r^2}{\frac{1}{2} \theta' r'^2} = \frac{\frac{\pi}{3} \times 9}{\frac{\pi}{4} \times 36} = \frac{1}{3}$$

(هنر سه ۲- صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

فیزیک (۲) - نگاه به آینده

۱۰۱- گزینه «۴»

(زهره آقاممندی)

ابتدا طبق رابطه کولن، اندازه بار q را محاسبه می‌کنیم و فرض می‌کنیم q مثبت باشد:

$$F = k \frac{|q|^2}{r^2} \Rightarrow 0.1 = 9 \times 10^9 \times \frac{|q|^2}{(0.3)^2} \Rightarrow |q| = 1 \mu\text{C}$$

$$\Delta q = ne = 1/25 \times 10^{13} \times 1.6 \times 10^{-19} = 2 \times 10^{-6} \text{ C} = 2 \mu\text{C}$$

بعد از تبادل این مقدار بار، بار هر کره تغییر می‌کند.

$$\begin{cases} q'_1 = q - \Delta q = 1 - 2 = -1 \mu\text{C} \\ q'_2 = q + \Delta q = 1 + 2 = 3 \mu\text{C} \end{cases}$$

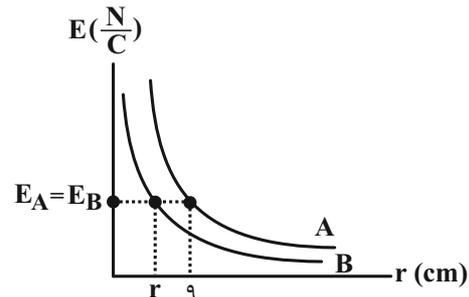
$$F' = \frac{k|q'_1||q'_2|}{r^2} \Rightarrow F' = 9 \times 10^9 \times \frac{1 \times 10^{-6} \times 3 \times 10^{-6}}{(0.3)^2} = 0.3 \text{ N}$$

در حالت دوم چون بارها ناهم‌نام می‌شوند، نیرو از نوع جاذبه خواهد بود. دقت کنید اگر ابتدا فرض می‌کردیم علامت بارها منفی بود، باز به همین نتیجه می‌رسیدیم.

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۳ تا ۱۸)

۱۰۲- گزینه «۱»

(میلاد حسینی)

$$E_A = E_B \Rightarrow \frac{k|q_A|}{r_A^2} = \frac{k|q_B|}{r_B^2} \Rightarrow \frac{|q_A|}{r_A^2} = \frac{|q_B|}{r_B^2}$$

$$\Rightarrow \frac{|q_A|}{(9)^2} = \frac{|q_B|}{r_B^2} \Rightarrow \frac{25|q_B|}{4(9)^2} = \frac{|q_B|}{r_B^2} \Rightarrow \frac{25}{4(9)^2} = \frac{1}{r_B^2}$$

$$\Rightarrow \frac{5}{2} = \frac{1}{r_B} \Rightarrow r_B = \frac{9}{\frac{5}{2}} = 3.6 \text{ cm}$$

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۰۳- گزینه «۱»

(شیرین میرزاتیان)

هرگاه حرکت بارها در جهت نیروی الکتریکی وارد بر آن‌ها باشد، انرژی پتانسیل الکتریکی مجموعه کاهش و هرگاه در خلاف جهت نیروی الکتریکی وارد بر آن‌ها باشد، انرژی پتانسیل الکتریکی مجموعه افزایش می‌یابد. حال به بررسی عبارت‌ها می‌پردازیم:

بررسی عبارت‌ها:

(الف) طبیعت بارهای هم‌نام این است که از هم دور شوند، پس وقتی به هم نزدیک می‌شوند، در خلاف جهت نیروی الکتریکی وارد بر آن‌ها است، پس انرژی پتانسیل الکتریکی مجموعه افزایش می‌یابد.

(ب) طبیعت بارهای ناهم‌نام این است که به هم نزدیک شوند پس در این حالت کاهش انرژی پتانسیل الکتریکی را داریم.

(ج) جهت خطوط میدان الکتریکی همواره از بارهای مثبت به منفی است. پس وقتی بار مثبت در این جهت حرکت می‌کند از بارهای هم‌نام خود دور و به بار ناهم‌نام نزدیک می‌شود یعنی در جهت نیروی الکتریکی وارد بر خود حرکت کرده و در نتیجه با کاهش انرژی پتانسیل الکتریکی مجموعه روبه‌رو هستیم.

(د) اگر بار منفی در جهت خطوط میدان حرکت کند، یعنی از بار ناهم‌نام دور و به بار هم‌نام خود نزدیک می‌شود و این خلاف جهت نیروی الکتریکی وارد بر آن بوده و در نتیجه با افزایش انرژی پتانسیل الکتریکی مجموعه روبه‌رو هستیم.

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

۱۰۴- گزینه «۳»

(عبدالرضا امینی نسب)

هرگاه بار الکتریکی از نقطه B به نقطه A برود، اختلاف پتانسیل برابر

$$V_A - V_B = -200 \text{ V} \quad \text{است با:}$$

$$\Delta U = q\Delta V \Rightarrow (U_A - U_B) = q(V_A - V_B)$$

$$\Rightarrow U_A - U_B = 20 \times 10^{-9} \times (-200) = -4 \times 10^{-6} \text{ J} = -4 \mu\text{J}$$

علامت منفی نشان‌دهنده کاهش انرژی پتانسیل است.

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

۱۰۵- گزینه «۳»

(بابک اسلامی)

چگالی سطحی بار دو کره در ابتدا با هم برابر است. بنابراین داریم:

$$\sigma = \frac{Q}{A} = \frac{Q}{4\pi r^2} \Rightarrow \frac{\sigma_1}{\sigma_2} = \frac{Q_1}{Q_2} \times \left(\frac{r_2}{r_1}\right)^2$$

$$\Rightarrow 1 = \frac{Q_1}{Q_2} \times 5^2 \Rightarrow Q_2 = 25Q_1$$

برای این که بار دو کره برابر شود باید بار از کره دارای بار بیشتر به کره دارای بار کمتر منتقل شود. وقتی بار دو کره برابر است، طبق اصل پایستگی بار الکتریکی، می توان نوشت:

$$Q'_1 = Q'_2 = \frac{Q_1 + Q_2}{2} = \frac{Q_1 + 25Q_1}{2} \Rightarrow Q'_1 = Q'_2 = 13Q_1$$

بار کره بزرگتر ابتدا $Q_2 = 25Q_1$ است و بعد از برابر شدن بار دو کره به $Q'_2 = 13Q_1$ می رسد. بنابراین $12Q_1$ از بار آن را به کره دیگر منتقل کرده ایم. در نتیجه:

$$\frac{12Q_1}{25Q_1} \times 100 = 48\%$$

(فیزیک ۲- صفحه های ۲۹ تا ۳۲)

۱۰۶- گزینه «۱»

(سینا صالحی)

با استفاده از تعریف ظرفیت خازن خواهیم داشت:

$$C = \frac{Q}{V} = \frac{24 \times 10^{-6}}{12} = 2 \times 10^{-6} F = 2 \mu F$$

(فیزیک ۲- مثال ۱-۱۵، صفحه ۳۳)

۱۰۷- گزینه «۴»

(موری سلطانی)

$$E = \frac{V}{d} \quad V = \frac{Q}{C} \rightarrow E = \frac{Q}{Cd} \quad C = \frac{\kappa \epsilon_0 A}{d} \rightarrow E = \frac{Q}{\kappa \epsilon_0 A}$$

$$\Rightarrow E = \frac{Q}{\kappa \epsilon_0 A}$$

خازنی که از باتری جدا شود، بار صفحات آن ثابت می ماند. در این سؤال، A و κ نیز ثابت است، پس بزرگی میدان الکتریکی یکنواخت بین صفحات خازن ثابت می ماند.

(فیزیک ۲- صفحه های ۳۲ تا ۳۸)

۱۰۸- گزینه «۱»

(بونام رستمی)

با توجه به رابطه مقایسه ای ظرفیت خازن $C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d}$ ، داریم:

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{d_1}{d_2} = \frac{d}{\frac{1}{3}d} = 3$$

چون خازن به باتری وصل است، ولتاژ دو سر آن ثابت می ماند. $(V_2 = V_1)$

$$\frac{Q_2}{Q_1} = \frac{C_2}{C_1} \times \frac{V_2}{V_1} \quad V_2 = V_1 \rightarrow \frac{Q_2}{Q_1} = \frac{C_2}{C_1} = 3$$

از طرفی $Q_2 = (Q_1 + 8)\mu C$ بنابراین داریم:

$$\frac{Q_1 + 8}{Q_1} = 3 \Rightarrow Q_1 + 8 = 3Q_1 \Rightarrow Q_1 = 4\mu C$$

و در نهایت ظرفیت اولیه خازن برابر است با:

$$C_1 = \frac{Q_1}{V_1} = \frac{4}{10} = 0.4 \mu F$$

(فیزیک ۲- صفحه های ۳۲ تا ۴۰)

۱۰۹- گزینه «۱»

(سینا صالحی)

با توجه به تعریف توان متوسط می توان نوشت:

$$P_{av} = \frac{U}{t} = \frac{\frac{1}{2} CV^2}{t} = \frac{CV^2}{2t} = \frac{66 \times 10^{-5} \times 330 \times 330}{2 \times 10^{-3}}$$

$$= 36 \times 10^3 W = 36 kW$$

(فیزیک ۲- مثال ۱-۱۸، صفحه ۳۹)

۱۱۰- گزینه «۴»

(سینا صالحی)

انرژی ذخیره شده در خازن را در دو حالت نوشته و با تفاضل آن ها داریم:

$$U_2 - U_1 = \frac{1}{2C} (q'^2 - q^2) \rightarrow q' = q + 3 \times 10^{-3}$$

$$8 = \frac{1}{2 \times 12 \times 10^{-6}} (q^2 \times 6 \times 10^{-3} q + 9 \times 10^{-6} - q^2)$$

$$\Rightarrow 192 \times 10^{-6} = 6 \times 10^{-3} q + 9 \times 10^{-6}$$

$$\Rightarrow q = \frac{183 \times 10^{-6}}{6 \times 10^{-3}} = 30 / 5 \times 10^{-3} C = 30 / 5 \mu C$$

(فیزیک ۲- مسئله ۳۲ از آفر فصل، صفحه ۴۴)

فیزیک (۲) - سوالات آشنا

۱۱۱- گزینه «۲»

(کتاب اول)

در حالت اول با استفاده از رابطه قانون کولن داریم:

$$F = k \frac{|q_A| |q_B|}{r^2}$$

$$\frac{q_A = +6\mu C = 6 \times 10^{-6} C, \quad q_B = -2\mu C = -2 \times 10^{-6} C}{k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}, \quad r = 6cm = 6 \times 10^{-2} m}$$

$$F = 9 \times 10^9 \times \frac{6 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{(6 \times 10^{-2})^2} = 30 N$$

در حالت دوم، یعنی پس از تماس گلوله‌ها با هم، چون گلوله‌ها مشابه‌اند، بار الکتریکی یکسانی خواهند داشت. طبق اصل پایستگی بار الکتریکی، مجموع جبری همه بارهای الکتریکی در یک دستگاه منزوی، ثابت است. اگر مجموعه دو گلوله را یک دستگاه منزوی در نظر بگیریم، داریم:

$$q'_A + q'_B = q_A + q_B \xrightarrow{q'_A = q'_B} q'_A + q'_A = q_A + q_B$$

$$\Rightarrow q'_A = q'_B = \frac{q_A + q_B}{2} = \frac{6\mu C + (-2\mu C)}{2} = +2\mu C$$

دوباره از رابطه قانون کولن استفاده می‌کنیم:

$$F' = k \frac{|q'_A| |q'_B|}{r'^2} \xrightarrow{q'_A = q'_B = +2\mu C = 2 \times 10^{-6} C}$$

$$k = 9 \times 10^9 \frac{N \cdot m^2}{C^2}, \quad r' = 2cm = 2 \times 10^{-2} m$$

$$F' = 9 \times 10^9 \times \frac{2 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{(2 \times 10^{-2})^2} = 90 N$$

بنابراین نیروی بین گلوله‌ها $F' - F = 90 - 30 = 60 N$ تغییر کرده، یعنی $60 N$ افزایش پیدا کرده است. توجه کنید که می‌توانستیم حالت دوم سؤال را به صورت زیر و با استفاده از فرم مقایسه‌ای رابطه قانون کولن نیز بنویسیم:

$$F = k \frac{|q_A| |q_B|}{r^2} \xrightarrow{\text{ثابت } k} \frac{F'}{F} = \frac{|q'_A|}{|q_A|} \times \frac{|q'_B|}{|q_B|} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

$$\frac{q_A = +6\mu C, \quad q_B = -2\mu C, \quad q'_A = q'_B = +2\mu C}{r = 6cm, \quad r' = 2cm, \quad F = 30N}$$

$$\frac{F'}{30} = \frac{2}{6} \times \frac{2}{2} \times \left(\frac{6}{2}\right)^2 \Rightarrow \frac{F'}{30} = \frac{1}{3} \times 1 \times 3^2 \Rightarrow \frac{F'}{30} = 3$$

$$\Rightarrow F' = 3 \times 30 = 90 N \Rightarrow F' - F = 90 - 30 = 60 N$$

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۵ تا ۱۰)

۱۱۲- گزینه «۴»

(کتاب اول)

اگر رابطه محاسبه بزرگی میدان الکتریکی حاصل از یک ذره باردار را به فرم مقایسه‌ای به کار ببریم، داریم:

$$E = k \frac{|q|}{r^2} \xrightarrow{\text{ثابت } q, k} \frac{E'}{E} = \left(\frac{r}{r'}\right)^2$$

$$\frac{E' = E - \frac{84}{100} E = \frac{16}{100} E}{r' = r + 30(cm)} \xrightarrow{\frac{16}{100} E}{E} = \left(\frac{r}{r + 30}\right)^2$$

$$\Rightarrow \left(\frac{r}{r + 30}\right)^2 = \frac{16}{100} \xrightarrow{\text{جذر}} \frac{r}{r + 30} = \frac{4}{10}$$

$$\Rightarrow 10r = 4r + 120 \Rightarrow 6r = 120 \Rightarrow r = 20cm$$

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷)

۱۱۳- گزینه «۳»

(کتاب اول)

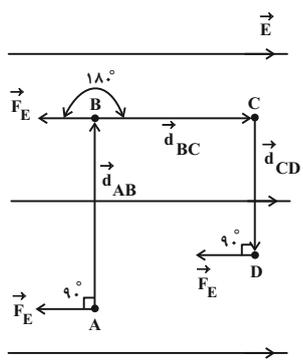
تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی بار در کل مسیر برابر است با مجموع تغییر انرژی‌های پتانسیل در هر یک از قطعات مسیر؛ یعنی:

$$\Delta U_{\text{کل}} = \Delta U_{AB} + \Delta U_{BC} + \Delta U_{CD}$$

$$\Rightarrow \Delta U_{\text{کل}} = -|q| Ed_{AB} \cos \theta_{AB}$$

$$-|q| Ed_{BC} \cos \theta_{BC} - |q| Ed_{CD} \cos \theta_{CD} \quad (1)$$

چون نیروی الکتریکی وارد بر بار منفی، در خلاف جهت میدان الکتریکی است، طبق شکل زیر، $\theta_{AB} = 90^\circ$ ، $\theta_{BC} = 180^\circ$ و $\theta_{CD} = 90^\circ$ است و داریم:

(1) $\cos \theta_{AB} = \cos \theta_{CD} = 0$

$$\Delta U_{\text{کل}} = -|q| Ed_{BC} \cos \theta_{BC}$$

$$\frac{\theta_{BC} = 180^\circ \Rightarrow \cos \theta_{BC} = -1}{q = -2\mu C = -2 \times 10^{-6} C, \quad E = 5 \times 10^4 \frac{N}{C}, \quad d_{BC} = 5cm = 5 \times 10^{-2} m}$$

$$\Delta U_{\text{کل}} = -(20 \times 10^{-6}) \times (5 \times 10^4) \times (5 \times 10^{-2}) \times (-1)$$

(کتاب اول)

۱۱۶- گزینه «۲»

با استفاده از رابطه $C = \frac{Q}{V}$ و با توجه به این که ظرفیت خازن مقدار ثابتی

است که فقط تابع عوامل ساختمانی آن است، داریم:

$$C = \frac{Q}{V} \Rightarrow \begin{cases} C = \frac{Q_1}{V_1} \\ C = \frac{Q_2}{V_2} \end{cases} \xrightarrow{\text{تساوی طرفین}} \frac{Q_1}{V_1} = \frac{Q_2}{V_2}$$

$$\frac{Q_1 = 24 \mu C}{V_1 = 8V, V_2 = 36V} \rightarrow \frac{24}{8} = \frac{Q_2}{36} \Rightarrow Q_2 = \frac{24 \times 36}{8} = 108 \mu C$$

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۳۲ تا ۳۸)

(کتاب اول)

۱۱۷- گزینه «۲»

با استفاده از رابطه $C = \frac{Q}{V}$ ، داریم:

$$C = \frac{Q}{V} \Rightarrow Q = CV \Rightarrow \begin{cases} Q_1 = CV_1 \\ Q_2 = CV_2 \end{cases} \xrightarrow{\text{تفاضل طرفین}}$$

$$Q_2 - Q_1 = C(V_2 - V_1) \xrightarrow{V_2 = 3V_1} Q_2 - Q_1 = +2nC$$

$$20 = C(3V_1 - V_1) \Rightarrow 20 = 2CV_1 \xrightarrow{CV_1 = Q_1}$$

$$20 = 2Q_1 \Rightarrow Q_1 = 10nC$$

توجه کنید که چون Q_1 با یکای nC خواسته شده، $Q_2 - Q_1$ با

همان یکای nC و بدون نیاز به تبدیل واحد در رابطه قرار داده شد.

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۳۲ تا ۳۸)

$$\Rightarrow \Delta U_{\text{کل}} = +5 \times 10^{-2} \text{ J} \Rightarrow \Delta U_{\text{کل}} = +50 \text{ mJ}$$

علامت مثبت به معنی افزایش انرژی پتانسیل الکتریکی است. البته می‌توانیم به این صورت نیز استدلال کنیم که چون بار منفی در جهت خط‌های میدان الکتریکی (یعنی در خلاف جهت خودبه‌خودی حرکتش) جابه‌جا شده است، انرژی پتانسیل الکتریکی آن افزایش می‌یابد.

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

(کتاب اول)

۱۱۴- گزینه «۱»

با توجه به رابطه $\Delta V = \frac{\Delta U_E}{q}$ ، داریم:

$$\Delta V = \frac{\Delta U_E}{q} \Rightarrow q = \frac{\Delta U_E}{\Delta V}$$

$$q = \frac{U_B - U_A}{V_B - V_A} \xrightarrow{U_B = 1/2mJ = 1/2 \times 10^{-3} \text{ J}, U_A = 0/9mJ = 0/9 \times 10^{-3} \text{ J}} \xrightarrow{V_B = 70V, V_A = 90V}$$

$$q = \frac{1/2 \times 10^{-3} - 0/9 \times 10^{-3}}{70 - 90} = \frac{0/3 \times 10^{-3}}{-20}$$

$$\Rightarrow q = -15 \times 10^{-6} \text{ C} \Rightarrow q = -15 \mu C$$

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷)

(کتاب اول)

۱۱۵- گزینه «۴»

اگر به رسانایی بار الکتریکی بدهیم، پس از ایجاد تعادل، بار در سطح خارجی رسانا توزیع می‌شود و در داخل رسانا باری باقی نمی‌ماند. توزیع بار در سطح خارجی رسانا به گونه‌ای است که میدان الکتریکی در داخل رسانا برابر با صفر است. [رد گزینه «۱»] چون در نقاط نوک تیز رسانا بار بیش‌تری جمع می‌شود، تراکم بار الکتریکی در نقطه B بیش‌تر از نقطه A است [رد گزینه «۳»] و با توجه به این که میدان الکتریکی یک سطح با تراکم بار الکتریکی آن سطح متناسب است، میدان الکتریکی در خارج رسانا و در حوالی نقطه B قوی‌تر از میدان الکتریکی در حوالی نقطه A است. [رد گزینه «۲»].

علت نادرستی گزینه «۴»: بارهای روی سطح رسانا در حالت تعادل الکترواستاتیکی قرار دارند و مثلاً اگر باری را از نقطه A به نقطه B منتقل کنیم، کاری انجام نمی‌دهیم. بنابراین همه نقاط روی سطح یک رسانای در حال تعادل، هم‌پتانسیل هستند.

(فیزیک ۲- صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

$$U_2 - U_1 = \frac{1}{2} \frac{Q_2^2}{C} - \frac{1}{2} \frac{Q_1^2}{C}$$

$$\Rightarrow U_2 - U_1 = \frac{1}{2C} (Q_2^2 - Q_1^2)$$

$$\frac{C=22\mu F, U_2-U_1=16\mu J}{Q_2=Q_1+\frac{20}{100}Q_1=\frac{120}{100}Q_1=\frac{6}{5}Q_1}$$

$$16 = \frac{1}{2 \times 22} \left(\frac{36}{25} Q_1^2 - Q_1^2 \right) \Rightarrow \frac{11}{25} Q_1^2 = 16 \times 2 \times 22$$

$$\Rightarrow Q_1^2 = 1600 \xrightarrow{\text{جذر}} Q_1 = 40 \mu C$$

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

(کتاب اول)

۱۲۰ - گزینه «۲»

مطابق رابطه $C = \frac{\kappa \epsilon_0 A}{d}$ ، زمانی که دی‌الکتریک با ضریب κ را بین صفحات قرار می‌دهیم، ظرفیت خازن κ برابر می‌شود.

انرژی خازن از رابطه $V = \frac{Q^2}{2C}$ به دست می‌آید و چون Q ثابت است

و C ، κ برابر شده است، انرژی خازن $\frac{1}{\kappa}$ برابر می‌شود.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

(کتاب اول)

۱۱۸ - گزینه «۲»

اولاً طبق رابطه $C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d}$ ، داریم:

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \quad \begin{matrix} \kappa=1, \epsilon_0=9 \times 10^{-12} \frac{C^2}{N.m^2} \\ A=2 \cdot cm^2=2 \times 10^{-4} m^2=2 \times 10^{-2} m^2, d=1mm=10^{-3} m \end{matrix} \rightarrow$$

$$C = 1 \times 9 \times 10^{-12} \times \frac{2 \times 10^{-3}}{10^{-3}} = 1/8 \times 10^{-11} F$$

$$\Rightarrow C = 1/8 \times 10^{-5} \mu F$$

ثانیاً طبق رابطه $C = \frac{Q}{V}$ ، می‌توان نوشت:

$$C = \frac{Q}{V} \Rightarrow Q = CV \xrightarrow{C=1/8 \times 10^{-5} \mu F, V=300V}$$

$$Q = 1/8 \times 10^{-5} \times 300 = 5/4 \times 10^{-3} \mu C$$

دقت کنید که چون Q بر حسب میکروکولن است، دیگر نیاز نبود C را بر حسب F بنویسیم.

(فیزیک ۲ - صفحه‌های ۳۲ تا ۳۸)

(کتاب اول)

۱۱۹ - گزینه «۲»

از آن جایی که در صورت سؤال دربارهٔ کمیت‌های Q و C صحبت شده،

رابطه مناسب برای محاسبات انرژی $U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C}$ است. داریم:

$$U = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} U_2 = \frac{1}{2} \frac{Q_2^2}{C} \\ U_1 = \frac{1}{2} \frac{Q_1^2}{C} \end{array} \right. \xrightarrow{\text{تفاضل طرفین}}$$

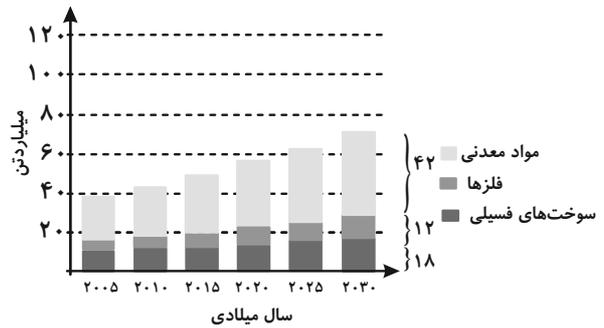

شیمی (۲) - نگاه به آینده

۱۲۱- گزینه ۲»

(متین هوشیار)

با توجه به نمودار زیر (صفحه ۴ کتاب درسی) میزان تولید یا مصرف مواد معدنی از مجموع تولید یا مصرف فلزها و سوخت‌های فسیلی بیشتر است.

(شیمی ۲- صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۲۲- گزینه ۲»

(مهمد عظیمیان زواره)

گزینه «۱»: مجموع عدد اتمی عنصرهای ${}_{11}\text{Na}$ ، ${}_{12}\text{Mg}$ و ${}_{13}\text{Al}$ با عدد اتمی کریبتون (${}_{36}\text{Kr}$) (چهارمین گاز نجیب) یکسان است.

گزینه «۲»: شمار عنصرهای دسته d برابر 40 و عدد اتمی نخستین شبه

فلز گروه 14 جدول دوره‌ای برابر با 14 می‌باشد. $40 - 14 = 26$

گزینه «۳»: فلزهای واسطه بخش عمده عنصرهای جدول دوره‌ای را تشکیل می‌دهند.

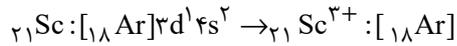
گزینه «۴»: با افزایش $n + l$ الکترون‌های ظرفیتی در هر گروه از جدول دوره‌ای شعاع اتمی افزایش می‌یابد.

(شیمی ۲- صفحه‌های ۶ تا ۱۶)

۱۲۳- گزینه ۱»

(ایمان حسین نژاد)

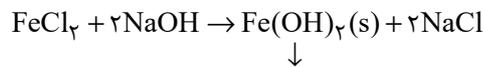
اسکاندیم (${}_{21}\text{Sc}$)، نخستین فلز واسطه در جدول دوره‌ای است که در وسایل خانه مانند تلویزیون رنگی و برخی شیشه‌ها وجود دارد.

(شیمی ۲- سوال ۱ فور را ببازمید صفحه ۱۶- صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۱۲۴- گزینه ۳»

(عباس هنرجو)

رسوب سبز رنگ: 3 عنصر و 5 اتم $6/0 = \frac{3}{5}$

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: واکنش پذیری سدیم از آهن و روی بیشتر است.

گزینه «۲»: سدیم تمایل بیشتری برای تبدیل شدن به کاتیون دارد.

گزینه «۴»: واکنش‌پذیری آهن از نقره بیشتر است، پس استخراج آن سخت‌تر است.

(شیمی ۲- صفحه‌های ۱۹ تا ۲۱)

۱۲۵- گزینه ۱»

(ایمان حسین نژاد)

روش (۲) درست است، زیرا در محاسبه‌های استوکیومتری باید مقدار خالص واکنش دهنده‌ها را در نظر گرفت.

$$\frac{\text{مقدار خالص}}{\text{مقدار کل}} \times 100 = 95 \Rightarrow \frac{\text{مقدار خالص}}{100} = 95 \Rightarrow \text{مقدار خالص} = 95\% \text{ از کل}$$

$$\Rightarrow \text{مقدار خالص} = 9/5 \text{ g Fe}$$

(شیمی ۲- سوال ۲ نمونه حل شده صفحه ۲۴- صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

۱۲۶- گزینه «۳»

(معمدرضا همشیری)

هر بشکه نفت خام هم‌ارز ۱۵۹ لیتر است.

(شیمی ۲- صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

۱۲۷- گزینه «۴»

(پیمان فواپوی مهر)

عبارت‌های (ب) و (ت) درست هستند. بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت (آ): یک اتم کربن نمی‌تواند هم‌زمان پیوند دوگانه و سه‌گانه داشته باشد.

عبارت (پ): هیدروکربن‌ها ترکیب‌هایی هستند که فقط از عنصرهای کربن و هیدروژن تشکیل شده‌اند.

(شیمی ۲- صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۲۸- گزینه «۱»

(ایمان حسین‌نژاد)

طبق نمودار، نقطه جوش آلکان‌هایی راست‌زنجیر با ۱ تا ۴ اتم کربن زیر

خط 22°C قرار دارند، پس در این دما به حالت گاز قرار دارند.

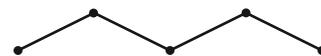
(شیمی ۲- سؤال ۲ با هم بیندیشیم صفحه ۳۶- صفحه‌های ۳۳ تا ۳۷)

۱۲۹- گزینه «۴»

(هدی بواری پور)

C_5H_{12} پنتان

جرم مولی $5 \times 12 + 12 \times 1 = 72 \text{g.mol}^{-1}$

یک گروه اتیل و یک اتم کلر در مجموع جرم مولی بیشتری نسبت به سایر گزینه‌ها دارند.

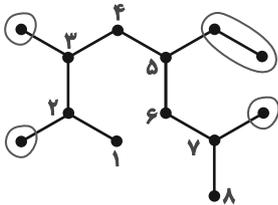
$$\text{C}_2\text{H}_5 \text{ و } \text{Cl} = 29 + 35 / 5 = 64 / 5 \text{g.mol}^{-1}$$

(شیمی ۲- صفحه‌های ۳۳ تا ۴۰)

۱۳۰- گزینه «۲»

(رسول عابدینی زواره)

نام این آلکان، «۵-اتیل-۲،۳،۷-تری‌متیل اوکتان» است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) در ساختار آن علاوه بر ۳ شاخه فرعی متیل، در ابتدا و انتهای زنجیر

هیدروکربنی و شاخه اتیل هم گروه‌های متیل وجود دارد، پس در مجموع ۶ گروه

متیل (CH_3) داریم.

(۲) مجموع اعداد به کار رفته در نام‌گذاری آن برابر $5 + 2 + 3 + 7 = 17$

می‌باشد.

(۳) فرمول مولکولی این ترکیب $\text{C}_{13}\text{H}_{28}$ است.

$$\text{نسبت جرم C به جرم H} = \frac{13(12)}{28(1)} = 5 / 57$$

(۴) شمار پیوندهای اشتراکی در آلکانی با n اتم کربن از رابطه $3n + 1$

به دست می‌آید:

$$3n + 1 = 3(13) + 1 = 40$$

(شیمی ۲- صفحه‌های ۳۳ تا ۴۰)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۴ شهریور

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۶- گزینه «۲»

(کتاب استعداد تحلیلی، هوش کلامی، مشابه کنکور دکتری سال ۹۳)

نبود نام پدر امیر و مریم در مستندات سال ۱۳۲۰ بیمارستان، به این معنا نیست که او در سال ۱۳۱۸ متولد شده است. به شرطی می‌توان از نبودن نام پدر امیر و مریم در مستندات سال ۱۳۲۰ بیمارستان به متولد شدن سال ۱۳۱۸ بودن او رسید که او حتماً در یکی از این دو سال متولد شده باشد.
(استدلال، هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه «۲»

(کتاب استعداد تحلیلی، هوش کلامی)

عبارت «شرف المكان بالمکین» یعنی «ارزش جایگاه به خود جایگاه نیست، بلکه به صاحب جایگاه برمی‌گردد». در واقع همان طور که عبارت گزینه «۲» می‌گوید، «جایگاهی بالاست که شخصی والامقام آن‌جا نشسته باشد.» عبارت گزینه «۱» می‌گوید وقتی اصل چیزی هست، نباید به سراغ جانشین‌هایش رفت. عبارت گزینه «۳» به شکست اشاره می‌کند و عبارت گزینه «۴» در نكوهش کسی است که کارش را رها کرده به سراغ کاری رفته که به ظاهر پست‌تر است.

(قرابت معنایی، هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه «۳»

(ممیز اصفهانی)

ردیف پنجم به ۲ نیاز دارد. فقط یک جایگاه برای این عدد هست. بعد از قرار دادن عدد ۲، به همین قیاس جایگاه عدد ۳ هم معلوم می‌شود. یک خانه برای عدد ۴ در این ردیف باقی است.
حال در ستون پنجم، به همین قیاس جایگاه عددهای ۱ و ۵ معلوم می‌شود. حال در ردیف دوم به عدد ۲ نیاز داریم و فقط یک جایگاه برای آن هست. به همین ترتیب جایگاه عددهای ۵ و ۱ هم معلوم است.
حال در ستون اول، عدد ۴ معلوم می‌شود و در ردیف چهارم، عدد ۵. در ردیف سوم نیز عدد ۲ معلوم است. پس حاصل خواسته شده، $4 \times 2 = 8$ است.

	۱	۲	۳	۴	۵
۱	۲				۵
۲	۱	۲	۴	۵	۳
۳	۵		۲		۱
۴	۴	۵			۲
۵	۳	۱	۵	۲	۴

(سورکو، هوش منطقی ریاضی)

۲۵۱- گزینه «۱»

(مامد کریمی)

شهر برلین در کشور آلمان است.

(کلمه‌سازی، هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه «۳»

(مامد کریمی)

کشور مراکش در آفریقا است.

(کلمه‌سازی، هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه «۴»

(ممیز اصفهانی)

در شکل درست، دو واژه «آیا چگونه» بدین شکل در کنار هم قرار نمی‌گیرند.

(تصحیح هملاط، هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه «۳»

(ممیز اصفهانی)

شکل درست جمله ۲۶ نقطه دارد: بندگان، بیداد و دروغ، مصیبت هستند و ارتباطات را پایان می‌دهند

(ترتیب کلمات، هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه «۱»

(مامد کریمی)

ترتیب پیشنهادی:

ج) ناگهان در کوچه دیدم بی‌وفای خویش را / باز گم کردم ز شادی دست و پای خویش را

الف) با شتاب ابرهای نیمه شب می‌رفت و بود / پاک چون مه شسته روی دلربای خویش را

د) تا به من نزدیک شد، گفتم: «سلام ای آشنا» / گفتم اما هیچ نشنیدم صدای خویش را

ب) کاش بشناسد مرا آن بی‌وفا دختر «امید» / آه اگر بیگانه باشد آشنای خویش را

(ترتیب هملاط، هوش کلامی)

۲۵۹- گزینه «۴»

(فرزاد شیرمحمدی) قیمت مجسمه را x و قیمت تابلو را y می‌گیریم. داریم:

$$\frac{3}{4}x + 1000000 = \frac{4}{3}y - 1000000$$

$$\Rightarrow 9x + 12000000 = 16y - 12000000$$

$$\Rightarrow 16y = 9x + 24000000$$

یک معادله و دو مجهول، جواب یکتایی ندارد. $y = \frac{9}{16}x + 1500000$. مثلاً اگر $x = 16$ باشد، $y = 1500009$ خواهد بود و اگر $x = 16000000$ باشد، $y = 2500000$ خواهد بود.

(کفایت دانه، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۱»

(فرزاد شیرمحمدی) داریم:

$$\frac{\text{الف} + ۵}{\text{ب} + ۳} = \frac{\text{الف}}{\text{ب}} \Rightarrow (\text{الف} \times \text{ب}) + (۵ \times \text{ب}) = (\text{الف} \times \text{ب}) + (۳ \times \text{ب})$$

$$\Rightarrow \frac{\text{الف}}{\text{ب}} = \frac{۵}{۳} \Rightarrow \frac{\text{الف}}{\text{کل}} = \frac{۵}{۸}, \frac{\text{ب}}{\text{کل}} = \frac{۳}{۸}$$

(کفایت دانه، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۴»

(ممد اصفهانی) سن علی، مجید و حسن را به ترتیب A ، M و H می‌گیریم.

$$A - ۸ = 2(M - ۸) \Rightarrow A = 2M - ۸$$

$$A = 2h$$

فاصله سنی مجید و حسن معلوم می‌شود: $\Rightarrow 2M - ۸ = 2h \Rightarrow m - 4 = h$ ولی فاصله سنی علی و مجید معلوم نیست.

(کفایت دانه، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۲»

(ممد کنی) عدد باید فرد باشد، پس یکان یا یک است یا سه.

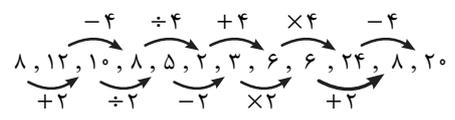
اگر یکان سه باشد، جمع ارقام دهگان و صدگان هم باید «مضرب سه» باشد، یعنی $(۳,۳)$ ، $(۱,۲)$ ، $(۲,۱)$ و $(۳,۰)$ پذیرفته است.

اگر یکان یک باشد، جمع ارقام دهگان و صدگان هم باید «مضرب سه منهای یک» باشد، یعنی: $(۲,۰)$ ، $(۲,۳)$ و $(۳,۲)$

پس مجموعاً $۳ + ۴ = ۷$ عدد با شرط‌های صورت سؤال ساخته می‌شود. (نش‌پذیری و اصل ضرب، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۳»

(ممد کنی) دو الگو در سؤال هست:

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۳»

(ممد کنی) $(۹-۷) \times ۹ = ۱۸$ ، $(۴-۳) \times ۱۳ = ۱۳$ ، $(۶-۰) \times ۷ = ۴۲$
 پس: $(۹-۲) \times ? = ۴۹ \Rightarrow ? = ۴۹ \div ۷ = ۷$

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

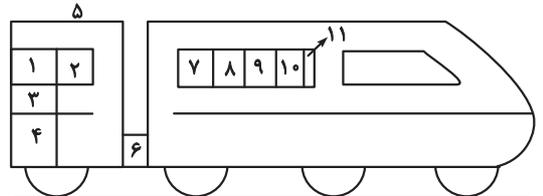
۲۶۵- گزینه «۳»

(فرزاد شیرمحمدی) $۹ \times ۷ - ۳ \times ۸ = ۶۳ - ۲۴ = ۳۹$
 $۸ \times ۷ - ۵ \times ۳ = ۵۶ - ۱۵ = ۴۱$
 $۱۶ \times ۲ - ۱ \times ۸ = ۳۲ - ۸ = ۲۴$
 $۵ \times ۱۵ - ۳ \times ? = ۶$
 پس: $\Rightarrow ? = \frac{۷۵-۶}{۳} = ۲۳$

(الگوی عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ) علاوه بر ۱۱ مستطیل آشکار، ۱۴ مستطیل دیگر هم در شکل هست:
 $(۱,۲)$ ، $(۱,۳)$ ، $(۳,۴)$ ، $(۱,۳,۴)$ ، $(۷,۸)$ ، $(۸,۹)$ ، $(۹,۱۰)$ ، $(۱,۱۰,۱۱)$
 $(۷,۸,۹)$ ، $(۸,۹,۱۰)$ ، $(۹,۱۰,۱۱)$ ، $(۷,۸,۹,۱۰)$ ، $(۸,۹,۱۰,۱۱)$
 $(۷,۸,۹,۱۰,۱۱)$
 پس تعداد کل مستطیل‌ها $۱۱ + ۱۴ = ۲۵$ است.

(شمارش، هوش غیرکلامی)

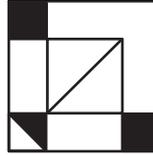
۲۶۷- گزینه «۱»

(فاطمه راسخ) از تکرارها متوجه می‌شویم حروفی که در الفبای فارسی هست، A و آن‌هایی که نیست، D گرفته‌اند. همچنین دونقطه‌ای‌ها B دارند و سه‌نقطه‌ای‌ها C . پس حرفی سه‌نقطه‌ای از الفبای فارسی می‌خواهیم. (نگارگری، هوش غیرکلامی)

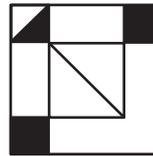
۲۶۸- گزینه «۴»

(فاطمه, اسخ)

اگر سه برگه را روی هم بیندازیم شکل زیر حاصل می شود:

با چرخاندن ۹۰ درجه ساعتگرد آن، شکل زیر را خواهیم داشت:

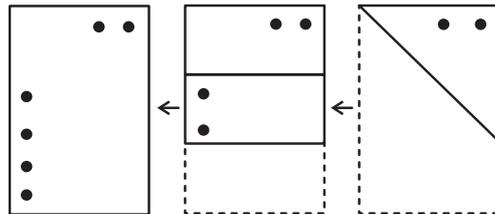

(کاغذ شفاف, هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۴»

(عمیر کتی)

مراحل تا را پس از سوراخ، برعکس طی می کنیم:

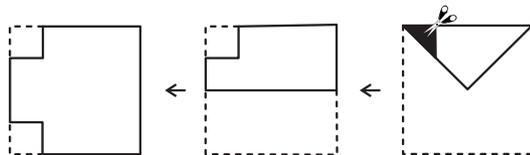

(تای کاغذ, هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۱»

(غریزاد شیرمحمدی)

مراحل تا را پس از برش، برعکس طی می کنیم:

(برش کاغذ, هوش غیرکلامی)